

STRATEGICKÝ PLÁN LEADER 2007-2013

**„Návrat ke kořenům lidové kultury služeb a
řemesel“**

aktualizace červen 2012

OBSAH:

1	Žadatel/předkladatel SPL	4
1.1	Identifikace žadatele.....	4
2	Základní údaje o území MAS.....	4
3	Zpracování SPL MAS	4
4	Analýza území mas	5
4.1	Hodnocení území.....	5
	Administrativní členění MAS.....	5
	Postavení MAS v rámci ČR, Zlínského a Jihomoravského kraje.....	6
	Geomorfologie	7
	Biogeografie	7
	Klimatické a hydrologické podmínky	8
	Chráněná území.....	8
	Obyvatelstvo	11
	Zaměstnanost.....	12
	Bydlení a domácnost.....	14
	Občanská vybavenost.....	16
	Hospodářství	17
	Dopravní infrastruktura	20
	Vodovodní a kanalizační síť	22
	Zásobování energiemi.....	23
	Životní prostředí	23
	Cestovní ruch	24
4.1.1	Důvod výběru daného území.....	26
4.1.2	Shodné či styčné charakteristiky území	27
4.1.3	Zvláštnosti území oproti jiným územím.....	27
4.2	Zdroje území pro realizaci SPL.....	28
	Lidské zdroje	28
	Finanční zdroje.....	29
	Hospodářské zdroje.....	29
	Kulturní zdroje	30
5	SWOT analýza	31
5.1	Vymezení SWOT analýzy.....	31
5.2	Metodika SWOT analýzy.....	34
6	Strategický přístup.....	34
6.1	Priority a cíle	35
6.2	Způsob dosahování cílů a priorit	41
6.3	Zapojení inovačních prvků	41
6.4	Finanční plán	42
6.5	Celková strategie	42
6.6	Monitoring naplňování cílů SPL	43
7	Partnerství MAS	44
7.1	Historie MAS	44
7.2	Zapojení partnerů do přípravy SPL.....	45
7.3	Vztah k obyvatelstvu	45
7.4	Otevřenost MAS.....	45
8	Zkušenosti a spolupráce	46
8.1	Zkušenosti	46

Strategický plán Leader 2007-2013

8.2	Spolupráce	46
9	Organizace a zdroje MAS	53
9.1	Organizační struktura a rozdělení zodpovědnosti	53
9.2	Zdroje MAS pro činnosti spojené s realizací SPL	57
10	Administrativní postupy	58
10.1	Registrace projektů	58
10.2	Způsob výběru projektů	61
10.3	Realizační část	62
10.4	Kontrola činnosti MAS	65
10.5	Archivace	67
10.6	Monitoring	67
10.7	Vyhodnocení SPL (evaluace)	72
10.8	Propagace MAS	75
11	Zapojení žen, Mladých lidí a zemědělců	76

1 ŽADATEL/PŘEDKLADATEL SPL

1.1 Identifikace žadatele

• Název subjektu:	Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko
• Adresa sídla společnosti, PSČ, tel., E-mail: www.stránky	Zámecká 24 687 24 Uherský Ostroh e-mail: mas@ostrozsko.cz www.leader.ostrozsko.cz tel.: 572 503 961
• Právní statut:	Občanské sdružení
• Statutární zástupci:	Mgr. Vlastimil Vaněk, předseda e-mail: vanek@c-box.cz Jiří Prášek, místopředseda e-mail: jiri-prasek@seznam.cz
• Manažer MAS :	Jana Bujáková E-mail: mikroregion@uhostroh.cz Tel: 572 503 961 , 724 503 950
• IČO	270 16 005

2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ÚZEMÍ MAS

- ☆ Rozloha: 328,77 km²
- ☆ Počet obyvatel (2010): 43 075
- ☆ Hospodářsky slabé regiony: MAS Horňácko a Ostrožsko se z 54,07 % nachází v Hospodářsky slabém regionu Hodonín.

3 ZPRACOVÁNÍ SPL MAS

Strategický plán Leader vychází především z integrované rozvojové strategie MAS Horňácko a Ostrožsko na období 2007-2013.

Na vlastní formulaci SPL se podíleli zejména programový výbor, Hlavní manažer MAS a Organizační manažer MAS. Dle potřeby byly do tvorby strategie zapojeni i ostatní členové MAS Horňácko a Ostrožsko.

Veřejnost byla do zpracování SPL zapojena především prostřednictvím dotazníkového průzkumu. Na základě výsledků tohoto průzkumu i výsledků analýzy území byla vytvořena SWOT analýza, následné stanovení strategie a jednotlivých FICHÍ.

Odbornou a koordinační činnost v tomto směru měl externí facilitátor Mgr. Michal Jarolímek.

4 ANALÝZA ÚZEMÍ MAS

4.1 Hodnocení území

Administrativní členění MAS

Region MAS Horňácko a Ostrožsko se nachází v jihovýchodní části Moravského Slovácka, na části okresů Hodonín a Uherské Hradiště. Jižní část regionu kopíruje státní hranici se Slovenskem, v dostupné vzdálenosti je také území Rakouska.

MAS Horňácko a Ostrožsko sdružuje 6 obcí Zlínského kraje a 12 obcí Jihomoravského kraje a pokrývá území mikroregionu Ostrožsko a mikroregionu Horňácko (bez obce Tasov) viz tabulka 1.

Do MAS spadá katastrální území těchto obcí a měst:

Ostrožsko: Uherský Ostroh, Hluk, Ostrožská Nová Ves, Blatnice pod Sv. Antonínkem, Ostrožská Lhota, Boršice u Blatnice, Blatnička, Veselí nad Moravou.

Kunovice

Horňácko: Velká nad Veličkou, Lipov, Louka, Nová Lhota, Hrubá Vrbka, Javorník, Suchov, Kuželov, Malá Vrbka.

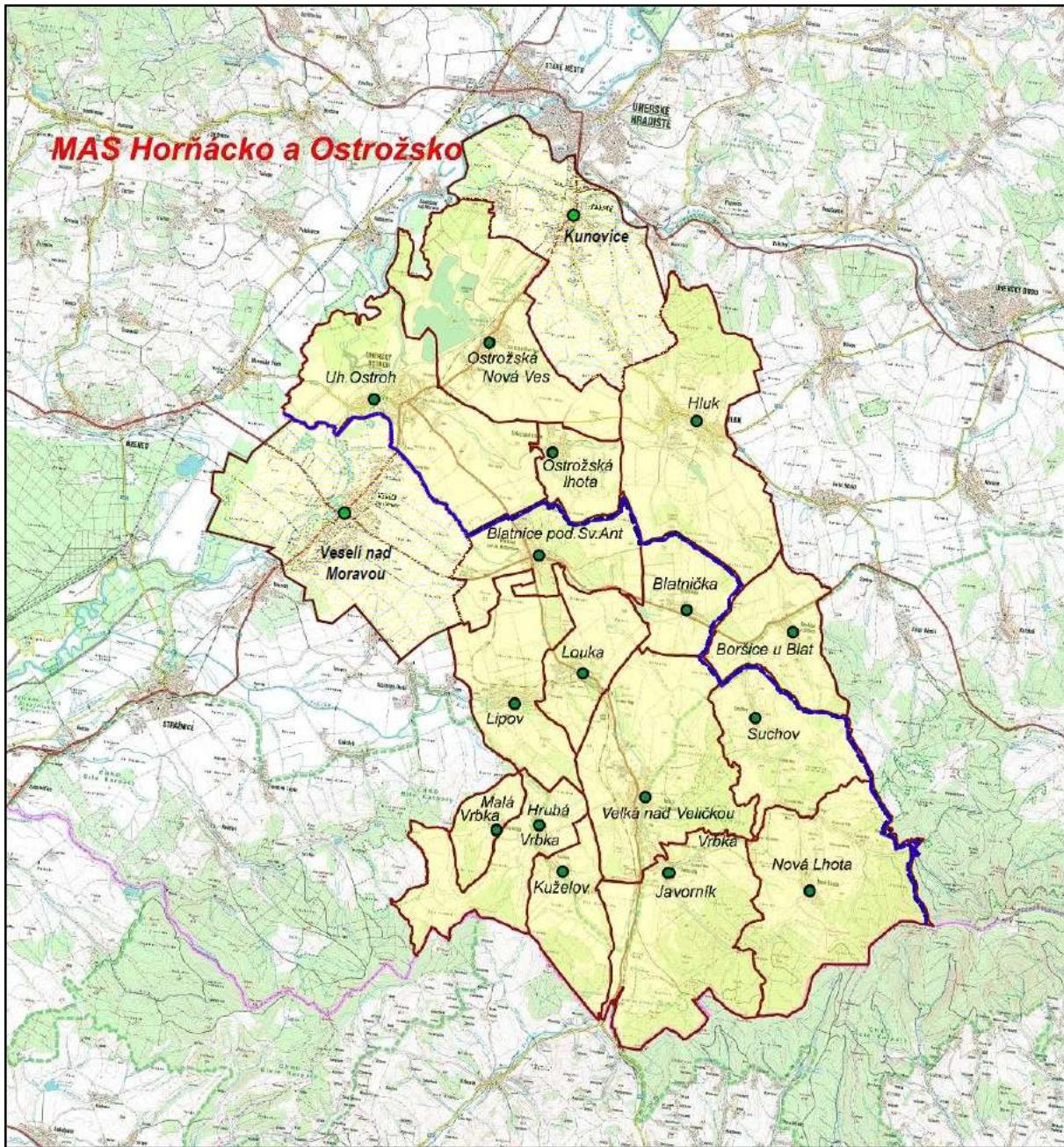
Katastrální území MAS je znázorněno na obrázku 1.

OBEC	Počet obyvatel v roce 2010	Rozloha (km2)	Hustota obyvatel/km2	Kraj v rámci ČR
1. Uherský Ostroh	4524	26,55	170,40	Zlínský
2. Hluk	4384	28,39	154,42	Zlínský
3. Ostrožská Nová Ves	3355	26,06	128,74	Zlínský
4. Blatnice pod Sv. Anton.	2120	13,90	152,52	Jihomoravský
5. Ostrožská Lhota	1568	6,35	246,93	Zlínský
6. Boršice u Blatnice	866	11,61	74,60	Zlínský
7. Blatnička	450	8,77	51,31	Jihomoravský
8. Kunovice	5504	28,55	192,78	Zlínský
9. Veselí nad Moravou	11628	35,44	328,10	Jihomoravský
10. Velká nad Veličkou	2985	25,91	115,21	Jihomoravský
11. Lipov	1524	15,15	100,60	Jihomoravský
12. Louka	991	9,54	108,77	Jihomoravský
13. Nová Lhota	696	25,86	26,91	Jihomoravský
14. Hrubá Vrbka	641	13,18	48,63	Jihomoravský
15. Javorník	712	24,44	23,19	Jihomoravský
16. Suchov	506	14,47	34,95	Jihomoravský
17. Kuželov	412	10,16	40,55	Jihomoravský
18. Malá Vrbka	209	4,45	46,97	Jihomoravský
Celkem	43075	328,77	131,02	-
Okres Uherské Hradiště	144 314	99 142	1,46	-
Okres Hodonín	156 894	108 650	1,44	-

Strategický plán Leader 2007-2013

Zlínský kraj	591 042	396 389	1,49	-
Jihomoravský kraj	1 151 708	706 570	1,49	-

Tab. 1 Demografické údaje území MAS [Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Obr. 1 Lokalizace MAS [Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Postavení MAS v rámci ČR, Zlínského a Jihomoravského kraje

Dnešní postavení MAS je výsledkem jeho polohy vůči okolním jádrovým oblastem (Wien, Brno, Zlín, Olomouc), působení fyzickogeografických podmínek a jeho kulturně historického vývoje.

Z hlediska lidnatosti patří region k méně zalidněným, především jižní část území.

Dalšími specifiky zdejší populace je vysoký podíl obyvatel narozených v obci současného pobytu a vysoký podíl věřícího obyvatelstva. Na populaci obou krajů se MAS podílí 1,5 %.

Ve vztahu ke svému okolí se území MAS v posledních letech prezentuje jako rekreační oblast. Tento trend by mohl vést k posílení vazeb mezi územím a městy, která se v jeho okolí nacházejí.

Geomorfologie

Základní informace: Z hlediska geomorfologického členění náleží území k subprovincii Vnější Západní Karpaty, jih a jihovýchod je tvořen celkem Bílé Karpaty (podcelky Žalostinská vrchovina, Javorinská hornatina), ostatní území náleží k celku Vízovická vrchovina (podcelek Hlucká pahorkatina).

Nejníže položené části na SV mikroregionu náleží k Dolnomoravskému úvalu, podcelku Dyjsko-moravská niva. Jedná se o akumulační rovinu podél řek Moravy a Dyje. Charakteristický pro region je výskyt četných meandrů a mrtvých ramen.

Identifikace problému: Svahy na území mikroregionu jsou často postihovány svahovými pohyby – ploužením a sesuvy, které mohou ohrožovat lidské stavby.

Příčiny problému: Svahové pohyby jsou pro oblast Bílých Karpat a jejich podhůří charakteristické. Jsou podmíněny samotným podložím (střídání propustných a nepropustných hornin), klimatickými jevy (velké srážky, náhlé tání sněhu) a často i lidskou činností (narušování stability svahů – terénní zárezy, výkopy, stavby).

Závěr: Technická opatření na stabilizaci sesuvních pohybů bývají nákladná a ne vždy účinná. Je proto nutné volit především preventivní opatření a s tímto jevem při umísťování nových staveb a komunikací do krajiny počítat nejen v územním plánování, ale i při samotné realizaci staveb. Svahové pochody však také příznivě ovlivňují přírodní hodnoty krajiny. Přispívají ke vzniku biotopů (prameniště, mokřadů či odkryvů kamenného podloží) a vytvářejí tak vhodné prostředí pro život řady druhů rostlin i živočichů.

Biogeografie

Základní informace: Rostlinstvo a živočištvo území MAS bylo výrazně ovlivněno antropogenní činností.

Z hlediska ochrany životního prostředí je nejhodnotnější jižní část území MAS, vyskytuje se zde mnoho rostlinných a živočišných druhů.

Květnaté louky Bílých Karpat hostí velice bohatou faunu a představují důležité útočiště pro několik desítek vzácných a ohrožených druhů hmyzu. Současná fauna popisované oblasti je výsledkem dlouhodobého vývoje a četných migrací.

V současnosti na území MAS žijí rys, kočka divoká, srnci, jeleni i divoká prasata. Hodnotná je také fauna ryb ve štěrkopískových jezerech v Ostrožské Nové Vsi. V nivě řeky Moravy se vyskytují hnizdiště čápů a volavek. Významný je také výskyt bobra evropského.

Z hlediska výskytu rostlinstva jsou nejcennější Bílé Karpaty.

Nejcharakterističtějším nelesním typem vegetace Bílých Karpat jsou květnaté orchidejové louky, které patří k druhově nejbohatším typům lučních porostů ve střední Evropě.

Z biotopů vyskytujících se v nivě Moravy jsou významné především porosty tvrdých a měkkých luhů, které si na některých plochách uchovaly svoji přirozenou pralesovitou strukturu. Území reprezentuje významný zbytek vegetace evropských mokřadů. Jednoznačně přispívá k biologické diverzitě území, neboť je stanovištěm pro mnohé druhy rostlin a živočichů, které jsou chráněné nebo v různém stupni ohrožení a zařazené do Červeného seznamu.

Identifikace problému: Šíření invazních druhů rostlin podél vodních toků a komunikací. Tyto druhy výrazně mění přírodní prostředí, vytlačují původní druhy a v některých případech mohou být i

nebezpečné pro zdraví člověka (bolševník velkolepý). V lesích se nepříznivě projevuje změna druhové skladby, která vedla ke zvýšení počtu nahodilých těžeb.

Příčiny problému: Hlavními příčinami šíření invazních druhů rostlin je jejich velký reprodukční potenciál, ale často také nekoordinovaný postup při jejich likvidaci.

Příčiny změny druhové skladby lze spatřovat především v měnících se klimatických podmínkách a v lidských zásazích do krajiny. Míra jejich problematičnosti a škodlivosti je pak do značné míry dána schopností krajiny na ně reagovat. Antropogenní monokultury představují nejméně stabilní prvky v krajině a jsou nejrizikovější z hlediska vzniku možných škod na životním prostředí.

Závěr: Především je nutné sledovat a mapovat aktuální výskyt těchto druhů rostlin a další šíření. V případě jejich likvidace je nutné postupovat s ohledem na aktuální vědecké informace o jejich ekologických náročích. Některé druhy mohou být potenciálně využity i jako energetické plodiny (křídlatky). V každém případě je nutné omezit jejich vliv na původní biotopy.

Co se týče druhové skladby stromů, biogeografická charakteristika území představuje prvek, který do značné míry omezuje region v jeho rozvoji (velká výšková členitost části území, přítomnost CHKO a jiných chráněných území). Zdejší hodnotné a atraktivní životní prostředí však zároveň představuje prvek, který je možno využít při dalším rozvoji regionu, neboť kvalitní životní prostředí zvyšuje kvalitu života zdejších obyvatel a atraktivní pro jeho návštěvníky.

Klimatické a hydrologické podmínky

Na území MAS se promítají celkem 3 klimatické oblasti. Hlucká pahorkatina a údolí Veličky leží v teplé klimatické oblasti, mírně teplá klimatická oblast je zastoupena ve středních polohách Bílých Karpat a pouze vrcholové partie Bílých Karpat kolem Velké Javořiny zařazujeme do chladné klimatické oblasti.

Teplota vzduchu je výrazně závislá na nadmořské výšce. S ohledem na konkrétní stavy počasí lze počítat s poklesem teploty vzduchu o $0,6 - 1,0^{\circ}\text{C}$ na 100 m výšky.

S ohledem na rozdílnou nadmořskou výšku (od 170 m n.m. do 970 m n.m.) je část regionu (Ostrožsko) charakterizována úrodnými a slunnými vinicemi a dobrými podmínkami k zemědělské výrobě a druhá část (Hornácko) je spíše regionem podhorského typu.

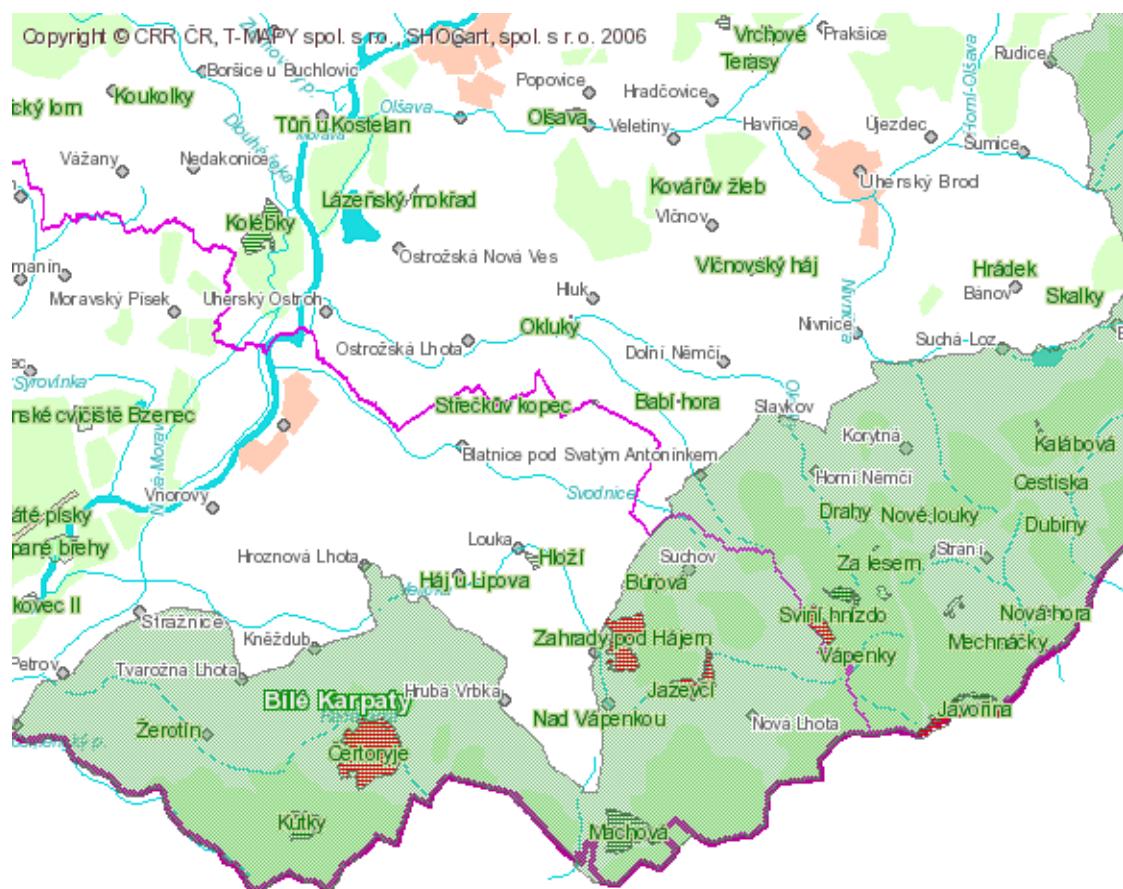
Ve Velké nad Veličkou je umístěna srážkoměrná stanice CHKO Bílé Karpaty.

Chráněná území

Na území MAS se nachází četné lokality, které jsou předmětem ochrany. Ochrana menších lokalit je zajištěna buď vyhlášením jednou z kategorií zvláště chráněných území (NPR, NPP, PR, PP), nebo zařazením mezi evropsky významné lokality soustavy NATURA 2000. Část mas leží také na území velkoplošného chráněného území CHKO Bílé Karpaty. Tato oblast byla zařazena také mezi biosférické rezervace UNESCO.

Polohu zvláště chráněných území zachycuje obrázek 2.

Strategický plán Leader 2007-2013

Obr. 2 Poloha zvláště chráněných území na území MAS [Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Chráněná území jsou důležitá hlavně pro udržení ekologické stability krajiny. To znamená, že při ohrožení jejich stavu se zvyšuje nebezpečí nepředvídatelných přírodních jevů – povodně, eroze, sesuvy, nižší samočisticí schopnost vodních toků apod.

Kromě těchto velmi důležitých funkcí jsou chráněná území využitelná pro rozvoj šetrné turistiky. Častým cílem návštěvníků Bílých Karpat a jejich okolí jsou právě kvetoucí orchideje na zdejších loukách. Ovšem při velkém rozvoji „orchidejové turistiky“ hrozí nebezpečí, že samotný objekt zajmu, tedy orchideje, zmizí.

Přehled evropsky významných (EVL) lokalit, které jsou navrženy do systému NATURA 2000 je uveden v příloze I.

Závěr: Zachovalé přírodní hodnoty jsou v mnohém unikátní (druhová pestrost luk, zachovalost lesních společenstev) a vytvářejí tak nejenom hodnotné prostředí pro život místních obyvatel, ale také potenciál využitelný pro další rozvoj regionu (protipovodňová a protierozní ochrana, turistický ruch). Je však potřeba uvědomit si vzácnost a nutnost ochrany tohoto území a v souvislosti s tím rozvíjet v této oblasti šetrnou turistiku, díky níž by zůstal současný stav chráněného území zachován.

Využití půdy

Struktura využití půdy, znázorněná v tabulce 2, vykazuje značnou dynamiku v závislosti na dynamice fyzickogeografických podmínek. Orná půda je zastoupena především v severní části území MAS. Pro střední část regionu je typické vinařství, kromě vinic jsou zde zastoupeny také

Strategický plán Leader 2007-2013

sady. Jižní část území je charakteristická střídáním různých typů krajinného pokryvu. Cenné jsou především trvalé travní porosty.

Územní útvar	Celková výměra	v tom										
		Zem. půda	v tom					nezemě- dělská půda	v tom			
			orná	vinice	Zah- rady	sady	trvalé travní porosty		lesní	vodní	zastav.	ostatní
Blatnice pod Svatým Antonínkem	100,0%	85,0%	62,9%	16,3%	2,4%	0,1%	3,5%	15,0%	5,1%	0,7%	3,3%	5,8%
Blatnička	100,0%	79,9%	62,4%	4,8%	1,1%	1,0%	10,7%	20,0%	10,4%	2,5%	1,2%	5,7%
Boršice u Blatnice	100,0%	84,0%	51,2%	4,2%	1,6%	0,1%	27,0%	15,9%	7,3%	0,6%	1,1%	6,9%
Hluk	100,0%	70,1%	57,8%	1,2%	2,7%	2,7%	5,7%	29,9%	20,4%	2,2%	2,1%	5,3%
Ostrožská Lhota	100,0%	80,9%	69,3%	0,0%	5,4%	0,2%	6,1%	18,9%	4,6%	1,1%	3,5%	9,7%
Ostrožská Nová Ves	100,0%	58,2%	51,5%	0,3%	2,5%	0,1%	3,8%	41,8%	18,3%	13,8%	2,1%	7,6%
Uherský Ostroh	100,0%	69,6%	57,5%	3,1%	3,1%	0,3%	5,7%	30,4%	15,6%	4,7%	2,8%	7,4%
Veselí nad Moravou	100,0%	71,5%	53,3%	2,0%	3,3%	0,5%	0,0%	28,6%	5,8%	5,9%	4,1%	12,8%
Hrubá Vrbka	100,0%	79,9%	38,5%	0,0%	1,2%	0,1%	40,0%	20,1%	15,0%	0,9%	1,1%	3,1%
Javorník	100,0%	53,1%	21,0%	0,0%	0,5%	0,0%	31,6%	46,9%	41,8%	0,7%	0,7%	3,7%
Kuželov	100,0%	67,7%	49,0%	0,0%	1,3%	0,0%	17,4%	32,4%	27,1%	0,6%	0,8%	3,8%
Lipov	100,0%	90,1%	66,5%	13,5%	2,5%	3,5%	4,0%	9,9%	1,7%	0,6%	1,8%	5,9%
Louka	100,0%	84,9%	72,9%	3,7%	3,9%	0,0%	4,5%	15,2%	5,5%	1,9%	2,7%	5,1%
Malá Vrbka	100,0%	70,1%	57,5%	0,0%	2,0%	0,4%	9,9%	29,9%	23,1%	0,7%	1,3%	4,9%
Nová Lhota	100,0%	52,0%	24,6%	0,0%	1,3%	0,0%	26,1%	48,0%	44,4%	0,4%	0,7%	2,5%
Suchov	100,0%	66,5%	31,6%	0,0%	1,9%	0,1%	32,8%	33,6%	28,1%	0,6%	1,0%	3,9%
Velká nad Veličkou	100,0%	71,7%	49,4%	0,4%	2,5%	2,6%	16,8%	28,3%	18,3%	1,3%	2,2%	6,5%
Kunovice	100,0%	74,4%	68,2%	0,5%	2,8%	0,7%	0,0%	25,6%	8,8%	1,0%	3,7%	7,4%
Ostrožsko	100,0%	71,7%	56,4%	3,3%	2,8%	0,7%	5,8%	28,3%	12,4%	5,1%	2,7%	8,1%
Horňácko	100,0%	67,7%	40,9%	1,7%	1,8%	0,9%	22,4%	32,3%	25,9%	0,8%	1,3%	4,3%
MAS Horňácko a Ostrožsko	100,0%	70,2%	50,7%	2,4%	2,3%	0,8%	12,5%	29,8%	18,0%	2,9%	2,2%	6,8%
Okres Uh. Hradiště	100,0%	58,1%	41,3%	2,7%	1,1%	1,0%	12,1%	41,9%	30,5%	1,6%	2,0%	7,8%
Okres Hodonín	100,0%	63,1%	48,8%	2,0%	1,5%	3,6%	7,2%	36,9%	25,3%	2,0%	2,3%	7,3%
Zlínský kraj	100,0%	49,1%	31,4%	2,5%	0,7%	0,2%	14,2%	50,9%	39,7%	1,3%	1,8%	8,1%
Jihomoravský kraj	100,0%	59,5%	49,4%	2,3%	1,3%	2,4%	4,2%	40,5%	28,0%	2,1%	2,0%	8,4%

Tab. 2 Využití ploch v území MAS relativně Zdroj: [ČSÚ, Stav k 31.12.2009]

Závěr: Území MAS představuje relativně homogenní region se specifickou strukturou tradičně vytvářených vazeb mezi jednotlivými aktéry v území. Z hlediska fyzickogeografických charakteristik území je nutno při rozvoji regionu respektovat litologické, geomorfologické, klimatické charakteristiky území, neboť tento stav je do značné míry daný a neměnný. Region disponuje kvalitním životním prostředím, které poskytuje předpoklady pro rozvoj zemědělství, lesnictví i cestovního ruchu. Zároveň je předpokladem pro vysokou kvalitu života místních obyvatel. Biogeografická charakteristika území představuje prvek, který do značné míry omezuje region v jeho rozvoji (velká výšková členitost části území, přítomnost CHKO a jiných chráněných území).

Jako problematická se jeví poloha území ve vztahu k jádrovým oblastem neboť region má převážně periferní charakter.

Ve srovnání s daty roku 2001 a daty roku 2009 došlo k výraznému nárůstu vinic ve vinařských obcích, až na dvojnásobek (Blatnice, Blatnička, Lipov). Trendem obou regionů je nárůst trvalého travního porostu a lesního porostu na úkor úbytku orné půdy.

Strategický plán Leader 2007-2013

Celková výměra MAS Horňácko a Ostrožsko je po přijetí města Kunovic a Veselí nad Moravou **328,77 km²**.

Obyvatelstvo

Základní informace: Demografická situace území je výsledkem vzájemných interakcí této struktury s okolním prostředím. Hlavním determinantem byla vždy ekonomická a sociální situace na úrovni měst a obcí, regionu, makroregionu i na globální úrovni.

V období mezi lety 1961 a 2010 klesal výrazně počet obyvatel v periferních obcích. Poklesl však také počet obyvatel Ostrožské Nové Vsi. Výrazněji rostla pouze populace v Hluku a ve Velké nad Veličkou (od roku 2001 však tato obec vykazuje populační pokles jako důsledek záporného migračního salda). Celkově počet obyvatel území MAS klesl z 28 437 na 26 086. V roce 2001 počet obyvatel 26 610. Zvětšily se také rozdíly mezi jednotlivými obcemi.

Po připojení měst Kunovice a Veselí nad Moravou se zvětšil počet obyvatel území MAS na téměř dvojnásob – k 31.12.2010 to bylo 43 075 obyvatel. Oproti roku 2005 je to úbytek o 335 obyvatel.

Následující tabulka zobrazuje přehled lidnatosti podle jednotlivých obcí v období 2005-2010.

Územní útvar	Stav k 31.12.					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Blatnice pod Svatým Antonínkem	2 153	2 122	2 135	2 129	2 122	2 120
Blatnička	426	434	437	442	446	450
Boršice u Blatnice	876	883	893	902	889	866
Hluk	4 426	4 430	4 446	4 493	4 468	4 384
Ostrožská Lhota	1 605	1 587	1 575	1 564	1 565	1 568
Ostrožská Nová Ves	3 339	3 336	3 360	3 360	3 371	3 355
Uherský Ostroh	4 458	4 446	4 471	4 501	4 496	4 524
Veselí nad Moravou	11 971	11 884	11 850	11 781	11 713	11 628
Hrubá Vrbka	692	681	665	664	648	641
Javorník	701	700	713	717	721	712
Kuželov	418	412	402	404	406	412
Lipov	1 566	1 571	1 577	1 559	1 549	1 524
Louka	1 024	1 020	1 013	994	987	991
Malá Vrbka	197	204	204	200	201	209
Nová Lhota	745	735	708	699	699	696
Suchov	536	531	524	516	512	506
Velká nad Veličkou	3 036	2 976	3 079	3 040	3 006	2 985
Kunovice	5 241	5 341	5 423	5 500	5 498	5 504
Ostrožsko	29 254	29 122	29 167	29 172	29 070	28 895
Horňácko	8 915	8 830	8 885	8 793	8 729	8 676
MAS Horňácko a Ostrožsko celkem	43 410	43 293	43 475	43 465	43 297	43 075

Tab. 3 Lidnatost podle obcí [Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Lze předpokládat, že v budoucnu bude počet obyvatel na území MAS i nadále klesat, depopulační tendence se projeví výrazněji v odlehlých obcích. Bude to dánno vystehováváním obyvatel, nízkou porodností a také tím, že do vysokého věku (70 – 80 let) se za cca 25 – 30 let dostanou relativně silné populační ročníky.

Vzhledem k věkovému složení migrujících osob je věková struktura výsledkem působení mechanického i přirozeného pohybu obyvatelstva. Neplatí, že by nejmladší populace byla v místech koncentrace socioekonomických aktivit (Velká nad Veličkou, pouze Hluk si lat'ku udržel) a v jejich zázemí (Kuželov, Ostrožská Lhota), jako tomu bylo v roce 2001. V roce 2009 je nejmladší populace v Boršicích u Blatnice (IDS 0,92), v Hluku (IDS 0,94) a Javorníku (IDS 0,96). Naopak nejstarší populace je na Suchově (IDS 1,6), v Nové Lhotě (IDS 1,4) a v Louce (IDS 1,5). Nově připojené města mají shodný index demografického stáří 1,14.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve srovnání s ČR vykazuje především nižší počet vysokoškolsky vzdělaných osob na celkové populaci. Nejnižší vzdělanost je v obcích Nová Lhota a Suchov. Na území MAS se po připojení měst Kunovice a Veselí nad Moravou nachází i střední a vysoké školy.

Identifikace problému: Na území MAS se projevují depopulační tendence, lokálně převažující podél starších obyvatel a nižší vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Příčiny problému: Depopulační tendence jsou způsobeny minulými i současnými vlivy a jsou výsledkem interakce území s jádrovými centry regionu. Migrace obyvatelstva se nejvýrazněji projevovala od 60. do 80. let 20. století. Současná demografická situace je tak důsledkem tohoto jevu především proto, že migrovaly především osoby v produktivním věku. Tito lidé pak měli děti až ve svých nových bydlištích. Vliv migrace této části obyvatelstva se tedy projevil nejen v poklesu počtu ekonomicky aktivních obyvatel, ale také v poklesu počtu narozených dětí. To zesíilo negativní vliv migrace na věkovou strukturu obyvatelstva. Zvláště patrný je tento jev v těch oblastech, kde je migrační saldo výrazně negativní.

Nižší vzdělanostní struktura je kromě struktury ekonomiky (přítomnost odvětví nevyžadujících vysokou kvalifikaci) do značné míry také ovlivněna migrací, neboť migrují především mladí lidé, kteří většinou mají vyšší vzdělání, než starší generace.

Příčiny migrace obyvatelstva jsou v menší dostupnosti a v menším materiálním a organizačním zabezpečením služeb a v horším přístupu na trh práce.

Závěr: Jako riziková se jeví především věková struktura obyvatelstva v odlehlých příhraničních obcích a postupný úbytek obyvatelstva v těchto obcích. Jinak je demografická situace v regionu stabilizovaná. Jako omezující může v budoucnu působit nízká atraktivita regionu pro migranti a snižující se kvalita života především v malých obcích.

Zaměstnanost

Základní informace: Podle výsledků SLDB 2001 bylo na území MAS 13 018 ekonomicky aktivních osob. Míra nezaměstnanosti byla v červenci 2006 8,96 %, k datu 31.12.2010 činí 14,12% a stále narůstá!

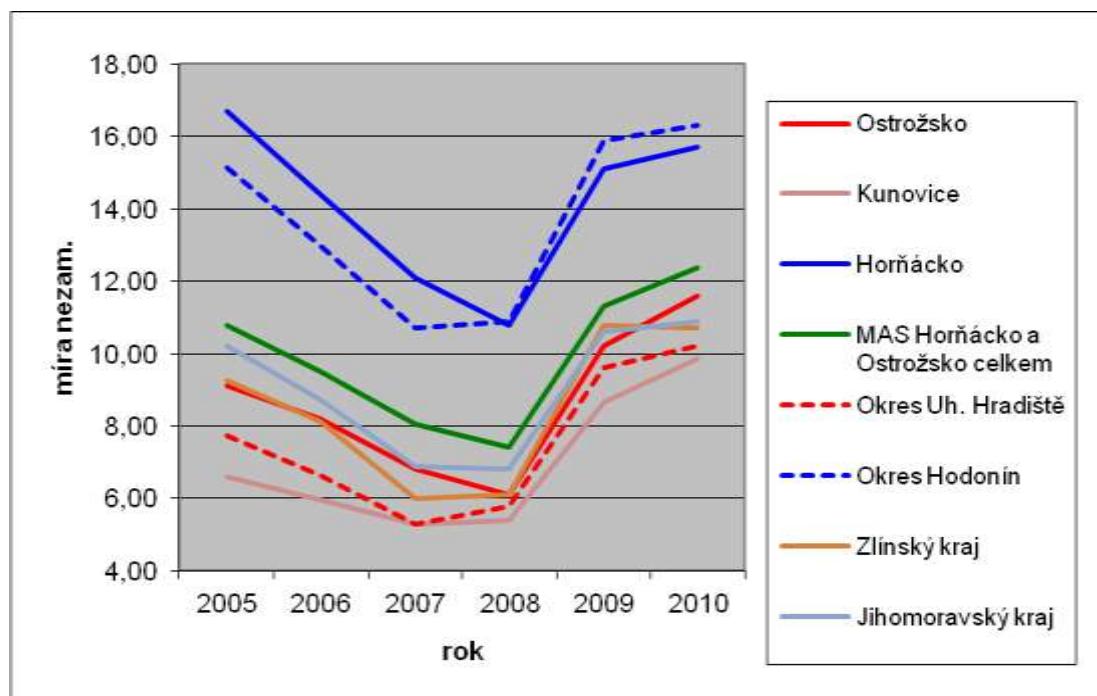
Míra ekonomické aktivity obyvatelstva je ve srovnání s ČR nižší, je však srovnatelná s podobnými oblastmi Jihomoravského a Zlínského kraje.

V posledních cca 10 letech míra nezaměstnanosti v území MAS stále roste (pouze v letech 2004 a 2008 byl zaznamenán mírný pokles).

Míra nezaměstnanosti je ovlivněna ekonomickou situací prostředí a dopadů světové hospodářské krize. Nejprůzivnější situace byla v roce 2008. Do roku 2010 míra nezaměstnanosti enormně narostla, v některých lokalitách až na dvojnásobek! Situace je špatná nejenom v odlehlých obcích na státních hranicích se SR, ale i v centrech jako je Velká nad Veličkou nebo Hluk. Ve Velké nad Veličkou v roce 2009 upadl do konsolidačního řízení největší podnik na Horňácku Kordárna. Po koupě Kordárny novým majitelem se situace jen mírně zlepšila. V Hluku v roce 2010 Autopal, podnik, spadající do automobilového průmyslu propustil více jak polovinu zaměstnanců.

Nejvyšší nezaměstnanost je k 31.12.2010 hlavně na Horňácku (Javorníku, Nové Lhotě, Velké nad Veličkou), o něco lepší je situace na Ostrožsku (nejlépe je na tom Hluk, Ostrožská Lhota Uherský Ostroh).

V rámci území MAS vykazuje míra nezaměstnanosti výraznou dynamiku v prostoru a v čase, stále platí, že možnost jejich obyvatel uplatnit se na trhu práce je snížena relativní odlehlostí těchto obcí.

Mezi léty 1991 až 2001 nastal výrazný posun v odvětvové struktuře zaměstnanosti, klesl podíl osob zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a v rybolovu a v průmyslu, naopak stoupnul podíl osob zaměstnaných ve službách.

Specifickou strukturu zaměstnanosti obyvatel vykazují malé obce, zde je stále relativně velká část ekonomicky aktivního obyvatelstva zaměstnána v zemědělství.

Identifikace problému: Nízká elasticita místní ekonomiky. Míra nezaměstnanosti je vyšší v odlehlých vesnicích na hranici se Slovenskem, málo „lepších“ pracovních příležitostí

Příčiny problému: Území regionu vykazuje do značné míry charakteristiky periferního území, Horňácko pak lze jednoznačně označit za periferní území. To do značné míry ovlivňuje podnikatelské prostředí v regionu, neboť okrajová poloha území vůči centru inovací, osídlení a spotřebě znevýhodňuje místní podnikatele. Výsledkem je relativní kapitálová slabost místních podnikatelských subjektů, nižší míra schopnosti investovat a zavádět inovace. Lokalizace podniků do odlehlých obcí s nedostatečnou infrastrukturou pro obyvatelstvo omezuje schopnost zaměstnavatelů získat pracovní sílu z jiných regionů, tzn. nové zaměstnance, kteří by byli schopni pracovat inovovanými metodami. To snižuje elasticitu místní ekonomiky.

Strategický plán Leader 2007-2013

Zvýšená míra nezaměstnanosti především v odlehlých obcích je způsobena malou nabídkou pracovních míst v regionu a sníženou možností migrovat za prací do vzdálenějších měst (nevyhovující stav silnic, špatná dostupnost veřejnou dopravou, vysoké náklady na dopravu).

Absence „dobrých“ pracovních míst je způsobena nízkou schopností zdejších zaměstnavatelů zavádět inovace a vytvářet tak nová pracovní místa. Všechny tyto problémy jsou pak zesíleny tím, že venkovská ekonomika vykazuje obecně vyšší míru zranitelnosti.

Závěr: Na území MAS lze jednoznačně vymezit obce, které lze označit jako póly růstu, které tvoří zázemí pro okolní obce MAS, které jsou na nich do značné míry závislé. Tyto obce také přestavují místa koncentrace pracovních příležitostí. Zároveň v regionu existují obce periferního charakteru s absencí pracovních příležitostí. Obyvatelé těchto obcí mají ztížený přístup na trh práce z důvodu omezených možností dopravy do zaměstnání. Z hlediska sektorálního členění nepřevažuje na území MAS jedno dominantní odvětví. Z hlediska pracovních sil však převládá strojírenský průmysl, neboť velká část pracovní síly pracuje mimo zemí MAS právě ve strojírenství.

V této oblasti vidí MAS především možnosti uplatnění místních obyvatel v oblasti cestovního ruchu. Šance je zde především pro drobné podnikatele v oblasti regionálních produktů a obnovy a udržení místních řemesel, kterými se v současnosti již někteří zabývají, ale neprezentují své výrobky a umění dál. Rovněž co se týče možnosti nabídky ubytování a stravování jsou především na Horňácku značně nevyužité možnosti.

Bydlení a domácnost

Základní informace: Území MAS je vybaveno byty, které pocházejí z různých období a jsou rozmanité kvalitativní a velikostní skladby.

Nejstarší domy se nachází v obcích Ostrožská Lhota a Blatnička, nejmladším domovním fondem disponují obce Kuželov a Suchov. Specifické postavení má obec Nová Lhota, kde je průměrné stáří domu 41 let, což je v této periferní oblasti nad průměrem okolních obcí.

Následující tabulka zobrazuje přehled počtu domů jednotlivých obcí MAS.

Územní útvar	Domy celkem	z toho trvale obydl.	z toho		Byty celkem	z toho trvale obydl.	z toho	
			v byt. domech	v rodin. domcích			v byt. domech	v rodin. domcích
Blatnice pod Svatým Antonínkem	783	646	3	541	820	678	9	665
Blatnička	171	134	2	132	198	158	14	144
Boršice u Blatnice	311	242	1	238	348	278	12	263
Hluk	1267	1103	28	1069	1603	1418	22	1191
Ostrožská Lhota	507	440	2	437	525	457	7	449
Ostrožská Nová Ves	1073	946	10	932	1219	1071	57	1010
Uherský Ostroh	1340	1158	28	1121	1779	1563	281	1267
Veselí nad Moravou	1816	1640	194	1598	4251	4226	2641	1585
Hrubá Vrbka	243	195	4	189	258	210	18	190

Strategický plán Leader 2007-2013

Javorník	248	193	1	191	258	203	4	198
Kuželov	144	113	2	110	156	125	8	116
Lipov	508	417	2	409	582	481	15	457
Louka	334	277	1	275	373	311	4	306
Malá Vrbka	90	68	0	68	95	73	0	73
Nová Lhota	337	229	2	225	347	238	9	227
Suchov	222	167	3	163	234	176	9	166
Velká nad Veličkou	785	665	31	627	1150	983	293	647
Kunovice	1425	1289	48	1229	1656	1646	234	1412
Ostrožsko	7268	6309	268	6068	10743	9849	3043	6574
Horňácko	2911	2324	46	2257	3453	2800	360	2380
MAS Horňácko a Ostrožsko celkem	11604	9922	362	9554	15852	14295	3637	10366
Okres Uh. Hradiště	37513	31989	1324	30431	54790	47902	13958	33674
Okres Hodonín	40060	34869	1712	32871	58154	51787	34342	17067
Zlínský kraj	133402	114576	7270	105977	231247	211997	89712	120575
Jihomoravský kraj	237514	205293	17847	185148	454406	404876	198252	203648

Tab. 4 Počty domů a bytů podle obcí [Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Z hlediska strukturálních změn domácností se projevují celospolečenské trendy:

- ☆ nárůst počtu jednočlenných domácností,
- ☆ pokles počtu úplných rodin,
- ☆ snižování průměrné velikosti rodin.

Identifikace problému: Chátrání některých objektů.

Příčiny problému: Chátrání objektů je způsobeno urbanistickým vývojem oblasti v posledních cca 50 letech, poklesem počtu obyvatel a nízkou kupní silou obyvatel. Bytový fond v regionu prošel výrazným vývojem s tím, jak od cca 50. let 20. stol. výrazně rostla životní úroveň na venkově. Většina domů v regionu je mladších 50ti let. Stavební boom však vykazoval značnou prostorovou dynamiku, neboť byl spojen s migrací obyvatel. Proto v souvislosti s ní došlo v periferních obcích Horňácka k poklesu počtu trvale obydlených bytů. Chátrání některých objektů je pak v případě budov určených k bydlení koncentrováno na neobydlené budovy.

Chátrání hospodářských budov je způsobeno poklesem míry ekonomických aktivit v území. Tento pokles zapříčinil nadbytek nabídky prostoru nad poptávkou. Tím, že dochází k degradaci nevyužitých objektů, klesá míra jejich využitelnosti pro jakékoli aktivity. Problém je také prohlubování pokračující koncentrací a centralizací ekonomických aktivit na všech úrovních.

Závěr: I přes dílčí problémy je úroveň bydlení na území MAS dobrá, většina domů je v dobrém stavu a umožňuje kvalitní bydlení. V rámci MAS se nevyskytují problémové lokality z hlediska bydlení. V některých obcích se vyskytují budovy nebo pozemky, které nemají odpovídající nebo žádné využití a z tohoto důvodu chátrají. Nejčastěji se jedná o objekty po bývalých JZD nebo státních podnicích.

Občanská vybavenost

Školství: Ve většině obcí se nachází základní škola, střední školy jsou lokalizovány ve městech Kunovice a Veselí nad Moravou. Počty žáků ve většině škol klesají. Výjimkou je obec Blatnice pod Sv. Antonínkem, kde počet dětí v MŠ i žáků v ZŠ rostl. Přestože v budoucích letech bude klesat počet narozených dětí, místní školy budou hrát stále významnou roli v životě obcí, protože stále roste zájem dětí a mládeže o mimoškolní aktivity, které se často odehrávají v budovách škol. Školy také slouží jako přirozená kulturní a společenská centra obcí.

Kultura: Horňácko a Ostrožsko je synonymem folklóru a živých lidových tradic. Projevem lidových tradic jsou folklórni akce, které celoročně probíhají po celém území MAS. Téměř ve všech obcích se konají hody (zpravidla v září až v listopadu), fašanky a plesy.

Nejvýznamnější akcí jsou Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou. Dalšími akcemi pořádanými na území MAS jsou poutě (Blatnice pod Sv. Antonínkem.), Léto s dechovkou v Sírnatých lázních (Ostrožská Nová Ves), Slovácký festival dechových hudeb (Hluk), Dolňácké slavnosti písni a tanců (Hluk), Zámecké kulturní léto (Uh. Ostroh), Galuškovo Slovácko (Uh. Ostroh) a Sečení trávy (Ostrožská Lhota). Mimo tyto akce se na Slovácku konají i akce církevní, kulturní a společenské.

MAS Horňácko a Ostrožsko v roce 2008 založila jako **horizontální inovační přístup Strategického plánu Leader Folklórni fond MAS Horňácko a Ostrožsko**.

Díky Folklórnímu fondu MAS vznikly nové, neotřelé akce, které dokonce propojily oba regiony Ostrožska a Horňácka.

Během čtyř let činnosti Folklórniho fondu bylo finančně podpořeno 71 kulturních akcí, mezi které se rozdělila částka 470 000,- Kč.

Zdravotní a sociální péče: V území MAS se nacházejí ambulance praktických i odborných lékařů větší zdravotní střediska jsou ve Velké nad Veličkou, Uherském Ostrohu, Hluku a Ostrožské Nové Vsi. Obyvatelé nejmenších obcí však musí vyjíždět i za praktickými lékaři.

Nemocnice je pro oblast Horňácka a východní část Hodonínska v Kyjově a pro zlínskou část Ostrožska v Uherském Hradišti.

Dostupnost lékáren je pouze ve větších obcích (Blatnice, Velká nad Veličkou, Hluk). V některých menších obcích jsou k dispozici výdejny léků.

Dostupnost sociální péče je různá v závislosti na velikosti obcí.

Identifikace problému: Počty žáků ve školách klesají, s tím je spojen problém s efektivním využitím školních prostor a ekonomicky neefektivní provoz školních budov. Obyvatelé nejmenších obcí musí vyjíždět i za praktickými lékaři, dostupnost lékáren je pouze ve větších obcích.

Příčiny problému: Vylidňování menších obcí spolu s nízkou porodností jsou příčinou klesajícího počtu žáků ve školách, to následně zapříčinuje neefektivní využívání školních prostor a tím i ekonomicky neefektivní provoz těchto budov. Pokud dojde k poklesu počtu žáku ve třídě pod určitou hranici, dochází ke spojování tříd, v nejhorších případech k uzavření školy. Vylidňování obcí souvisí i s druhým problémem týkajícím se lékařské péče. V malých obcích je ekonomicky neudržitelné provozovat lékařské ordinace a lékárny. V souvislosti se zvyšující se náročností poskytování lékařské péče se tento problém bude ještě více prohlubovat.

Závěr: Nevyužité prostory školních budov by bylo možné využít k nejrůznějším aktivitám, jako je např. realizace různých zájmových kroužků, pořádání různých cvičení (pro seniory, pro nastávající maminky apod.), případně i realizace různých školení či k celoživotnímu vzdělávání. Kvalita a dostupnost služeb občanské vybavenosti je ovlivněna nejen strukturou nabídky, ale také

sídelní strukturou na území MAS. Vzhledem k nemožnosti lokalizovat některé služby do malých obcí, je otázka dostupnosti těchto služeb úzce spojena s často nedostatečnou dopravní dostupností těchto obcí. Absence lékáren a lékařských praxí je problematická především v těch obcích, kde chybí odpovídající možnost dojíždět za těmito službami individuální nebo veřejnou hromadnou dopravou do větších obcí. Absence dostupnosti škol, lékařské péče i jiných veřejných služeb vede ke snížení atraktivnosti obce pro její obyvatele i migranti. Může tak dojít k dalšímu poklesu počtu obyvatel a k dalšímu tlaku na redukci služeb v obci nebo v jejím okolí. Tyto efekty se tak proto do značné míry násobí.

Z hlediska kultury představují Ostrožsko i Horňácko regiony se specifickou lidovou kulturou. Kulturních akcí se, především na venkově, aktivně účastní velká část obyvatelstva. Lidová kultura je významným prvkem utvářejícím územní identitu obyvatel tohoto regionu.

Hospodářství

Průmysl

Základní informace: Oblast MAS není výrazně průmyslová, pouze ve větších centrech ve směru na Uherské Hradiště (Veselí nad Moravou, Kunovice, Uherský Ostroh, Ostrožská Nová Ves, Hluk) se nachází řada menších a středních podnikatelských subjektů (od 100-250 zaměstnanců) a několik větších podniků nad 250 zaměstnanců.

Z hlediska rozvoje podnikání je limitujícím faktorem okrajová poloha území v rámci ČR, dopravní dostupnost jednotlivých firem a situace na trhu práce. Další rozvoj jednotlivých firem je kromě dostupnosti kvalitní pracovní síly determinován také nižší kapitálovou silou některých podniků, která neumožňuje pružněji reagovat na měnící se podmínky.

Mnohé firmy jsou ve svém rozvoji omezovány nedostatkem pracovních sil. Region není schopen přitáhnout pracovní sílu z jiných oblastí. V rámci území MAS je dojížďka obyvatel za prací negativně ovlivňována možnostmi veřejné hromadné dopravy v mikroregionu. Komplikované je především dojíždění do podniků se směnným provozem a do provozoven poskytujících služby.

Identifikace problému: Limitem pro rozvoj podnikání je dopravní dostupnost, dále nižší kapitálová síla podniků a dostupnost kvalitní pracovní síly. Vysoká finanční náročnost rozvojových ploch v obcích.

Příčiny problému: Dopravní dostupnost je do značné míry dána geografickou polohou regionu, která je neměnná, a stavem dopravní infrastruktury. Příčina zhoršené dopravní dostupnosti ovlivňuje nevyhovující stav především vedlejších komunikací II. a III. třídy. Z hlediska železniční dopravy (dojížďky za prací) je nevyhovující také stav železniční sítě (nízké traťové rychlosti, zastaralý vozový park).

Nižší kapitálová síla podniků je dána historickým vývojem, tj. nutností vysokých investic v minulosti, neodpovídající produktovou a distribuční politikou, která neumožňuje dosahovat vysokých zisků, které by mohly být investovány do dalších inovací.

Dostupnost kvalitní pracovní síly je vymezena strukturou místní populace. Vzhledem k tomu, že inovace v podnikatelském sektoru probíhají vyšším tempem, než na které je populace v daném území schopna reagovat (kvalitativně i kvantitativně), je pro rozvoj podnikání omezuječí neschopnost abstrahovat pracovní sílu z jiných regionů, neboť region nedisponuje potřebnou infrastrukturou, která by byla schopna přistěhovalým zajistit očekávanou kvalitu života. Tento stav je do značné míry dán také image mikroregionu a absencí marketingu, který by byl zaměřen nejen na účastníky cestovního ruchu, ale na veřejnost jako takovou vč. veřejnosti podnikatelské.

Závěr: Přestože oblast MAS není výrazně průmyslová, je na průmysl vázána velká část disponibilních pracovních sil v obcích MAS. Průmysl patří k tradičním zaměstnavatelům zdejších obyvatel. Místní průmysl, především malé firmy, nedisponují potřebnou kapitálovou silou nutnou k zavádění inovací. Pro některé podniky se stává limitujícím rozvojovým faktorem také nedostatek kvalifikovaných pracovních sil.

Zemědělství

Základní informace: Zemědělství je důležitým hospodářským odvětvím na území MAS.

Území MAS je z hlediska zemědělství nehomogenní. Lepší podmínky pro zemědělství jsou v nižších polohách, zejména na Ostrožsku. Nejdůležitějšími plodinami zde jsou pšenice, ječmen, cukrovka a mák. Z krmných plodin pak kukuřice a vojtěška. V regionu se pěstují také okurky cibule, zelí, červená řepa a ovoce. Na Horňácku jsou hlavními pěstovanými plodinami v nižších polohách jsou pšenice, ječmen, triticale, vojtěška, kukuřice a slunečnice, ve vyšších polohách krmné plodiny a trvalé travní porosty. Pro oblast je typické také pěstování a zpracování vinné révy.

V živočišné výrobě převládá chov skotu a prasat. Většina investic v zemědělských podniků směruje nákupu pozemků a zemědělské techniky (traktory, mechanizace pro rostlinnou výrobu, mechanizace pro sklizeň, dopravní prostředky atp.), v živočišné výrobě byly modernizovány technologie výkrmu, byly modernizovány dojírny a zmodernizována výroba krmiva. Investice směrovaly také do zpracování produktů zemědělské prvovýroby.

Významnou roli hraje na Horňácku živočišná výroba. Dominantní ve vyšších polohách je chov hovězího dobytka bez tržní produkce mléka. Dále se chovají ovce, koně a jatečná telata.

Dalším odvětvím živočišné výroby je chov ovcí. Toto odvětví je však problematické z hlediska odbytu vlny. Problém je řešen zpracováním vlny přímo v regionu, prodávány tak jsou již hotové výrobky. Výroba ovčích sýrů se z důvodu náročnosti splnění potřebných kriterií dosud nerozvinula.

Problémem, který od minulosti přetrvává ve většině obcí MAS, jsou nedořešené majetkové vztahy.

Identifikace problému: Absence technologie na využití energetických plodin, nutné investice do nových strojů, problém s odbytem vlny, nerozvinutá výroba ovčích sýrů, nedořešené majetkové vztahy k pozemkům. Malý vinař nemají dostatečné zázemí a vybavení ke své činnosti, popř. je již zastaralé.

Příčiny problému: Absence nových technologií, jakož i nízká míra investic je dána nízkou kapitálovou silou místních zemědělských podnikatelů. Tento stav je výsledkem vývoje po roce 1989. Místní zemědělci byli nuceni přizpůsobit produktovou politiku novým podmínkám. Přestože již došlo k optimalizaci produktové politiky, vysoká rozkolísanost výkupních cen v zemědělství zapříčinila snížení tržeb ze zemědělské výroby na úroveň, která neumožňuje významnější investice do zemědělských podniků.

Problémy spojené s odbytem vlny a nerozvinutá výroba ovčích sýrů jsou dány nízkou mírou poptávky po těchto produktech stejně jako vysokou náročností na počáteční investice v tomto odvětví.

Nedořešené majetkové vztahy jsou výsledkem vývoje po roce 1948, kdy nebyla této věci věnována potřebná péče. Po obnovení standardních podmínek po roce 1989 nebyly k dispozici potřebné finanční prostředky na řešení tohoto problému.

V regionu se nachází řada menších vinařů, či vinařek, kteří se zabývají zpracováním vinné révy a výrobou vín, ovšem jejich zázemí či vybavení často neodpovídá požadavkům a potřebám vyplývající z předmětu činnosti.

Závěr: Zemědělství představuje vzhledem k převážně venkovskému charakteru regionu a s ohledem na jeho historický vývoj důležité odvětví z hlediska ekonomického, tvorby pracovních míst a údržby krajiny. Vzhledem k velké míře prostorové dynamiky fyzickogeografických podmínek v rámci regionu je na území MAS zastoupeno mnoho druhů rostlinné i živočišné výroby s pestrou produktovou politikou odpovídající potřebám trhu se zemědělskými produkty. Bohužel zemědělci mají nedostatečné podmínky k podnikání, mají omezené přiležitosti v čerpání dotací a minimální možnosti odbytu a distribuce vlastních produktů pruvovýroby. Podpora zemědělců bude součástí jedné z Fichí.

MAS vidí velký potenciál v rozvoji a podpoře vinařství, které je pro tuto oblast specifické. Je nutné dát menších vinařům a vinařkám možnost rozvíjet tuto typickou aktivitu a distribuovat produkty vinařství mimo náš region. Díky vyšší finanční náročnosti nutných investic do strojů a zařízení, nákladů na propagaci apod. by si vinaři nebyli schopni zajistit financování těchto aktivit sami, proto MAS bude zahrnovat podporu vinařů do jedné z FICHÍ.

Lesnictví

Základní informace: Lesnictví je rozvinuto spíše na Hornácku. V odvětví se v posledních letech uplatňují inovace; mění se struktura porostů (návrat k původním tradičním druhům), mění se také používané technologie. Z důvodu nedostatku finančních prostředků však většina subjektů reaguje na měnící se podmínky pomalu.

Identifikace problému: Pomalé inovace v lesnictví, absence zpevněných cest blokuje jejich využití pokud je mokro. Dále je nutné pořídit nové vyvážecí a odvozní soupravy. Nedostatečné kapacity na výrobu palivového dříví.

Příčiny problému: Příčinou pomalého pronikání inovací, včetně případných změn produktové politiky, je v nedostatečné schopnosti generovat dostatečně vysokou přidanou hodnotu, která by umožňovala kumulaci kapitálu a případný rozvoj sektoru. Podobná je také příčina absenze zpevněných lesních cest, jakož i moderní lesnické techniky. Zde se projevuje malá ekonomická síla obcí a podnikatelů v lesnictví, kteří nejsou schopny projekty tohoto typu realizovat. Další roli mohou hrát také obavy investorů o vložené finanční prostředky, neboť podnikání v lesnictví je spojeno s mnoha obtížně předvídatelnými riziky.

Závěr: Vzhledem k rozloze lesů na území MAS je lesnictví významným odvětvím. Kromě ekonomického hlediska představují správně obhospodařované lesy významný ekologický stabilizační prvek v krajině. Lesnictví napomáhá vytvářet a udržovat zdejší unikátní krajinnou strukturu. Ovšem mělo by být realizováno výhradně místním materiálem. Asfaltování polních i lesních cest není z hlediska ochrany přírody vhodné.

Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Základní informace: Přes území MAS jsou trasovány důležité silnice nadregionálního významu. Tyto silnice jsou zároveň nejfrekventovanější.

Základní komunikační síť je tvořena těmito komunikacemi:

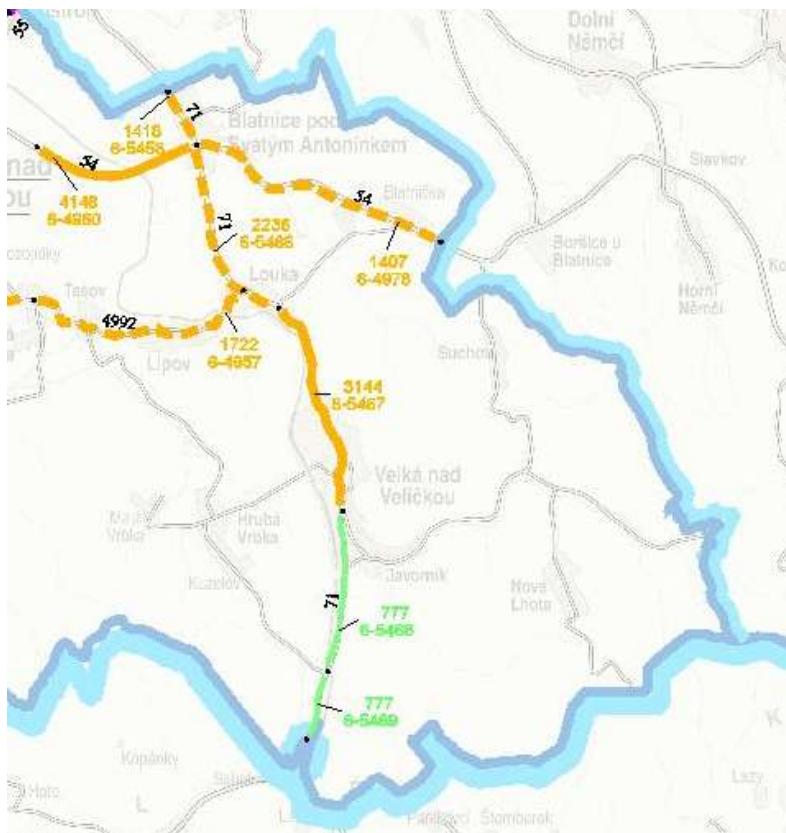
- Sil. I/55 Břeclav – Přerov – Olomouc
- Sil. I/71 Uherský Ostroh – Javorník
- Sil. I/54 Znojmo – Kyjov – Strání
- Sil. II/495 Moravský Písek – Hluk – Uherský Brod – Brumov-Bylnice

Další důležité silnice:

- Sil. 4992 Louka – Lipov – Tasov

Dopravní zatížení důležitých komunikací je znázorněno na Obr. 3.

Obr. 3 Intenzita dopravního zatížení komunikací na území MAS

[Integrovaná rozvojová strategie MAS]

Většina silnic nižších tříd je ve špatném technickém stavu, což má negativní vliv na plynulosť a bezpečnosti silničního provozu a do určité míry může tento stav brzdit rozvoj cestovního ruchu.

Nízké dopravní zatížení silnic umožňuje rozvíjet v regionu cykloturistiku bez nutnosti budovat do všech míst komunikace určené výhradně pro cyklisty.

Identifikace problému: Špatný technický stav silnic nižších tříd

Příčiny problému: Příčinou problému je nedostatek finančních prostředků na opravy a údržbu silnic, nevhodná technologická řešení použitá při výstavbě silnic, nárůst nákladní dopravy a nevhodné trasování silnic.

Železniční doprava

Základní informace: Železniční doprava je zajišťována po tratích ČD č. 340 Brno – Kunovice a 343 Rohatec – Vrbovce (ŽSR). Vozba všech vlaků je zajišťována diesellovou trakcí, všechny tratě jsou jednokolejně.

Nevýhodou železniční sítě je její zastaralost a technická a morální zastaralost vozového parku. Na trati Brno – Kunovice jsou na některé vlaky nasazovány rekonstruované vozy. Také na trati Vrbovce – Nové Město nad Váhom jsou postupně nasazovány rekonstruované vozy ř. 810.

Identifikace problému: Technická a morální zastaralost vozového parku, neudržované zastávky

Příčiny problému: V posledních cca 40 letech nebyl vozový park výrazně obnovován, mnohá z pořízených vozidel byla zastarálá již v době své výroby. Tento stav výrazně omezuje schopnost rozvíjet takovou integrovanou dopravu, v které by železnice byla základním dopravním prostředkem.

Ostatní druhy dopravy

Základní informace: Cyklistická doprava je obyvateli a návštěvníky intenzivně využívána.

Nejdůležitější jsou tyto cyklostezky:

46: Strážnice – Lučina – Hrubá Vrbka – Velká nad Veličkou – Vápenky – Strání

47: Hodonín – Uh. Ostroh - Kunovice

5048: Uh. Ostroh – Hluk – Dolní Němčí

Moravská vinařská cyklostezka

Z hlediska rozvoje cestovního ruchu se jeví jako nevhodná absence za každého počasí sjízdné cyklostezky, která by mikroregion Horňácko spojila s RO Lučina.

Letecká doprava v dopravní obsluze území doplňkovou funkci. Nejblíže se nacházejí letiště v Kunovicích, v Holešově, v Brně-Tuřanech a letiště Wien Schwechat.

Identifikace problému: Absence cyklostezky, která by propojila Horňácko s rekreační oblastí Lučina

Příčiny problému: V regionu Horňácko nejsou k dispozici žádné komunikace určené výhradně pro cyklistickou dopravu. Cyklisté tedy mohou využívat jen stávající silniční síť nebo nezpevněné komunikace. Silniční síť však není trasována s ohledem na potřeby účastníků cestovního ruchu, chybí proto cyklistické propojení významných lokalit cestovního ruchu na území regionu Horňácko i mimo něj.

Závěr k dopravní infrastruktuře: Z hlediska kapacity je dopravní infrastruktura v regionu dostačující, špatný je však její technický stav. Nevyhovující je především stav silnic nižších tříd (nekvalitní povrch, nevyhovující šírkové poměry). Kvalita železniční dopravy také neodpovídá potřebám osobní přepravy (špatný technický stav kolejového svršku, špatný stav stanic a zastávek, zastaralý vozový park), z hlediska poptávky po nákladní dopravě je stav železniční sítě optimální, projevuje se však nedostatek potřebných nákladních vozů. Všechny obce jsou obsluhovány veřejnou dopravou, systém však není integrován a nejsou v něm uplatňovány moderní přístupy (integrace jednotlivých druhů dopravy, integrace jízdného, taktová doprava, informační systémy pro cestující atp.).

Vodovodní a kanalizační síť

Základní informace: Ve všech obcích je k dispozici vodovodní a kanalizační síť. V obcích náležejících k Jihomoravskému kraji je většinou infrastruktura ve vlastnictví obcí a obce ji také provozují. V některých obcích infrastrukturu vlastní a provozuje akciová společnost Vodovody a kanalizace Hodonín. Některé obce nejsou napojeny na ČOV.

Vlastníkem a provozovatelem infrastruktury v obcích náležejících ke Zlínskému kraji je společnost Slovácké vodárny a kanalizace, a. s. Ve všech obcích je zaveden vodovod a vybudována kanalizace.

Nejvýznamnějšími investicemi, které byly v uplynulých letech realizovány, jsou rekonstrukce vodovodu v obci Boršice u Blatnice, rekonstrukce úpravny vody v Ostrožské Nové Vsi a oprava vodovodu v Uherském Ostrohu.

Identifikace problému: Nutnost zavedení kanalizace na území rozvojových ploch.

Příčiny problému: Příčina spočívá v nedostatku místních finančních zdrojů na provedení potřebných investičních akcí a v obtížnosti získat na tyto projekty prostředky.

Závěr: Vodovodní a kanalizační síť je na dobré úrovni, problémy, které se vyskytují, mají lokální rozměr. Problematická je malá schopnost obcí připojovat k vodovodní a kanalizační síti rozvojové plochy.

Zásobování energiemi

Zemní plyn se podílí na spotřebované energii asi z jedné poloviny. Je dostupný ve všech obcích MAS a představuje hlavní zdroj vytápění.

Elektrická energie je dostupná rovněž ve všech obcích, její rozvodná síť odpovídá potřebám regionu. Ve výhledu do roku 2025 se očekává nárůst spotřeby elektriny cca o 25 až 30 %, a to především vzhledem k očekávanému posílení občanské vybavenosti a rozvoji služeb.

Identifikace problému: Absence alternativních zdrojů energie

Příčina problému: Hlavní překážkou pro rozvoj energetického využití biomasy je neexistence trhu s biopalivy. Důležitou roli hrají také náklady spojené s využíváním alternativních zdrojů energie.

Závěr: Dostupnost energií ve všech obcích je dobrá a odpovídá potřebám regionu. Snaha o vytváření prostoru pro alternativní zdroje energie – především energii solární.

Životní prostředí

Mikroregiony patří k územím s relativně kvalitním životním prostředím a čistým ovzduším. Na jeho území se nachází pouze několik významných stacionárních zdrojů znečištění:

- Železniční průmyslová stavební výroba Uherský Ostroh a.s.
- Dyas spol. s.r.o. Uherský Ostroh
- AUTOPAL s.r.o. Nový Jičín - závod Hluk
- Blatinie a.s. - chov drůbeže - farma Blatnička
- Kordárna a.s., Velká nad Veličkou.

Významným zdrojem znečištění NO_x, prachem a hlukem je automobilová doprava, především silnice Uherský Ostroh – Ostrožská Nová Ves.

Vodní toky jsou různou mírou znečištěny komunálními odpadními vodami, které se do jejich koryt dostávají převážně prostřednictvím vybudované kanalizace, většinou přes čistírny odpadních vod. Dalším příležitostným zdrojem znečištění vod je doprava.

Snížení kvality vody ve vodních tocích souvisí i s narušením jejich přirozených samočisticích schopností vlivem regulací koryt (příp. i zatrubnění částí toků) a absence přirozené břehové dřeviné vegetace.

Co se týče půdy, především tedy orné, ta je v různé míře postižena půdní, vodní i větrnou erozí. Velmi závažným problémem, který ovšem také nelze bez speciálních analýz přesně identifikovat, je zatížení půd toxickými látkami či látkami měnícími nevhodně chemismus půd.

Dalším ohrožením pro půdní fond je nevhodné hospodaření v lesích v kombinaci s reliktním charakterem půd, nesprávně zvolené postupy (druhová skladba porostů, plošná deforestace formou holosečí) má negativní vliv na pedosféru.

Na území MAS se nachází některé skládky, jejichž dopad na životní prostředí je však nízký.

Ekologické zátěže jsou vázány na intenzivní zemědělskou a průmyslovou činnost. Na území MAS se vyskytuje v Hluku.

Jedna ze zátěží se nachází v areálu firmy Autopal závod 03, další postiženou lokalitou je lokalita Hluk – Padělky. Byl zde ukládán komunální odpad a železný šrot, dříve rovněž neutralizační kaly. Lokalitu je nutno rekultivovat.

Strategický plán Leader 2007-2013

Na území města Kunovice se nevyskytuje žádná zásadní riziková ekologická zátěž. Vzhledem k výrobě letadel v areálu společnosti Aircraft Industries, a. s. je třeba zajistit dostatečné bezpečnostní podmínky pro skladování pohonných hmot. V lokalitě bývalé galvanovny nacházející se v uvedeném areálu byla v letech 2007 – 2008 provedena sanace staré ekologické zátěže, proběhlo zejména odtěžení kontaminovaných zemin.

Identifikace problému: Snížená kvalita ovzduší v blízkosti silnic, eroze půdního fondu.

Příčiny problému: Snížená kvalita životního prostředí v blízkosti frekventovaných silnic je dána vysokou intenzitou automobilové dopravy, trasováním silnic přes intravilán obcí a absence technických řešení, která by eliminovala negativní vlivy silničních komunikací na životní prostředí.

Závěr: Území MAS disponuje kvalitním životním prostředím, přesto se v území vyskytují problémy, které negativně ovlivňují kvalitu prostředí a snižují kvalitu života obyvatel a návštěvníků regionu. Vlivem společenských, ekonomických a technologických změn vznikají nové a gradují staré ekologické problémy (snížení biodiverzity v krajině, eroze, kolísání průtoků vodních toků, neudržované pozemky podléhající spontánní sukcesi, znečištění ovzduší, povrchových a podzemních vod, půd apod.). Tyto jevy však mají lokální charakter.

Cestovní ruch

Region MAS se nachází v atraktivní lokalitě Moravského Slovácka, proslulé historií, tradicí a pohostinností. Celý rozsáhlý prostor rozkládající se od Ostrožska po Horňácko je protkán jedinečnou lidovou kulturou a unikátním dědictvím předků (zpěv, tanec, kroje a umění).

Příroda Horňácka je především přírodou Bílých Karpat, které byly pro své výjimečné přírodní a kulturní hodnoty zařazeny na seznam biosférických rezervací UNESCO. Na území Horňácka se nachází několik velmi cenných území, jako je rezervace Jezevčí, rezervace Háj u Louky apod. Krásná příroda podhůří Bílých Karpat a samotná biosférická rezervace Bílé Karpaty s mnoha přírodními památkami přispívají k atraktivitě a zájmu turistů o celou oblast.

Na území Ostrožska, jehož osu tvoří řeka Morava, se nachází řada zajímavých přírodních lokalit. U Blatnice zase přírodní geologická památka Střečkův Kopec a poblíž nedaleké Blatničky ojedinělá přírodní památka „Borky“. V této lokalitě se nachází doklady o vývoji naší planety staré přes 50 milionů let.

Součástí služeb cestovního ruchu jsou také nabízené sportovní aktivity, zejména ve větších středících. V Hluku nalezneme sportovní halu – kuželnou, posilovnu, saunu, fotbalový a atletický stadion a moderní nerezové vyhřívané koupaliště s atrakcemi pro děti, v Ostrožské Nové Vsi rozsáhlá štěrková jezera a přírodní koupaliště s autokempinkem Jezero, sportovní halu, tenisové kurty a střelnici, v Blatnici letní koupaliště a ve Velké nad Veličkou sportovní halu.

Rovněž vinařství a jeho tradiční produkty jsou v návaznosti na cestovní ruch motivem návštěvnosti mnoha turistů. Centrum zdejšího vinařství se nachází ve východní zvlněné části, hlavně v okolí Blatnice pod Sv. Antonínkem, kde jsou unikátní vinné sklepy, které tvoří památkovou zónu.

Nezanedbatelnou přitažливost pro návštěvníky má také lázeňství. Centrem lázeňství na Ostrožsku je Ostrožská Nová Ves, známá sirnatými lázněmi, které léčí nemoci revmatické a kožní.

Jiný typ prostředí poskytují Ostrožská jezera, která se stala hnizdištěm a tahovou zastávkou vodních a mokřadních ptáků, jako je kormorán velký, husa velká, potápka roháč nebo moudivláček lužní. Poblíž najdete také pěkný příklad lužního lesa chráněný jako přírodní rezervace Kolébky.

Baťův kanál je významná vodní cesta o délce kolem 60 km. Na trase Otrokovice – Sudoměřice, která je částečně vedena po řece Moravě a částečně uměle vytvořeným kanálem, se nachází 9 přístavů a 7 přístavišť. V současnosti je využíván pouze jako turistická vodní cesta. Bez oprávnění je možné řídit malá plavidla do výkonu 20 kW. Provoz na Baťově kanálu začíná obvykle v dubnu, přičemž „Odemykání plavební sezóny“ je 1. května a „Zamykání plavební sezóny“ 28. října.

Česko-slovenské pomezí hranic nabízí široké možnosti k dalšímu rozvoji cykloturistiky a turistiky, ale také k rozšíření „nových“ odvětví cestovního ruchu, kterými jsou např. církevní turistika, hipoturistika či agroturistika. Návštěvníkům je k dispozici hustá síť značených tras pro pěší Klubu Českých Turistů, cyklotras a dvě naučné stezky: NS Javoříčká (z Velké nad Veličkou) a NS Šumavská (ze Strážnice).

V současné době jsou velice časté krátkodobé pobytu hostů. Jedním z důsledků „neprodloužení pobytu“ je také nedostatečná škála a pestrost služeb a nových produktů cestovního ruchu (tématické pobytu s různým zaměřením), které by nabídly návštěvníkům novou atraktivitu využití jejich volného času a relaxaci. Nedostatečné propojení služeb cestovního ruchu, chybí ubytovací kapacity pro přilákání turistů i provázanost služeb.

I v roce 2010 stále přetrvává, že region Horňácka i Ostrožska disponuje nedostatečnými ubytovacími kapacitami, struktura nabídky je nevhodná vzhledem ke značné diverzifikaci poptávky. Problematická je také skutečnost, že některá ubytovací zařízení nepřesahují počet lůžek pro ubytování autokarového zájezdu (a tím uspokojení potřeb větších organizovaných skupin).

Na území MAS je cestovní ruch koncentrován do obcí Nová Lhota, Javorník a Ostrožská Nová Ves. Naopak některé oblasti s vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu zůstávají stranou zájmu návštěvníků (např. prostor Kuželov, Hrubá Vrbka, Malá Vrbka), přestože leží v blízkosti rekreační oblasti Lučina, která slouží obyvatelstvu okresu Hodonín i vzdálenějších teritorií.

Historické památky:

Na nevelkém území Ostrožska najdeme např. zámek, tvrz, církevní, lidové i technické památky. Na kopci Sv. Antonínka barokní kapli zasvěcenou Sv. Antonínu Peduánskému. Lidové tradice jsou prezentovány ve Středisku školy lidové tvořivosti a řemesel v Blatničce. Vzniklo zde také Muzeum lidových krojů. Dalším objektem, který zpřístupňuje a udržuje tradice Slovácka, je lidový dům Háječek v Ostrožské Lhotě.

Kolorit tohoto kraje dotváří množství hodnotných soch, Božích muk, kapliček a křížků.

Horňácko se zase především synonymem lidové architektury. Významný je také kuželovský větrný mlýn nebo mlýny v údolí Veličky. Ve Velké nad Veličkou najdeme kostel sv. Maří Magdaleny s presbytářem ze 14. stol. a pozdně barokní lodí z 18. stol. V Hrubé Vrbce např. památkově chráněný soubor stodol a malý pravoslavný monastýr (k památce biskupa Gorazda). V Javorníku budovu evangelické modlitebny s bohatou vnitřní výzdobou v horňáckém stylu.

Identifikace problému:

- ☆ Na některých místech (především na Horňácku) nedostatečná vybavenost infrastrukturou cestovního ruchu
- ☆ Nevyhovující instituciální prostředí cestovního ruchu
- ☆ Nedostatečné propojení služeb cestovního ruchu – od ubytování až po nabídku programů CR.
- ☆ Absence marketingu cestovního ruchu.
- ☆ Absence produktů cestovního ruchu.
- ☆ Absence hipotras.

Příčiny problému: Cestovní ruch je jako důležité ekonomické odvětví vnímán teprve v posledních cca 15ti letech. V minulosti se cestovní ruch koncentroval do několika málo lokalit a

jeho vliv na ekonomiku území MAS byl zanedbatelný. Jako samostatné odvětví je cestovní ruch rozvíjen teprve v posledních letech. Příčiny problémů lze spařovat v:

- ☆ Absenci nabídky turistických zážitků pro turisty;
- ☆ Nedostatku finančních prostředků;
- ☆ Absenci základní infrastruktury cestovního ruchu (zejména na Horňácku);
- ☆ Nedostatečné skladbě produktů;
- ☆ Nedostatečné nabídce produktů pro turisty – sportovní a kulturní vyžití, památky;
- ☆ Nedostatečné informovanosti návštěvníků v regionu.
- ☆ Nedostatku lidských zdrojů, které by se zabývali rozvojem cestovního ruchu na území MAS.
- ☆ Malé spolupráci se subjekty cestovního ruchu v rámci jiných regionů (nedostatečná propojenost jejich a našich služeb)

Závěr: Význam cestovního ruchu pro území MAS trvale roste, zlepšuje se infrastruktura cestovního ruchu i jeho institucionální prostředí. Tyto změny jsou však, především v případě institucionálního prostředí, dílní. Přetrávající problémy tak brání maximalizovat benefity, které by z tohoto odvětví mohly pro region plynout. Absence destinačního managementu nejen jako propagátora lokality, ale také jako koordinátora aktivit s tomto ekonomickém sektoru, komplikuje další rozvíjení infrastruktury a služeb pro účastníky cestovního ruchu a komplikuje jeho plánování a regulaci v prostoru.

Shrnutí bodů v rámci cestovního ruchu:

- ☆ Rekonstrukce nevyužitých budov případně výstavba nových objektů k rozvoji cestovního ruchu
- ☆ Využít společensko-kulturní aktivity v rámci CR
- ☆ Nabídka venkovské turistiky jako jednoho ze zdroje příjmů obyvatel
- ☆ Podpora tradičních řemesel a produktů regionu
- ☆ Určit směr a jedinečnost daného regionu v oblasti cestovního ruchu
- ☆ Tato strategie řeší získání finančních prostředků pro podporu rozvoje cestovního ruchu.
- ☆ Pro Ostrožsko typické vinařství, cyklotrasy a Baťův kanál
- ☆ Pro Horňácko typické turistické trasy, udržované zvyky a tradice.

4. 1. 1. Důvod výběru daného území

Výběr území je dán jak charakterem samotného území, tak jeho okolím, především polohou tradičních spádových měst. Život obyvatel území MAS je velmi úzce spjat s místním regionem, nikoliv jen s jednotlivými obcemi, v nichž žijí. Je to fenomén patrný nejen na Ostrožsku a Horňácku, ale i v jeho okolí. Spjatost venkovských obcí s městy a měst s jejich zázemím je dána tradičně především postavením těchto měst jako center obchodu, kultury i „pouhého“ setkávání mezi lidmi a vytváří tak pevné vazby mezi jednotlivými obcemi MAS.

Ostrožsko, Kunovice a Horňácko původně vystupovaly jako 3 samostatné celky, postupným vývojem se však prohlubovala jejich spolupráce daná společnými charakteristikami i společně řešenými problémy. Na základě toho vznikla i samotná MAS Horňácko a Ostrožsko.

Důvod výběru tohoto území je proto dán nejen společnými tradicemi a charakteristikou území, ale také společnými problémy a ochotou společně je řešit. Existence MAS umožňuje jejím členům efektivněji využívat místních zdrojů regionu a koordinovat nejrůznější aktivity. Existence MAS umožnila realizaci organizačních inovací (vznik projektového manažera MAS, spolupráce při přípravě a realizaci projektů, koordinace plánovacích aktivit apod.), které byly reakcí odpovědné části lokálních a regionálních aktérů na měnící se vnitřní a vnější prostředí. Dosažená institucionální hustota a kvalita institucionálního prostředí je nástrojem, jehož prostřednictvím je

kooperující síť aktérů schopna vytvářet nové hodnoty, jejichž dosažení by pro jednotlivé aktéry, zvláště malé obce a drobné podnikatele, bylo velmi obtížné či nemožné.

4.1.2. Shodné či styčné charakteristiky území

- ☆ oba regiony mají spíše periferní polohu (přestože některé obce Ostrožska leží na silnici I. třídy)
- ☆ v obou regionech leží důležitá spádová centra pro okolní obce (Veselí nad Moravou, Uherský Ostroh, Hluk, Velká nad Veličkou)
- ☆ v obou regionech leží relativně odlehlé obce (na Horňácku dáno geomorfologií terénu, na Ostrožsku tradiční sídlení strukturou typickou velkou vzdáleností mezi jednotlivými obcemi)
- ☆ v obou regionech ve všech jeho částech prochází zemědělství výraznými změnami.
- ☆ ve všech obcích i městech jsou silné tradice lidové kultury a snaha o jejich udržení
- ☆ oba regiony mají unikátní krajinnou strukturu (je zde méně monokultur, nejsou zde natolik patrné následky scelování pozemků, v krajině jsou zachovány remízky, stromy i jiné tradiční prvky)
- ☆ oba regiony byly v minulosti relativně odlehlé vůči dalším centrům regionu (Strážnice, Uherské Hradiště, Uherský Brod), nevznikly zde tudíž silné kulturní a sociální vazby na tato centra, což výrazně zvýšilo míru zdejší lokální autarkie
- ☆ ve všech obcích je rozvinuta tradiční zemědělská produkce s výrazným vlivem na styl života obyvatel a jejich územní identitu spojená s výrobou tradičních produktů (víno, slivovice)
- ☆ oba regiony a v nich sdružené obce společně využívají a v minulosti využívaly společné zdroje pro další rozvoj území.
- ☆ mezi důležitý charakter území patří i zdejší folklór
- ☆ oba mikroregiony spojuje společná historie – Lichtenštejnské panství
- ☆ mikroregiony jsou a i dále budou provázány prostřednictvím cyklotras a vinařských stezek

4.1.3. Zvláštnosti území oproti jiným územím

- ☆ Specifická krajinná struktura
- ☆ Specifická sídelní struktura
- ☆ Existence tradičních produktů a výrobků
- ☆ Vysoká míra spjatosti center a periferií
- ☆ Silná regionální identita
- ☆ Přítomnost lázeňské infrastruktury
- ☆ Vinařství
- ☆ Batův kanál
- ☆ Unikátní venkovský region, udržování lidových zvyků a řemesel
- ☆ Lidé v důsledku špatné dopravní dostupnosti si žijí svým vlastním životem

4.2 Zdroje území pro realizaci SPL

Lidské zdroje

Na Ostrožsku a Horňácku žije mnoho aktivních lidí, kteří se snaží o rozvoj tohoto území, at' už se jedná o svazek obcí Mikroregion Ostrožsko, Mikroregion Horňácko, podnikatele či neziskové organizace. O této aktivitě se můžete mimo jiné přesvědčit v časopise Krajem Svatého Antonínka. **Tento časopis považujeme za ojedinělý**, protože kromě propojování aktivit lidí dvou regionů velmi srozumitelným způsobem informuje občany ve všech obcích o projektech financovaných z fondů Evropské unie. **V časopise se snažíme, abychom podporovali dobré sousedské vztahy** v rámci dvou regionů a napomáhali lidem najít cestu ke společné spolupráci. Rovněž jsou zde vždy zveřejnovány jednotlivé výzvy v rámci realizace našeho grantového programu či výzvy z jiných dotačních titulů.

Casopis je vydáván šestkrát do roka ve dvouměsíčním intervalu.

U všech obyvatel můžeme sledovat velkou snahu pečovat o svůj region a dál ho rozvíjet. Také proto byli přizváni ke spolupráci na grantovém program a jsou zárukou, že peníze půjdou opravdu na ty nejpotebnější věci. Tito zástupci s jednotlivých sektorů získali rovněž v minulém programovém období řadu zkušeností s čerpáním dotací z EU, dotací z krajů a z dalších dotačních titulů. Takže při přípravě a následné realizaci projektů neočekáváme problémy, které by vedly k nenaplnění priorit a cílů.

V regionu se nachází například kolem 30 vinařů, z nichž řada by finanční podporu s vděčností přivítala. Díky této pomoci by svým produktům mohli dát určitou značku zaručující kvalitu, tyto produkty následně distribuovat i do dalších regionů, modernizovat svá zařízení a samozřejmě zabezpečit nezbytnou propagaci.

Vzhledem k tomu, jaké má tato oblast bohaté kulturní i přírodní bohatství, zachovalé kulturní tradice a řemesla, není zde cestovní ruch příliš rozšířen, a proto i počet subjektů poskytujících ubytování není na území MAS mnoho. Stručný přehled poskytovatelů ubytovacích služeb je uveden v následující tabulce.

	Ostrožsko	Horňácko	MAS celkem
Počet hotelů	3	1	4
Počet penzionů	6	1	7
Počet ubytoven	2	2	4
Počet kempů	3	0	2

Tab. 5 Počet subjektů poskytující ubytovací služby [Vlastní zpracování] - 2005

	Ostrožsko	Kunovice	Horňácko	MAS celkem
Počet hotelů	5	1	1	7
Počet penzionů	9	1	3	13
Počet ubytoven	4	1	2	7
Počet kempů	2	0	0	2

Tab. 5 Počet subjektů poskytující ubytovací služby – po rozšíření území [Vlastní zpracování] - 2011

Tabulka ukazuje, že v regionu je stále velmi málo míst na ubytování. Oproti roku 2005 se počet ubytovacích zařízení nepatrně navýšil oproti původním 17 na 21, po připojení dvou měst se ještě navýšil o 8. Místní podnikatelé mají investiční plány na vybudování ubytovacích a stravovacích zařízení, ovšem doposud své záměry neměli příležitost zrealizovat především kvůli velké finanční náročnosti a dlouhodobé návratnosti.

Finanční zdroje

Jak již bylo uvedeno výše, aktivní subjekty regionu MAS mají bohaté zkušenosti s realizací rozvojových projektů, na které získaly dotace z různých dotačních programů. Téměř každá dotace je však spojena s jistou mírou spolufinancování. Subjekty, at' už obce, neziskové organizace či podnikatelé jsou si toho samozřejmě plně vědomi a jejich úspěšnost realizovaných projektů to jen potvrzuje. V následující tabulce jsou uvedeny příklady některých realizovaných projektů s uvedením míry spolufinancování daného subjektu.

Název projektu	Žadatel o dotaci	Celková částka projektu (v Kč)	Míra spolufinancování (v Kč)	Zdroje k zajištění spolufinancování
Vybudování internetové sítě Ostrožsko	Mikroregion Ostrožsko	2 388 383	358 258	Rozpočet obce
Rekonstrukce lidového domu Háječek	Mikroregion Ostrožsko	1388285	277657	Rozpočet obce
Středisko školy lidové tvorivosti a řemesel	Obec Blatnička	9 898 331	1 187 799	Rozpočet obce
Marketingová studie tradičních výrob na Hornácku	Obec Velká nad Veličkou	104 627	35 562	Rozpočet obce
Rozvojový program Mikroregion Hornácko	Obec Hrubá Vrbka	569 000	129 000	Rozpočet obce
Jak roste a chutná příroda	VIS Bílé Karpaty, o.p.s.	80 000	64 000	Finanční prostředky od jednotlivých zakladatelů
Časopis Bílé-Biele Karpaty	VIS Bílé Karpaty, o.p.s.	179 300	125 500	Finanční prostředky od jednotlivých zakladatelů
Nebojte se hadů	VIS Bílé Karpaty, o.p.s.	171 500	120 000	Finanční prostředky od jednotlivých zakladatelů

Tab. 6 Příklady realizovaných projektů [Vlastní zpracování]

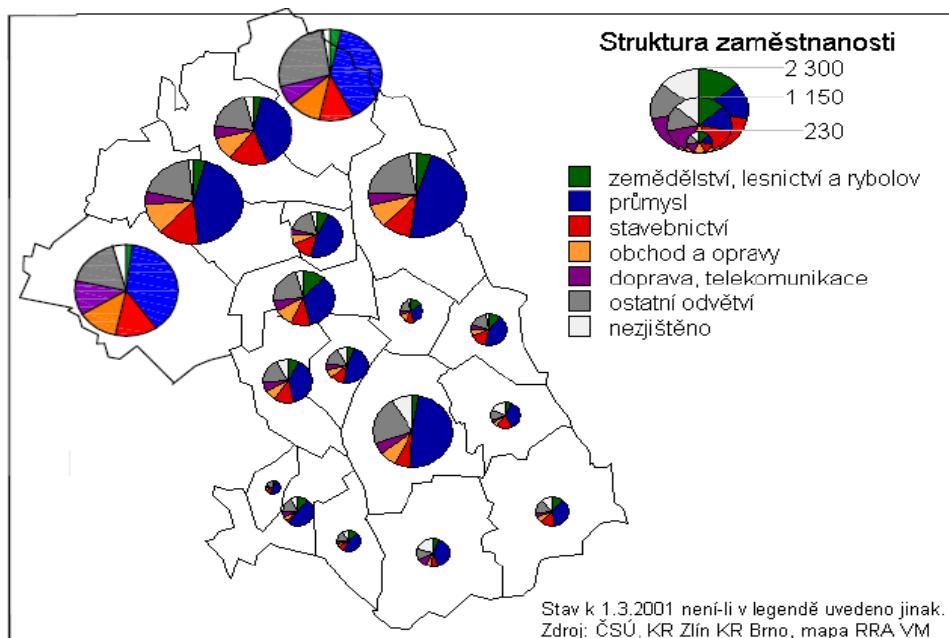
Hospodářské zdroje

V lokalitě MAS se nachází řada menších a středních podnikatelských subjektů, dále i několik větších podniků jako je např. Korkárna a.s., ŽPSV a.s. a DYAS.

Na okrajích řady obcí a měst se začínají budovat či jsou již vybudovány průmyslové zóny, které poskytují prostor pro investory. Mnohé plochy pro rozvoj však zatím stále nejsou využívány.

Následující graf znázorňuje odvětvovou strukturu zaměstnanosti.

Strategický plán Leader 2007-2013

Graf 1. Odvětvová struktura zaměstnanosti [Vlastní zpracování]

Co se týče zemědělství, tak to je na území MAS velmi důležitým hospodářským odvětvím. Kromě významu pro místní ekonomiku a trh práce je důležitá také jeho role jako odvětví, které má velký vliv na tvárnost krajiny.

Území MAS je z hlediska zemědělství nehomogenní. Lepší podmínky pro zemědělství jsou především v nižších polohách, zejména na Ostrožsku. Vedle standardní zemědělské pruvovýroby se toto území oproti jiným v ČR vyznačuje důležitými obory speciální produkce, především ovocnářstvím a vinařstvím.

V rámci Strategického plánu Leader vidíme nutnost podpory právě oblasti vinařství. V lokalitě se nachází velké množství malých vinařů, ba i vinařek, kteří svou práci dělají velmi rádi, ovšem často jim chybí lepší zázemí, zařízení a bezesporu i následná propagace jejich produktů.

Kulturní zdroje

Hornácko a Ostrožsko je synonymem folklóru a živých lidových tradic. Projevem těchto tradic jsou různé folklórní akce, které probíhají celoročně po celém území MAS. Téměř ve všech obcích se pořádají hody, fašanky a plesy. Nejvýznamnější akcí jsou Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou či Jízda králů v Hluku. Mezi další kulturní akce typické pro tuto lokalitu patří poutě na kopec Sv. Antonínka, Sečení trávy, Galuškovo Slovácko, Zámecké kulturní léto a mnoho dalších..

5 SWOT ANALÝZA

5.1 Vymezení SWOT analýzy

Zeleně zvýrazněné prvky analýzy (slabé stránky a hrozby) chceme komplexně, případně alespoň částečně řešit v rámci námi stanovených Fichí, barevně zvýrazněné prvky analýzy (silné stránky a příležitosti)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Významná geografická poloha v rámci ČR i Evropy (geopolitické, geoekonomické i dopravní) Značný potenciál využití zemědělské půdy k nepotravinářské produkci Převážně produktivní zemědělská oblast s mírně nadprůměrnou úrodností půdy a dobrými klimatickými podmínkami, dále v podhorských oblastech vhodné podmínky pro pastviny Dobré podmínky pro vinařství Poměrně rozvinutý navazující potravinářský průmysl v blízkém okolí Rozmanitost vesnické krajiny i vesnické sídelní struktury Zapojení institucí do spolupráce se zahraničím do programů přeshraniční spolupráce EU Bohatá mezinárodní spolupráce mikroregionů a obcí Kvalifikovaná pracovní síla Relativně vysoká míra zaměstnanosti (mikroregion Ostrožsko) Poloha ve významném evropském koridoru (co se týče dopravy) Dostatečné pokrytí území rozvodnými sítěmi elektrické energie a plynu Dostatečně dobré zabezpečení zdravotnictvím a školstvím Dostatek surovin pro dřevozpracující a potravinářský průmysl Koncentrační efekt služeb v centrech mikroregionu, jako přirozených střediscích území Postupné zabezpečování regionu internetem Nadprůměrná kvalita životního prostředí Velké množství legislativně chráněných velkoplošných i maloplošných území Území bohaté na historické objekty a zachované prvky lidové architektury Velká rozmanitost zachovalých a obnovených lidových zvyků a tradic Kulturně-historické bohatství s velkým počtem evidovaných kulturních památek s chráněnými památkovými centry Tradice vinařství jako ekonomické aktivity a krajové speciality, malé vinné sklepy, existence mnoha zájmových sdružení Existence minerálních pramenů a lázeňství v regionu (mikroregion Ostrožsko) Dobré možnosti vesnické turistiky ve vazbě na regionální atraktivitu (vinařství, folklór) 	<ul style="list-style-type: none"> Nepříznivá demografická struktura a negativní populační trend – narůstá podíl osob poproduktivního věku Záporné migrační saldo ekonomicky slabších oblastí (mikroregion Horácko) Vylidňování některých oblastí – zejména příhraničních Nízší vzdělanostní úroveň obyvatelstva (především na Horácku) Nedořešené vlastnické a územní vztahy k zemědělským pozemkům Málo rozvinuté služby pro podporu malého a středního podnikání Ohrožená existence mateřských a základních škol díky úbytku žáků Neefektivní využití školních prostor Nedostatek investic do agrárního sektoru Relativně vysoká míra nezaměstnanosti v mikroregionu Horácko Zvyšující se průměrná délka nezaměstnanosti Nedostatek „kvalitních“ pracovních příležitostí Zastaralé technické a technologické vybavení zemědělských podniků Špatná ekonomická situace zemědělských podniků Nedostatečná tvorba nových pracovních míst Nízká územní a profesní mobilita pracovních sil Nízší adaptabilita uchazečů o zaměstnání na změnu kvalifikace (jiného pracovního zaměření) Nedostatečné dopravní napojení na dálniční a rychlostní silniční síť, nízká průchodnost hlavních silničních tras Neexistující nebo nekvalitní přeshraniční dopravní infrastruktura Nedostatečná dopravní obslužnost, zvláště u menších obcí komplikuje vyjížďku za prací pro poměrně velkou část obyvatelstva vzhledem k omezené síti autobusových spojů s velmi malou návratností a poměrně nízkou frekvencí. Zastaralá silniční síť omezující rychlejší nárůst přepravy, nízká dopravní propustnost a existence pouze vedlejší železniční tratě Nedostatečné odkanalizování a čištění odpadních vod menších sídel Lokálně špatný technický stav vodovodní sítě a kanalizačních řadů Likvidace komunálního odpadu skládkováním Nutnost rozšíření a dostavby společné skládky

Strategický plán Leader 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství značených turistických tras a cyklotras • Nabídka významných přírodních a kulturních turistických atraktivit (Batův kanál, Sv. Antonínek, Muzeum řemesel atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> odpadů s hlavním zaměřením na recyklaci a třídění domovního odpadu pro potřeby municipalit • Zvýšené erozní riziko v převážné části území MAS • Pokles konkurenčeschopnosti zemědělství ve srovnání s dováženou dotovanou produkcí z EU • Chátrání některých historických objektů a zařízení • Nedostatek a vysoká cena kapitálu • Nedostatečné napojení obcí Hornácko na Internet • Vysoká zanedbanost řady památek • Nedostatek aktivních subjektů působících v cestovním ruchu • Nedostatek propojených atraktivit v rámci MAS • Nedostatečná vybavenost území rozvinutou turistickou infrastrukture a službami • Malý podíl zaměstnanosti v turismu • Nedostatečná propojenost přeshraničních atraktivit • Výrazná sezónnost turismu • Nízká průměrná doba pobytu hostů • Absence organizačních struktur cestovního ruchu (destinační management) • Špatná propagace regionu • Málo ubytovacích a stravovacích kapacit
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití výhodné geografické polohy území MAS v relativní blízkosti silných center Zlín, Brno, Vídeň pro rozvoj ekonomických aktivit • Atraktivní území pro zahraniční investory • Příhraniční region umožňuje efektivní spolupráce • Rozvoj přeshraniční spolupráce se Slovenskem a Rakouskem • Diverzifikace ekonomické aktivity zemědělců, rozvoj podnikatelské aktivity a cestovního ruchu • Podpora stěhování obyvatelstva do vylidňujících se oblastí pomocí různých pobídek • Možnost financovat rozvojové projekty s využitím finančních prostředků z fondů EU • Komparativní výhody v oblasti pracovních nákladů pro získávání zahraničních investorů • Dobudování a napojení hlavních dopravních koridorů • Dobudování cyklotras (mikroregion Hornácko) • Pokračující informatizace • Využívání alternativních zdrojů • Využívání produkčního potenciálu oblastí vhodných pro zemědělskou výrobu • Aktivní místní podpora zakládání malých a středních podniků • Podpora využití obnovitelných zdrojů energie • Zkvalitňování životního prostředí • Zalesňování pozemků v oblastech s útlumem zemědělské výroby a v oblastech s potřebou ochrany zemědělské půdy před erozí 	<p>Ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyhovující systém veřejné dopravy povede k nárůstu objemu individuální automobilové dopravy • Zhoršující se postavení zemědělských pravovýrobců způsobené nedostatečnou ochranou zemědělského trhu proti dotovaným dovozům • Nesnížení podílu zornění půdy způsobující značné ohrožení erozí, nízkou retenční schopností půdy i krajiny • Nedostatek finančních prostředků pro údržbu a technické a bezpečnostní zlepšení stavu silnic • Nedořešení problému rekultivace ploch • Pomalý postup procesu pozemkových úprav • Chybějící a nedostatečná legislativa v sociální oblasti • Malý zájem domácích investorů kvůli vysoké ceně kapitálu • Prohlubující se projevy marginalizace na území (nedostatek pracovních příležitostí, nižší vzdělanost obyvatel, stárnutí populace apod.) • Pokračující stárnutí obyvatelstva MAS a s tím spojené rostoucí náklady na zdravotní a sociální péči • Odchod vzdělaných obyvatel z území MAS z důvodu absence kvalifikovaných pracovních míst • Nedostatečná podpora adaptability a mobility pracovní sily • Zvyšování podílu nezaměstnaných v důsledku

Strategický plán Leader 2007-2013

<ul style="list-style-type: none"> • Další rozvoj tradičního průmyslového odvětví, podpořený dobrou surovinovou základnou a kvalifikovanou pracovní silou se zaměřením pro přístup na trhy EU • Rozvoj kulturního života prostřednictvím podpory zařízení pro kulturu, knihovny apod. • Vytvoření efektivní organizační struktury cestovního ruchu • Rozvoj hipoturistiky, církevní i vinařské turistiky • Zlepšení turistického image regionu prostřednictvím cílené propagace • Zájem o tradiční i nové místní produkty • Zvýšení povědomí o MAS v zahraničí • Využití stávající školské, zdravotnické a kulturní infrastruktury pro nové programy přizpůsobující nabízené služby evropskému standardu • Využití cestovního ruchu jako podnikatelské oblasti s výrazným multiplikačním efektem pro rozvoj ekonomiky (řemesla, vinařství, místní produkty, služby, atd.) • Zvýšení zájmu turistů o místní atraktivity (Batův kanál apod.) • Zvýšení zájmu o lázeňskou turistiku • Zlepšení a úprava veřejných prostranství a zeleně a kvality místních komunikací • Rozšíření nabídky pro využití volného času občanů • Spolupráce obcí na projektech • Nová nabídka atraktivních produktů pro všechny věkové skupiny (vodní turistika, tradice krojů Slovácka apod.) • Nabídka nových služeb cestovního ruchu – informačních center, výlety, průvodci, místa s veřejným přístupem k internetu • Využití potenciálu vodních ploch a lázeňství v regionu • Obnova historických řemesel • Řízené využití přírodních a kulturních památek pro cestovní ruch • Spolupráce všech subjektů v regionu na rozvoji 	<p>malého zájmu o rekvalifikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezájem o společný postup při rozvoji turistických služeb ostatních subjektů • Zhoršování technického stavu komunikací, a tím i dostupnosti obcí • Negativní vývoj ekologického povědomí obyvatelstva • Zvyšování environmentálních zátěží vlivem zvyšování dopravní dostupnosti území • Nedostatečná podpora obnovy kulturních hodnot regionu • Nedostatečná podpora kulturního povědomí obyvatel • Neřešené zhoršování stavu bytového fondu může v některých lokalitách vést ke koncentraci sociálně slabých skupin obyvatelstva a vzniku sociálně patogenních jevů této oblasti • Pokles konkurenceschopnosti zemědělských podniků v důsledku růstu cen vstupů a přetrvávající izolace od obchodních řetězců, které garantují dlouhodobé a stabilní nákupy zemědělské produkce • Centralizace školství do větších měst, ohrožení existence škol na venkově • Nedostatečná koordinace subjektů cestovního ruchu • Znečištění vodních ploch využívaných k rekreaci • Zaostávající turistická infrastruktura a nedostatečné zkvalitňování základních a doprovodných služeb pro turisty s důsledkem snižování návštěvnosti regionu • Nedostatek finančních prostředků na realizaci projektů na zlepšení kvality života ve venkovských oblastech • Odliv domácích i zahraničních turistů v důsledku malé propojenosti atraktivit a nižší kvality poskytovaných služeb • Koncepčně nejasněná státní zemědělská politika • Další růst cen vstupů, energií a pracovní síly, vedoucí k poklesu konkurenceschopnosti • Daňový systém, který dostatečně nepodporuje nově vzniklé firmy a menší zahraniční investory • Obtížný přístup k finančním zdrojům s vysokými úrokovými sazbami • Nejasnost strategie rozvoje železniční dopravy, absence koncepce rekonstrukcí regionálních tratí, absence strategie obnovy vozového parku • V případě nedostatečné podpory řešení protipovodňových opatření možnost opakování závažné povodňové situace v povodních dotčených částech zastavěných území sídel • Omezení objemu finančních prostředků daných k dispozici pro obnovu a rozvoj infrastruktury
--	---

Tab. 5 SWOT analýza

5.2 Metodika SWOT analýzy

SWOT analýza představuje rozbor vnějších a vnitřních faktorů výchozího stavu a z ní vyplývající generování strategie SPL. Analýza výchozího stavu vycházela jednak ze závěrů Analýzy území, která byla zpracována externím subjektem, a jednak z návrhů a připomínek místních obyvatel i různých organizací v regionu MAS prostřednictvím dotazníkového šetření. Jednotliví členové MAS měli možnost se do tvorby analýzy zapojit svými připomínkami a návrhy v rámci konání valných hromad. Do konečné podoby byla SWOT analýza zpracována Organizační manažerkou MAS.

Kombinací prvků SWOT analýzy, které jsou v souladu s podporovanými oblastmi v rámci PRV, byly vygenerovány základní strategické cíle.

6 STRATEGICKÝ PŘÍSTUP

Na základě situační analýzy území, výsledků SWOT analýzy, na základě územně plánovacích dokumentů, výsledků místních šetření a výsledků dotazníkové ankety členů MAS byla zformulována strategická vize a specifikovány cíle rozvojové strategie. Problémy, které chceme prostřednictvím priorit a blíže specifikovaných Fichí řešit jsou ve SWOT analýze zeleně zvýrazněny.

Analýza ukázala, že příhraniční oblast Horňácka a Ostrožska potřebuje nutně pomoc. Jde o jediné území, jedno z posledních míst v České republice, kde mnozí lidé stále ještě dodržují staleté lidové i duchovní tradice. Tyto tradice jsou přitom živé, lidé je udržují přímo na svých vesnicích a městech, o čemž se může každý návštěvník přesvědčovat takřka týden co týden. Tradice tady nemají tedy pouze umělou podobu, kterou lze vidět například ve skanzenech nebo muzeu.

Problém je ale v tom, že konec těchto staletých tradic může nastat právě v dnešní době, a to v případě, že oblast Horňácka a Ostrožska zůstane bez pomoci. Nemálo lidí odtud odchází pryč, protože region „chudne“ a potýká se s řadou problémů. Počínaje špatným dopravním spojením, stavem infrastruktury, přes nízké mzdy, malé množství silných podnikatelských subjektů, až po nedobrý stav veřejných služeb.

Výsledkem je mimo jiné to, že mnoho mladých lidí odtud z příhraničí odchází, což je patrné především na Horňáku. S odcházejícími lidmi odcházejí i tradice, protože - jednoduše řečeno - , ubývá těch, kteří by na tyto tradice předků navazovali. Navíc ti, kteří zůstávají, se potýkají s ekonomickými problémy, takže například mají problém pořídit si nový kroj nebo se věnovat řadě lidových řemesel a zvyků.

Ohrožena je tak mimo jiné budoucnost známého slováckého tance Verbuňk, který byl dokonce zařazen mezi světové kulturní dědictví lidstva UNESCO. Lidé ho sice stále ještě tančí, ale je nepochybně, že je jich stále méně a méně. Kromě zmínovaného odlivu mladých, je totiž například finančně náročné pořizování krojů, v nichž se tančí. V případě takových krojů jde většinou o náročnou ruční výrobu, a to z přírodních materiálů, nemluvě o specifické (a opět na výrobu řemeslně i finančně náročné) obuvi a dalších součástí kroje. Nemluvě o pořizování drahých hudebních nástrojů pro doprovod, nebo naprostě nezbytnou lektorkou činnost při výchově nových tanečníků.

Situace na Ostrožsku a Horňáku není tedy opravdu jednoduchá, největší nadějí jsou určitě samotní místní lidé, kteří jsou velmi pracovití a aktivní - stačí si projet místní vesnice.

Jenž ne všechno zvládnou vlastními silami. Pokud se dočkají pomoci, je nepochybně, že situace ve zdejším regionu se zlepší, což bude patrné v řadě oblastí.

Snad největší smysl by to mělo právě v dalším udržování lidových tradic ve spojení s rozvojem cestovního ruchu. Obě tyto oblasti jsou provázené, pokud budou žít lidové tradice, budou jsem jezdit také turisté – budou mít možnost vidět a zažít region, který je skutečně v rámci České republiky unikátní. Jedním z důležitých předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu je existence dostatečné infrastruktury, která na Ostrožsku a Horňácku chybí právě v těch nejzajímavějších lokalitách. Je zde velká šance pomoci rozvoji místního podnikatelského prostředí a vytvořit nové pracovní příležitosti v oblasti cestovního ruchu.

SPL je v souladu s Integrovanou rozvojovou strategií MAS Horňácko a Ostrožsko na období 2007-2013.

6.1 Priority a cíle

Vize MAS je formulována tak, aby přispěla k rozkvětu obou regionů za podmínek trvalé udržitelnosti. Strategická vize vyjadřuje názory a představy členů MAS o budoucí podobě regionu ve kterém se stále udržují tradice, ve kterém se zlepšují podmínky pro obyvatelé žijící na venkově.

Nesmírně nám záleží na tom, aby se Ostrožsko a Horňácko stalo regionem, který si uchová své jedinečné postavení v rámci České republiky. Tedy především postavení regionu, kde lidé udržují a rozvíjejí lidové tradice předků a mnohdy vedou také bohatý duchovní život. To je podle nás to nejpodstatnější, pokud se toto podaří, bude možné naši společnou vizi dál a podrobně rozvíjet a „pestovat“.

Součástí této naší vize je samozřejmě přání, aby se Ostrožsko a Horňácko postupně proměnilo v prosperující region, ve kterém budou vidět svou budoucnost nejen dnešní dospělí, ale také jejich děti. Regionem, kde se bude lidem dobré žít, kde budou mít zajímavou a slušně placenou práci, a tak nebudou mít ani důvod své rodiště z ekonomických důvodů opouštět.

Tento region má právě díky své jedinečnosti, spojené s lidovými tradicemi a zajímavou přírodou Bílých Karpat, **velkou šanci stát se také turisticky vyhledávaným místem** – malebným místem úrodných polí a vinohradů, nacházejícím se kolem dávného poutního místa Svatý Antonínek, jen několik kilometrů od slovenských hranic.

Právě blízkost Slovenska nynější „bourání“ hranic v rámci Evropské unie umožňuje, aby se Horňácko a Ostrožsko stalo opět místem, na kterém se setkávají Češi, Moravané a Slováci. Moravské Slovácko bylo místem takového setkání v minulosti a je nepochybně, že s takovou vizí se lze dívat i do časů příštích.

Hlavní téma SPL vyjadřuje to, čeho bude realizací strategie dosaženo a čím přispěje k naplnění strategické vize MAS.

Zlepšování kvality života a konkurenceschopnosti zemědělství ve venkovských oblastech

Při hledání východisek pro nastavení strategického plánu vyšla místní akční skupina z rozboru samotného názvu tématu. **Prostřednictvím čtyřech na sebe navazujících priorit** pak došla ke konkrétnímu zaměření celého programu a k formulování jednotlivých realizačních opatření (fichí).

Cílem programu MAS Horňácko a Ostrožsko je propojení obnovy rozvoje vesnic s podporou cestovního ruchu, podporou místních produktů a lidových tradic. Celý grantový program je posílen horizontálním inovačním přístupem, který bude mít **za cíl zachránit lidové tradice, např. Slovácký tanec Verbuňk.**

Priority:

6.1..1.1.1 Priorita 1 : Podpora cestovního ruchu

- ↳ Strategický cíl: Využívat přírodního a kulturního bohatství regionu
  - ↳ Specifické cíle: Podpořit rozvoj šetrné venkovské turistiky. Podpořit rozvoj místního podnikatelského prostředí v cestovním ruchu s cílem zvyšování pracovních příležitostí pro místní obyvatele. Zvýšit ubytování v soukromí s příslušným zvýšením stravovacích kapacit. Vytvořit na území MAS síť půjčoven sportovních potřeb (lodí, jízdních kol aj.).
    - ↳ Fiche 1. Podpora cestovního ruchu – ubytování, sport

Priorita 2 : Kvalita života a udržitelný rozvoj vesnic

- ↳ Strategický cíl: Zastavit odchod mladých lidí z venkova do větších měst
  - ↳ Specifické cíle: Obnova místních komunikací a úprava veřejných prostranství, pro děti a mládež, obnova budov a ploch pro oblast vzdělávání a kultury (např. školních) pro různé zájmové kroužky, pořádání různých seminářů, celoživotního vzdělání (a tím ke zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel) apod. Stavební obnova a zhodnocení kulturního dědictví venkova. Zapojení místních obyvatel do zlepšování kvality života na venkově. Obnova chátrajících budov a s tím spojená možnost vzniku nových pracovních míst. Obnova kulturních památek, rozvoj kulturního života prostřednictvím vybudování zařízení pro kulturu, modernizace knihoven atd.
    - ↳ Fiche 2 : Obnova a rozvoj vesnic - záměr a) Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí
    - ↳ Fiche 3: Občanské vybavení pro děti a mládež
    - ↳ Fiche 4: Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Priorita 3 : Podpora drobných producentů v regionu

- ↳ Strategický cíl: Posílit tradiční výrobu regionálních produktů
  - ↳ Specifické cíle: Zvýšit konkurenceschopnost místních výrobců potravinářských produktů (vinaři, ovocnáři, uzenáři, pekaři atd.), zvýšit kvalitu produktů. Zabezpečení investic do zpracovatelského průmyslu, pořízení nových technologií, investice do marketingu, nákup nových zařízení spojené s finální úpravou výrobků. Rozvinutí služeb pro podporu malého a středního podnikání vytváří možnost na vznik nových pracovních míst ⇒ snížení nezaměstnanosti v regionu.
    - ↳ Fiche 5 : Podpora drobných výrobců místních produktů

Priorita 4: Podpora stávajících a nových podnikatelských aktivit v regionu

- ↳ Strategický cíl: Zlepšit kvalitu života obyvatel
  - ↳ Specifické cíle: Zvýšit diverzifikaci (rozvoje nových podnikatelských aktivit) a udržitelnost zemědělského hospodářství na venkově
    - Zvýšit konkurenceschopnost drobného podnikání na venkově
    - Zvýšit produkci místních produktů
    - Rozšířit spektrum služeb pro místní obyvatele
    - Posílit stabilitu podniků
    - Posílit udržitelnost zemědělského hospodářství v oblastech LFA a u podniků s ekologickou formou hospodaření
    - Rozvinutí služeb pro podporu drobného podnikání vytváří možnost na vznik nových pracovních míst ⇒ snížení nezaměstnanosti v regionu.
  - ↳ Fiche 6 : Podpora zemědělských podnikatelů
  - ↳ Fiche 7 : Podpora drobných podnikatelů

Strategické cíle

K naplnění hlavního programu MAS vedou celkem 4 strategické cíle:

- Strategický cíl 1 – Využívat přírodního a kulturního bohatství regionu
- Strategický cíl 2 – Zastavit odchod mladých lidí z venkova do větších měst
- Strategický cíl 3 – Posílit tradiční výrobu regionálních produktů
- Strategický cíl 4 - Zlepšit kvalitu života obyvatel

Vize MAS Horňácko a Ostrožsko bude řešena prostřednictvím 7 fitchí:

FICHE 1 – PODPORA CESTOVNÍHO RUCHU – UBYTOVÁNÍ A SPORT je v souladu s OSOU III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova PRV 2007 -2013

Popis situace:

Region Horňácka i Ostrožska disponuje nedostatečnými ubytovacími kapacitami, její struktura nabídky je nevhodná vzhledem ke značné diverzifikaci poptávky. Problematická je také skutečnost, že některá ubytovací zařízení nepřesahují počet lůžek pro ubytování autokarového zájezdu (a tím uspokojení potřeb větších organizovaných skupin). Region MAS Horňácko a Ostrožsko nedostatečně využívá přírodního a kulturního dědictví, jsou zde málo rozvinuté služby pro cestovní ruch, které by měly zajišťovat podnikatelské subjekty.

Přitom letité tradice vinařství, poutí a folklórních slavností s krojovanými průvody Moravského Slovácka zaručují vysokou návštěvnost regionu.

Podporované aktivity:

- Přestavba nebo nová výstavba budovy či její části na malokapacitní ubytovací a stravovací zařízení (nákup vybavení, výstavba příjezdové cesty, výsadba zeleně)

- Nová výstavba, přestavba nevyužitých objektů, rekonstrukce a modernizace objektů pro zřízení půjčoven, sportovních potřeb a ploch pro sportovní využití

FICHE 2 – ZLEPŠENÍ DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A VZHLEDU OBCÍ je v souladu s OSOU III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova PRV 2007 -2013

Popis situace:

Vytvoření dostupného a bezpečného bydlení pro obyvatele v obcích je jedním ze základních stabilizačních kamenů obyvatelstva a slouží k zamezení opouštění venkovských sídel mladými lidmi. Nelze opomenout ani potřebnou úpravu veřejných prostranství, místních komunikací, které přispějí ke zlepšení estetické úrovně jednotlivých obcí, a které tak ovlivňují nejen dojem návštěvníků, ale i celkovou spokojenost obyvatel. Umožněním zapojení místních obyvatel do obecně prospěšných aktivit a plánování využití a úprav vzhledu obce se zvýší i jejich zájem o život a rozvoj lokality a zároveň se posílí jejich kladný vztah k okolnímu regionu.

Podporované aktivity:

- Úprava veřejných prostranství obcí, osvětlení, oplocení a venkovní mobiliáře
- Obnova místních komunikací III. a IV. třídy
- Úprava parků včetně nákupu techniky pro údržbu zeleně (vyjma ručního nářadí)
- Zlepšení komunikace a posílení místní identity mezi obyvateli uvnitř regionu

FICHE 3 – OBČANSKÉ VYBAVENÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ je v souladu s OSOU III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova PRV 2007 -2013

Popis situace:

Nedostatečné vybavení škol, absence lékařské péče, dětských hřišť, společenských center, kluboven pro mládež a jiných veřejných služeb vede ke snížení atraktivnosti obcí pro její obyvatele i migranti. Z důvodu špatné dostupnosti a nedostatečného vybavení veřejných služeb dochází k vyklidňování mladých lidí z obcí. Podpora trvalého udržitelného života a zvyšování kvality života je cesta k přilákání nových lidí, kteří sebou přinesou nové myšlenky a náměty na rozvoj celého území. Zapojováním mladých lidí na venkově do komunitního života v obci je dalším nástrojem jak posílit identitu mladých lidí s venkovem. Nabídka pracovních příležitostí a rozvoj služeb pro obyvatele, zlepšení vybavenosti obcí povede k udržení a zachování kvalitního životního prostředí a dědictví venkova pro další generace.

Podporované aktivity:

- Nová výstavba budov a ploch v oblasti péče o děti včetně dětských hřišť
- Obnova budov a ploch v oblasti vzdělávání – venkovské školy
- Obnova budov a ploch občanské vybavenosti pro veřejnou správu a budov hasičských zbrojnic
- Obnova budov a ploch v oblasti kulturní infrastruktury (centra společenského života, kulturní a spolkové domy, víceúčelové objekty)

FICHE 4 – OCHRANA A ROZVOJ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VENKOVA je v souladu s OSOU III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova PRV 2007 -2013

Popis situace:

Region Horňácko a Ostrožsko s lázeňskou destinací se vyznačuje množstvím kulturních a církevních památek, přírodních krás v čele s CHIKO Bílé Karpaty, které jsou „chloubou lokality“, na které jsou pyšní sami obyvatelé, a které mohou ukázat návštěvníkům, jež do našeho regionu zavítají. Kolorit tohoto kraje tak jako jinde na Slovácku dotváří množství hodnotných soch, Božích muk, kapliček a křížků, které se nacházejí u cest, na mostech nebo na návsích. K cenným památkám patří rovněž židovský hřbitov v Uherském Ostrohu. Další významnou památkou je také Bat'ův kanál, který region prochází od severu k jihu.

Horňácko je především synonymem pro památky lidové architektury. Téměř každá obec se tady může pochlubit souborem lidových památek, tři jsou dokonce chráněné státem. Jak vypadá zachovalá horňácká obec můžete vidět v Hrubé Vrbce v nedalekém Javorníku-Kopánkách nebo Nové Lhotě-Vápenkách. Významný je také kuželovský větrný mlýn nebo mlýny v údolí Veličky.

Z hlediska kultury představují Ostrožsko i Horňácko regiony se specifickou lidovou kulturou. Lidová kultura je významným prvkem utvářející územní identitu obyvatel tohoto regionu. Ochrana kulturního dědictví si vyžaduje systematickou a důkladnou péči. Jde nejenom údržbu památek a ochranu skvostů přírody, ale i o uchování místních historických a kulturních zajímavostí v regionu.

Podporované aktivity:

- Zpracování studií a programů obnovy, regenerace a využití kulturního dědictví venkova
- Zpracování programů regenerace památkově chráněných území a plánů péče o krajinné památkové zóny
- Zmapování kulturního dědictví venkova a s tím související publikační činnost
- Výstavba výstavní expozic a muzeí s nabídkou místních kulturních a historických zajímavostí včetně potřebného vybavení
- Stavební obnova a zhodnocení kulturního dědictví
- Stavebně historické průzkumy

FICHE 5 – PODPORA DROBNÝCH VÝROBCŮ MÍSTNÍCH PRODUKTŮ je v souladu s OSOU I. – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví PRV 2007 -2013

Popis situace:

Oblast podnikatelských aktivit je neodmyslitelně spjata s úrovní zaměstnanosti regionu, a tím také celkovou spokojenosťí obyvatel. Lokalita Horňácka a Ostrožska je historicky protkána zemědělskými aktivitami, zejména vinařstvím, které je spjato s bohatými oslavami, hody, poutěmi a slavnostmi. S tím také souvisí velká míra doposud zachovalých znalostí tradičních výrob místních produktů, uzenářských specialit, pekařských produktů - koláčků nebo velmi známé a jedinečné“ slivovice „. Tyto tradiční aktivity je však třeba podpořit „novými směry“, zlepšením zázemí a konkurenceschopnosti podnikatelů prodávající tradičních výpěstky či eko-produkty.

Podporované aktivity:

- Výstavba, rekonstrukce a stavební investice do zpracovatelského provozu
- Technologické investice vedoucí ke zlepšení zpracování zem. A potr. Produktů, především v oblasti vinařské
- Investice spojené s marketingem
- Nákup zařízení přímo souvisejících s finální úpravou, balením a značením výrobků (vín) ve vztahu ke zvyšování kvality produktů

FICHE 6 – PODPORA ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKATELŮ je v souladu s OSOU I. – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví PRV 2007 -2013

Fiche je zaměřena na podporu konkurenceschopnosti zemědělských podniků, zachování zaměstnanosti v zemědělství na venkově. V regionu MAS se nachází zemědělci, kteří mají nedostatečné podmínky k podnikání, mají omezené příležitosti v čerpání dotací a minimální možnosti odbytu a distribuce vlastních produktů pravovýroby.

Podporované aktivity:

- 1) Pořízení prodejní technologie produktů zemědělské pravovýroby bez zpracování (automaty na výdej mléka, masa apod.)
- 2) Pořízení stabilní i mobilní zemědělské techniky, strojní zařízení a vybavení

FICHE 7 – PODPORA DROBNÝCH PODNIKATELŮ je v souladu s OSOU III. – OSOU III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova PRV 2007 - 2013

Fiche je zaměřena na podporu drobných podnikatelů (spadajících do tzv. mikropodniku) v oblasti nezemědělských aktivit. Cílem je - vytvoření příznivých podmínek pro podnikání, zvýšení zaměstnanosti, minimalizování nejčastějších překážek v podnikání a podpora začínajícím podnikatelům.

Podporované aktivity:

- 1) Nová výstavba, rekonstrukce, modernizace či přestavba provozovny určené pro zakládání a rozvoj existujících mikropodniků (včetně nezbytného zázemí pro zaměstnance)
- 2) Stavební materiál, stavební práce, bourací práce, rozvody, přípojky základních integrárních sítí ve vztahu k provoznímu příslušenství, technická zařízení staveb, včetně úpravy povrchů v areálu podnikatelské provozovny (zejména odstavná a parkovací stání, úprava povrchů pro skladové hospodářství, manipulační plochy, účelové komunikace, osvětlení, oplocení, nákup a výsadba doprovodné zeleně)
- 3) Nákup strojů, technologií a dalších zařízení sloužících k zakládání a rozvoji mikropodniků včetně montáže a zkoušek před uvedením pořizovaného majetku do stavu způsobilého k užívání, včetně mobilních technologií, včetně nákupu vybavení provozovny v souvislosti s projektem (základní nábytek) a nezbytné výpočetní techniky v souvislosti s projektem (hardware, software)
- 3) Výdaje na propagaci a marketing – internetové stránky včetně objednávkového systému, propagační materiály, prezentační akce, billboard, směrové tabule apod.

6.2 Způsob dosahování cílů a priorit

Členové MAS si stanovili pět principů způsobu dosahování cílů a priorit:

- Princip efektivnosti – výběrová komise bude posuzovat projekty z hlediska jejich efektivnosti pro dané opatření
- Princip bezproblémové realizace – výběrová komise bude posuzovat projekty z hlediska jejich proveditelnosti
- Princip vyhodnocování – výběrová komise bude posuzovat projekty podle základních i vlastně stanovených kritérií
- Princip kooperace – manažeři MAS a externí pracovníci MAS poskytnou žadatelům metodickou pomoc při administraci a řízení projektů
- Princip stálé kontroly – monitorovací komise bude provádět u žadatelů administrativní i fyzickou kontrolu ve třech krocích (průběžná kontrola, namátková kontrola, závěrečná kontrola)

6.3 Zapojení inovačních prvků

- Celý grantový program je posazen horizontálním inovačním přístupem, který bude mít **za cíl zachránit lidové tradice, např. Slovácký tanec Verbuňk.** MAS založí fond mikroregionálního rozvoje, který bude naplnován pomocí fundraisegových aktivit, tj. že se bude MAS snažit získat finanční podporu od místních podnikatelských subjektů. Tyto finanční prostředky pak bude rozdělovat na měkké aktivity, které nebudou moci být hrazeny v rámci způsobilých nákladů. Např. Příjemce může dostat podporu od MAS Horňácko a Ostrožsko na lektorskou činnost při výuce tance Verbuňk, na ušití krojů, na pořádání folklórních aktivit atd.
- Zapojení žadatelů do projektů, které budou realizovány v rámci rozvoje cestovního ruchu
- Zapojení mladých lidí (např. maminky na mateřské dovolené, mládež) do komunitního plánování obce. V rámci Fiche 3 budou zvýhodněny ty projekty do jejichž přípravné nebo realizační fáze se prokazatelně zapojí děti a mládež
- Využití dovedností a znalostí seniorů v návaznosti na hlavní téma SPL – Návrat ke kořenům lidové kultury služeb a řemesel, a tím posílení jejich sociální pozice ve společnosti
- Uplatnění komunitního plánování při návrhu a realizaci úprav
- Prosazování principu kooperace a provázanost projektu s jinými aktivitami území
- Podpora typických produktů regionu, podpora využívání inovativních technologií

6.4 Finanční plán

Zpracován v roce 2007

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Za celé období
Fiche 1		7%	7%	6%			20%
Fiche 2	9%	9%					18%
Fiche 3			9%	9%			18%
Fiche 4				5%	7%	5%	17%
Fiche 5					5%	5%	10%
Režie MAS	2%	3%	3%	3%	3%	3%	17%
Celkem	11%	19%	19%	23%	15%	13%	100%

Představitelé MAS Horňácko a Ostrožsko zvolili pro vyhlašování jednotlivých témat grantového programu strategii – Dvou opatření za rok. Upřednostnili jsme kritérium kvality nad kvantitou jelikož nám to časový harmonogram dovoluje. Chtěli bychom tímto dosáhnout zjednodušení celého procesu realizace a administrace grantového programu.

Aktualizován v roce 2011 do 30.6.2011 (schváleno na jednání VH MAS dne 16.6.2011)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Za celé období
Fiche 1		3%	5%	2%	5%	5%	20%
Fiche 2	13%	9%					21%
Fiche 3		6%	9%	4%			18%
Fiche 4			4%	5%	2%	2%	13%
Fiche 5				1%	1%	1%	3%
Fiche 6				1%	1%	1%	2%
Fiche 7				0%	2%	2%	4%
Režie MAS	3%	4%	4%	3%	3%	3%	19%
Celkem	15%	21%	21%	15%	14%	14%	100%

Výpočet vychází z finančního plánu v Kč. Procentsa dle Fichí a režie MAS jsou v jednotlivých letech zaokrouhlena nahoru.

6.5 Celková strategie

Jak již bylo uvedeno v úvodu – v kapitole 3 Zpracování SPL MAS - SPL vychází především z integrované rozvojové strategie MAS Horňácko a Ostrožsko na období 2007-2013.

Tato strategie navazuje na předcházející aktivity MAS, využití získaných zkušeností členů MAS z těchto aktivit ve snaze o odstranění chyb z dřívějších programů – nedostatečné spolupráce, malého prosazování principu partnerství, uplatňování lokálních zájmů apod.

Hlavním tématem integrované strategie je zlepšování kvality života obyvatel regionů Horňácko a Ostrožsko a nabídka atraktivního životního prostředí pro občany i návštěvníky.

Integrovaná rozvojová strategie MAS se tedy konkrétněji zaměřuje na podporu podnikání v oblasti cestovního ruchu (využití místních zdrojů), dále na podporu místního zemědělství a lesnictví. Prioritou je také ochrana a rozvoj dědictví venkova, zlepšování životního prostředí i služeb pro hospodářství a obyvatelstvo venkova.

6.6 Monitoring naplňování cílů SPL

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle platného SPL (30.6.2011)
Fiche 1 – Podpora cestovního ruchu – ubytování a sport	
Počet nově vytvořených ubytovacích zařízení	4
Počet nově vytvořených půjčoven sportovních potřeb	3
Počet podnikatelských subjektů zapojených do kulturních aktivit	8
Počet vytvořených pracovních míst	3
Počet upravených povrchů před objekty = výsadba zeleně	8
Fiche 2 – Zlepšení technické a dopravní infrastruktury a vzhledu obcí	
Počet podpořených projektů na rekonstrukci komunikací	6
Počet projektů na úpravu veřejných prostranství	9
Počet hodin dobrovolné práce	0
Počet osob z řad veřejnosti, kteří se zapojili do přípravy a realizace projektů	317
Počet zakoupené techniky pro údržbu v souvislosti s projektem	19
Fiche 3 – Občanské vybavení pro děti a mládež	
Počet zrekonstruovaných budov	6
Počet kulturních, společenských a sportovních programů/akcí za rok	60
Počet vybudovaných či obnovených ploch pro děti	4
Počet nově vytvořených pracovních míst	0
Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle platného SPL (30.6.2011)
Fiche 4 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	
Počet studií a koncepcí	2
Počet zrekonstruovaných objektů kulturního dědictví venkova	8
Počet zrekonstruovaných objektů v havarijním stavu	8

Strategický plán Leader 2007-2013

Počet návštěvníků za rok	10000
Fiche 5 – Podpora drobných výrobců místních produktů	
Počet vytvořených pracovních míst	2
Počet inovativních technologií	2
Zvýšení příjmu příjemce	10
Fiche 6 – Podpora zemědělských podnikatelů	
Počet pořízených strojů, vybavení a nových technologií	2
Počet zakoupené mobilní zemědělské techniky	2
Fiche 7 – Podpora drobných podnikatelů	
Počet vytvořených pracovních míst	1
Počet nově vzniklých živností, řemesel a služeb	1
Počet nových výrobních zařízení, technologií a vybavení	2
Počet nově zrekonstruovaných nebo postavených podnikatelských prostor	2

7 PARTNERSTVÍ MAS

7.1 Historie MAS

Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko byla dne 15.12.2005 registrována Ministerstvem vnitra pod č.j. VS-8336/SDR/1-2005 a bylo jí přiděleno IČ 27016005. MAS má právní formu občanské sdružení.

Vznikla na základě iniciativy Mikroregionu Ostrožsko, resp. její manažerky, která o možnosti vytvoření tohoto sdružení dále informovala jednak Mikroregion Horňácko, a jednak své stávající partnery – subjekty z oblasti podnikatelské i neziskové. Hlavní roli přitom sehrála rozvinutá spolupráce veřejné správy s různými typy subjektů v rámci úspěšně realizovaných projektů a společně pořádaných kulturních akcí na Ostrožsku a Horňáku. Realizace společných akcí různých subjektů a ověření si „partnerství bez registrace“ vedly k aktivitě, kdy většina podnikatelů, starostů, zástupců početné skupiny zemědělských subjektů a vedoucích pracovníků neziskových organizací vyjádřila názor, že by bylo dobré, aby v regionu Horňácka a Ostrožska existovala „registrovaná“ struktura, nyní MAS Horňácko a Ostrožsko, která by rozvíjela a prohlubovala spolupráci zaměřenou na rozvoj venkova.

Existence a úspěšnost fungování MAS a naplnění jejích strategických cílů je tak založena na principu partnerství a vzájemné spolupráci, která byla hybnou silou vzniku MAS.

Strategický plán Leader 2007-2013

Již na ustavující schůzi Valné hromady MAS Horňácko a Ostrožsko byly sestaveny jmenovitě jak Výběrová komise MAS, tak Programový výbor MAS, a to proto, aby MAS mohla začít ihned aktivně pracovat na přípravě strategie MAS.

Na založení MAS se podílelo 11 subjektů (1 FO, 5 PO, 3 neziskové organizace a 2 veřejný sektor) V současnosti je toto sdružení tvořeno patnácti subjekty – v tomto roce k nám přistoupila Obchodní a Hospodářská komora Hodonín, Alena Vyskočilová – vinařka, Alena Cíchová – vinařka a maminky ze spolku Dětský klub Domeček. Bližší specifikace jednotlivých subjektů je uvedena v příloze 5.

7.2 Zapojení partnerů do přípravy SPL

Stejně tak jako v minulosti mnoho subjektů, členů MAS prokázalo při přípravě společných akcí a projektů v rámci obou mikroregionů aktivní spolupráci, obdobně aktivně a zodpovědně se zapojili jednotliví partneři i do přípravy SPL.

Na přípravě Strategického plánu Leader se podíleli jednotliví členové *Valné hromady*, a to formou jednání, diskusí a připomínek na jednáních Valné hromady. Základní osnova SPL byla dále *zástupci mikroregionu Horňácko a mikroregionu Ostrožsko* přenesena na jednání mikroregionů a prodiskutována.

Významným způsobem k přípravě SPL přispěly i nové členky MAS – *Dětský klub Domeček a vinařky*, které poskytly zcela nový pohled na potřeby rozvoje regionu.

Svůj díl zásluhy při zpracování SPL má i pan *Mgr. Michal Jarolímek*, který nám předal hodně svých zkušeností a znalostí z tvorby záměrů a strategií v rámci Leaderu a po celou dobu zpracování SPL nám poskytoval odbornou konzultaci a cenné rady.

Nad konečnou podobou SPL usilovně pracoval *programový výbor* ve spolupráci s *Organizační manažerkou MAS* – Bc. Vendulou Buráňovou.

7.3 Vztah k obyvatelstvu

V současné době je veřejnost informována o existenci a záměrech MAS prostřednictvím webových stránek MAS Horňácko a Ostrožsko, které jsou pravidelně aktualizovány. Dále se podílí na časopise Krajem Svatého Antonína. V tomto tištěném dvouměsíčníku se mohou obyvatelé i firmy dovdět spoustu informací z celého regionu atď už z oblasti kulturní, společenské či jiné. Dále se může veřejnost účastnit jednání MAS.

Potřeby místního obyvatelstva jsou zjištovány prostřednictvím rozsáhlého dotazníkového průzkumu v rámci jednotlivých obcí a výsledky následně předány přes mikroregion přímo MAS. Dále také prostřednictvím námětů a připomínek podávaných přímo na jednotlivé obecní úřady.

7.4 Otevřenosť MAS

MAS Horňácko a Ostrožsko je otevřené pro přístup nových členů, kteří budou mít zájem aktivně spolupracovat na rozvoji venkovské oblasti v působnosti území MAS. Novým členem se může stát po schválení valnou hromadou jakýkoliv subjekt splňující podmínky vzájemné spolupráce zakotvené v zakládací listině a stanovách občanského sdružení.

Na základě usnesení Valné hromady MAS Horňácko a Ostrožsko ze dne 28. 1. 2011

MAS obnovila a rozšířila členskou základnu z 20 na 28 členů. Bylo přijato 12 nových členů z řad neziskových organizací a podnikatelů. Veřejná správa je zastoupena pouze 8 členy. Rozhodující převahu v nejvyšším orgánu MAS mají členové z řad podnikatelů a neziskových organizací (71 %), veřejná správa je zastoupena v menší míře (29 %).

A) Noví členové MAS Horňácko a Ostrožsko:

1. Matice Svatoantonínská o.s., Marie Špirudová, statutární zástupce
2. Český svaz včelařů, základní organizace O. N. Ves, František Nešpor, pověřený zástupce
3. Centrum otevřená škola, příspěvková organizace, Eva Zajícová, statutární zástupce
4. Sportovně střelecký klub Uherský Ostroh, Miroslav Maluš, statutární zástupce
5. Haštera, o.s., Ivan Klauda, pověřený zástupce
6. Sport Hluk, příspěvková organizace, Karel Bojko, ředitel
7. Mužský pěvecký sbor, o.s., Boršičané, Vít Hrabal, jednatel
8. Koštýř, o.s., Ing. Libor Zlomek, statutární zástupce
9. Český svaz včelařů, základní organizace Uherský Ostroh, Mgr. Vlastimil Vaněk, pověřený zástupce
10. Tiling c. z., Lenka Buráňová, jednatelka společnosti
11. Fotbalový klub, O.N. Ves, Antonín Kalný, pověřený zástupce
12. Radek Komárek – hostinská činnost, Radek Komárek, statutární zástupce

Na základě usnesení Valné hromady MAS Horňácko a Ostrožsko ze dne 28.6.2012

MAS obnovila a rozšířila členskou základnu z 28 členů na 31 členů. Byli přijati 3 noví členové z veřejné sféry. Rozhodující převahu v nejvyšším orgánu MAS mají členové z řad podnikatelů a neziskových organizací (65 %), veřejná správa je zastoupena v menší míře (35 %).

Noví členové MAS Horňácko a Ostrožsko:

1. JUDr. Stanislav Prášek – Mikroregion Horňácko
2. Jan Hozák - Mikroregion Horňácko
3. Mgr. Ivana Májíčková – zástupce města Kunovice

8 ZKUŠENOSTI A SPOLUPRÁCE

8.1 Zkušenosti

MAS Horňácko a Ostrožsko má bohaté zkušenosti s realizací projektů z minulého programovacího období v rámci obou mikroregionů. Členové MAS se zapojili a vyzkoušeli v minulosti nejen investiční projekty (SROP, Interreg), ale také projekty neinvestiční (fond malých projektů Phare CBC), stejně tak jako mikroregionální podporu POV pro tvorbu koncepčních dokumentů a jiné drobnější akce.

Konkrétní seznam realizovaných projektů je uveden v příloze II. Jako přílohu příkládáme rovněž doklady o realizaci některých projektů.

MAS jako taková realizovala v uplynulém období Osvojování schopností, díky kterému získala zkušenosti při budování partnerství v rámci území.

Přestože MAS jako taková realizovala zatím jen Osvojování schopností, má její manažerka hodně zkušeností s výše uvedenými projekty, a to z toho důvodu, že dříve v rámci mikroregionu zpracovávala a administrovala tyto projekty sama.

8.2 Spolupráce

MAS Horňácko a Ostrožsko připravuje projekt mezinárodní spolupráce s nově vznikající německou MAS Schwarzwald a slovenskou MAS Teplička. Mezi představiteli slovenské MAS

Strategický plán Leader 2007-2013

Teplička a MAS Horňácko a Ostrožsko již funguje reálné partnerství, které je podloženo úzkou spolupráci na přeshraničních projektech, které realizovali Mikroregiony. Manažerka MAS metodicky vedla slovenské partnery k založení jejich sdružení. Přesto MAS Horňácko a Ostrožsko dále zjišťuje předpoklady spolupráce s dalšími zahraničními MAS skupinami např. německou MAS Spreewald. Tyto kontakty jsou zatím ve stádiu vyjednávání a předávání zkušeností v rámci realizovaných projektů. Rámcové smlouvy o spolupráci s některými MASkami jsou uvedeny v příloze III.

V tomto roce podala MAS žádost o grant do Mezinárodního Visegrádského fondu. Cílem společně vytvořeného projektu „Putování za vínem“ mělo být zpřístupnění drobných výrobců místních produktů na trh v rámci realizace společných akcí. Všeobecným cílem bylo udržet a zachovat výrobu tradičních receptur a produktů ve venkovských regionech, podpořit zaměstnanost a také růst přidané hodnoty místních produktů.

Bohužel se s touto žádostí nepodařilo uspět, nicméně navázanou spolupráci v zemích Visegrádské čtyřky hodláme dále rozvíjet prostřednictvím různých mezinárodních či přeshraničních projektů. Občanské sdružení MAS se dále připravuje na projekty spolupráce, a je prostřednictvím svých manažerů aktivní v oblasti vytváření sítí jak na úrovni mezinárodní spolupráce prostřednictvím členství v NS MAS (manažerka MAS zastupuje jako náhradník všechny MAS ZK), tak na spolupráci a podpoře všech MAS ZK. Zásluhou intenzivní spolupráce s manažerem MAS Hornolidečko a zástupci Zlínského kraje se společně podařilo prosadit poskytnutí přímé dotace pro činnost MAS skupin ve zlínském kraji v roce 2007. Dále manažerka MAS připravuje ve spolupráci s UZPI Praha na ledně příštího roku třídenní školení manažerů MAS ČR s praktickou exkurzí a ukázkou projektů, které se podařilo zrealizovat na Ostrožsku.

Od loňského roku 2010 realizujeme 4 projekty spolupráce:

1. MORAVSKÉ A SLEZSKÉ OVOCNÉ STEZKY

Název dotačního programu: Program rozvoje venkova ČR 2007 - 2013

Hlavní opatření: IV.2.1. Realizace projektů spolupráce

Vedlejší opatření: III.3.1. Vzdělávání a informace

Předpokládané datum zahájení projektu: 06/2010 - 05/2012

Předpokládaný rozpočet projektu celkem: 4 326 570,- Kč

Předpokládané zdroje financování z EU a SR 89 % : 3 852 508,- Kč

Předpokládané zdroje vlastního financování 11% : 474 062,- Kč

Projekt bude realizován na území sedmi místních akčních skupin :

MAS Nízký Jeseník, MAS Partnerství Moštěnka, MAS Regionu Poodří, MAS Bojkovska, MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Rýmařovsko, MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko.

Bude založen na procesu spolupráce veřejného, neziskového a soukromého sektoru při realizaci propagačních a vzdělávacích aktivit. Navazuje územně a ideově na stávající projekt *Ovoce k lidem, lidé do sadů* realizovaný na území MAS Opavsko a MAS Rozvoj Krnovska.

Stručný obsah projektu:

Strategický plán Leader 2007-2013

Podstata projektu Spolupráce spočívá v aktivitách, které směřují k zachování a rehabilitaci ovocných stromů jakožto dárců plodů, jako součásti mnoha tradic a významných krajinných prvků.

Projekt je zaměřen na následující činnosti:

- zmapování historicky, krajinářsky či jinak významných alejí, sadů a jiných prvků, v nichž jsou přítomny ovocné stromy, za účelem záchrany tradičních krajinných prvků se zastoupením ovocných stromů a zvýšení povědomí o starých a krajových odrůd
- propagace ovocnářství jako součást místního kulturního a přírodního dědictví
- zmapování stávající infrastruktury - moštárny, palírny, podniky zabývající se zpracováním ovoce atd., jejich propagace formou příručky pro spotřebitele, společné propagace na akcích v rámci projektu
- vzdělávání v oboru pěstování a zpracování ovoce - ovocnářský kurz, exkurze do starých sadů, za zpracovatele ovoce
- nalezení a prezentace doplňkových turistických cílů spojených s ovocnými stromy, alejemi, sady atd.

Celkové výdaje části projektu MAS Horňácko a Ostrožsko jsou ve výši 602 053,- Kč.

Dotace za část projektu MAS Horňácko a Ostrožsko je ve výši 535 997,- Kč

Vlastní zdroje spolufinancování části projektu MAS Horňácko a Ostrožsko jsou ve výši 66 056,- Kč.

2. OŽIVUJEME VENKOVSKÁ STAVENÍ NA MORAVĚ A MYJAVĚ

Název dotačního programu: Program rozvoje venkova ČR 2007 - 2013

Hlavní podopatření: III.2.1.2 Občanské vybavení a služby

Vedlejší opatření: III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Vedlejší opatření: IV.2.1 Realizace projektů spolupráce

Předpokládané datum zahájení projektu: 06/2010 - 11/2012

Předpokládaný rozpočet projektu celkem: 5 607 905,- Kč

Předpokládané zdroje financování z EU a SR 76 % : 4 263 999,- Kč

Předpokládané zdroje vlastního financování 24% : 1 343 906,- Kč

Projekt bude realizován na území tří místních akčních skupin :

MAS Strážnicko, MAS Horňácko a Ostrožsko, Kopaničiarsky región - miestna akčná skupina - Slovensko

Stručný obsah projektu:

Hlavním cílem spolupráce je rozvoj partnerství tří MAS. Jedná se o postupné a vzájemné propojování vybraných aktivit a činností v území působnosti partnerských MAS (opatření IV.2.1.). Předkládaný projekt spolupráce je zaměřen na podporu a oživení aktivit místních spolků, spojených s tradicemi regionů a vzájemnou spolupráci členů MAS, spolupráci obcí se spolkami,

Strategický plán Leader 2007-2013

zaměřuje se na aktivity v území využívající místního bohatství pro zlepšení identity regionů a oživení občanských aktivit.

Projekt má 4 nosné pilíře:

- **rekonstrukce tradičních lidových stavení**, které znova ožijí a poskytnou patřičné zázemí pro spolky. Lidové stavení budou sloužit pro prezentaci tradic a venkovských hodnot. Stanou se lákadlem pro turisty a návštěvníky. Součástí projektu bude i vylepšení vybavení lidových stavení.
- **podpora tradičních místních producentů formou venkovských tržnic a propagace**
- **podpora starokrajových odrůd ovoce formou podpory tradičních akcí zaměřených na starokrajové odrůdy ovoce a ojedinělou publikací o starokrajových ovocných dřevinách**
- **realizace expozic se zaměřením na místní spolky**

Společné výstupy projektu:

MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Strážnicko a Kopaničářský region

- společná publikace o historii tradičním pěstování a využití ovoce (pro všechny 3 MAS)
- propagační materiály projektu Spolupráce (tzn. Turistický produkt) a předměty o projektu (pro všechny 3 MAS)
- 1 setkání členů MAS společně se zastupiteli obcí, zástupci neziskových spolků, spojeno s ukázkou úspěšných projektů a koštem regionálních produktů (pro všechny 3 MAS)
- 3 x venkovská tržnice, spojená s výstavou ovoce, regionálních produktů nebo košťů v rámci akcí, výměna řemeslníků (pro všechny 3 MAS)
- 3 x setkání zájmových skupin (pro všechny 3 MAS)
- prezentace výstupů projektu každého partnera na Gazdovskom dvore orientované na odevzdání zkušeností s provedením tohoto zařízení (pro všechny 3 MAS)
- 3 bannery projektu Spolupráce (pro všechny 3 MAS)

MAS Strážnicko:

- obnova budovy Hotařské búdy - obnova střešní krytiny a části omítek
- 1 x mobilní drtič a lis na ovoce
- 1 x stan 12 x 6m
- expozice práce ve vinohradech

MAS Horňácko a Ostrožsko:

- Rekonstrukce domku v Ostrožské Nové Vsi na památkový domek – vytvoří se zázemí pro spolky, pro pořádání akcí, expozice zpracování ovoce, expozice tradičního bydlení.

Celkové výdaje části projektu MAS Horňácko a Ostrožsko jsou ve výši 4 887 905,- Kč.

Dotace za část projektu MAS Horňácko a Ostrožsko je ve výši 3 679 999,- Kč

Vlastní zdroje spolufinancování části projektu MAS Horňácko a Ostrožsko jsou ve výši 1 207 906,- Kč.

3. ŠKOLY PRO VENKOV

Název operačního programu: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název prioritní osy: Počáteční vzdělávání

Název oblasti podpory: Zvyšování kvality ve vzdělávání

Číslo výzvy: 14

Název výzvy: Žádost o finanční podporu z OP VK - IP - oblast podpory 1.1

Předpokládané datum zahájení projektu: 01.09.2010 do 31.07.2013

Předpokládaná doba trvání projektu v měsících: 35,0

Kód prioritního tématu: 72

Navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost, zvyšování významu základního a odborného vzdělávání a odborné přípravy na trhu práce a neustálé zlepšování dovedností vzdělávacích pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku

Stručný obsah projektu:

Všeobecným cílem předkládaného projektu je rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků ZŠ v oblasti principů udržitelného rozvoje s důrazem na environmentální oblast prostřednictvím spolupráce škol v různých regionech ČR. Do projektu bude zapojeno 17 škol ve 3 regionech ČR, v rámci kterých byly analyzovány potřeby více propojit učivo ZŠ s místními reáliemi, tj. potřeba učit se obecným poznatkům (o přírodě, kultuře, historii) na základě poznání nejbližšího okolí žáků. Tím totiž vzniká vztah k místu kde žijí, což je současně velmi efektivní způsob jak u žáků posilovat vnímání principů udržitelného rozvoje. Projekt obsahuje několik klíčových aktivit, které se budou uskutečňovat paralelně ve všech zapojených školách a budou směřovat k vytvoření nejdříve pracovních sešitů pro EVVO a následně i Regionální publikace o území zapojených škol. Tyto zásadní aktivity jsou pak doplněny aktivitami, které přinesou vzájemný přenos zkušeností a know-how (projekt. dny, týdny, konference apod.)

Aktivity projektu:

Zahájení projektu a úvodní konference	30 000 Kč
Příprava metodiky a podmínek pro práci školních projektových týmů	3 879 700 Kč
Projektové aktivity jednotlivých zapojených škol	9 145 225 Kč
Projektové týdny škol z partnerských regionů	171 000 Kč
Vytvoření společné regionální publikace	2 979 200 Kč
Závěrečná konference	30 000 Kč

Rozpočet podle subjektů:

NAD ORLICÍ, o.p.s.	4 612 500 Kč
INEX - SDA Kostelecké Horky	710 000 Kč
Novohradská občanská společnost o.s.	6 239 224 Kč
Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko	6 856 200 Kč

Rozpočet projektu celkem: 18 417 924 Kč

4. "Načo chodit' pešky, keď môžu byť bežky..."

Dotační program: Operační program přeshraniční spolupráce ČR – SR 2007-2013

Celkové náklady projektu (v EUR): 22 092,50

Datum zahájení projektu: 1. 2. 2011

Datum ukončení projektu: 31. 10. 2011

Místo realizace: Kopaničiarsky regón - miestna akčná skupina + MAS Horňácko a Ostrožsko

Cíl projektu: cílem je vytvoření podmínek na zvýšení konkurenceschopnosti pohraničních regionů (Kopaničiarsky regón - Horňácko a Ostrožsko) prostřednictvím posílení a zatraktivnění sportovně – rekreačního potenciálu pohraniční oblasti. Vytrasováním a vyznačením běžkařských dojde k rozšíření produktů v zimním období a tím zvýšení prezentace daného území a jeho návštěvnosti.

V rámci realizace projektu vniknout tyto výstupy:

1. Jednodenní informační setkání (únor 2011)

- pro zainteresované partnery, značkaře, obce a města, přes jejichž katastry povedou trasy, pro aktivní běžkaře i širokou veřejnost
- cílem setkání bude veřejná diskuse o vhodnosti navrhnutých tras, nastavení časového harmonogramu, popřípadě i zapojení zainteresovaných aktivistů

2. Vytipování vhodných běžkařských tras a jejich značení v terénu (květen – srpen 2011)

- jednotné značení pro Českou i Slovenskou stranu
- vytipování nejvhodnějších tras
- postupné rozmístění značek do terénu, včetně tabulek s celkovým náhledem na trasy a obce

3. Zpracování a tisk propagačních materiálů (červen – srpen 2011)

- výběr textů, fotek, grafická úprava
- konzultace mapových podkladů s KST Myjava a
- tisk materiálů

4. Prezentace výstupu projektu (září 2011)

- prezentace dvoudenní, v případě vhodného počasí

5. Propagace a koordinace výstupů projektu (únor – říjen 2011)

- propagace na webových stránkách a v médiích
- koordinace aktérů projektu
- komunikace s poskytovatelem dotace, vyúčtování a monitorování projektu

5. Společně pro vzdělávání občanů

Strategický plán Leader 2007-2013

Vyhlašovatel výzvy: MŠMT

Název operačního programu: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název prioritní osy: 3 - Další vzdělávání

Název oblasti podpory: 3.1. – Individuální další vzdělávání

Číslo výzvy: 37

Celkové výdaje projektu 6 641 696,- Kč

Výdaje části projektu MAS Horňácko a Ostrožsko jsou ve výši **2 053 500,- Kč.**

Dotace za část projektu MAS Horňácko a Ostrožsko je ve výši **100%.**

Předfinancování projektu je 100% hrazeno dopředu.

Termín realizace: **08/2012 - 10/2013**

Partneři projektu: MAS Nad Orlicí o.p.s., Novohradská občanská společnost o.s., IMPULS Třebíč o.s. a Jihočeská Univerzita.

Obecným cílem projektu je zvýšení kvality odborných kompetencí obyvatel 5 dotčených regionů ČR.

Projekt je zaměřen na území MAS Horňácko a Ostrožsko na tři vzdělávací moduly:

1) **Dobrovolnictví** (např. rozvoj povědomí o potřebě pomoci druhým; podpora v rámci lokálních

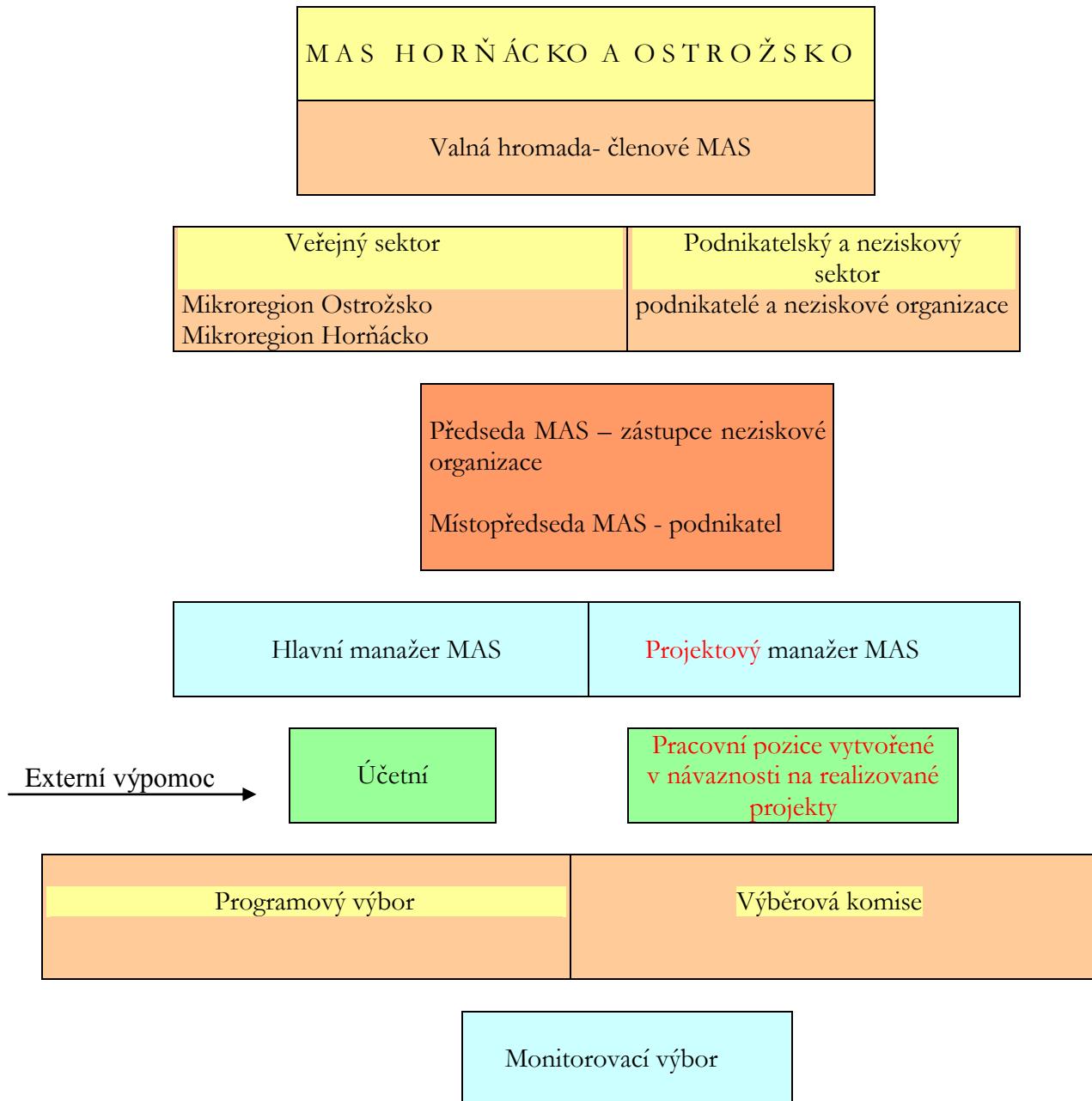
společenství; mezinárodní kontext dobrovolnictví; výhody vzájemné pomoci)

2) **Vztah k regionu** (vztah ke kulturnímu dědictví a vzdělávání k ochraně a péči o lidové tradice) – výuka šití krojů, v rámci které by mělo vzniknout 10 krojů pro Horňácko a 10 krojů pro Ostrožsko.

3) **Vztah k médiím a informačním technologiím** (např. rozpoznávání manipulativních technik; orientace v mediálním prostoru - jak rozumět mediím; bezpečné chování na Internetu – sociální dopady)

9 ORGANIZACE A ZDROJE MAS

9.1 Organizační struktura a rozdělení zodpovědnosti

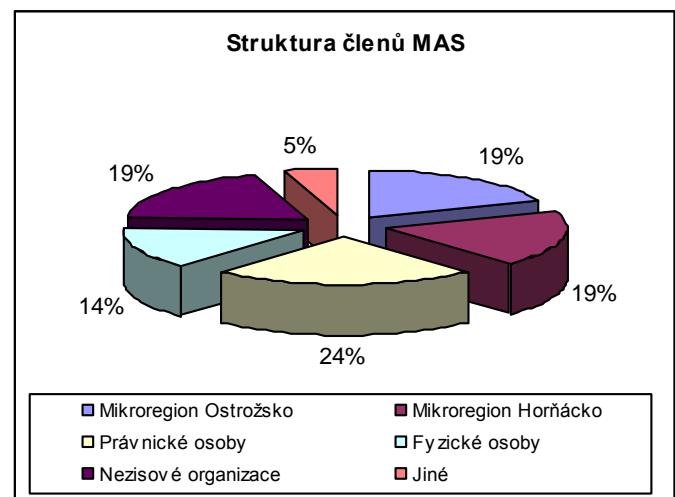
Obr. 4 Struktura MAS

Místní akční skupina je orgánem fungujícím v rámci programů LEADER. Její hlavní aktivitou je příprava a realizace strategie rozvoje regionu Horňácko a Ostrožsko. Odpovědnost Místní akční skupiny tedy spočívá v kvalitním plánování a přípravě záměrů rozvoje, které v konečné fázi přispívají k rozšíření spolupráce.

V době zpracování SPL má MAS 21 členů, jejichž strukturu znázorňuje následující tabulka i graf.

		Počet zástupců	Procentuální podíl
Členové MAS		21	100%
z toho:	Veřejný sektor	8	38%
	Mikroregion Ostrožsko	4	19%
	Mikroregion Horňácko	4	19%
	Soukromý sektor	13	62%
	Právnické osoby	5	24%
	Fyzické osoby	3	14%
	Neziskové organizace	4	19%
	Jiné	1	5%

Tab. 7 Struktura členů MAS

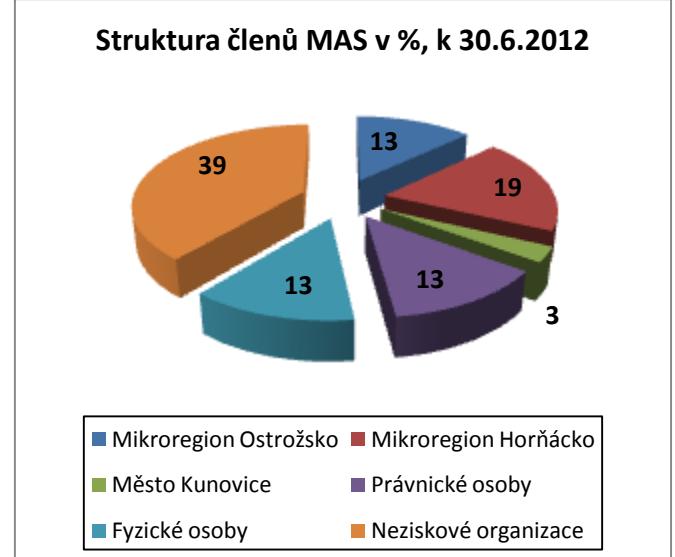

Obr. 5 Struktura členů MAS

V současné době má 28 členů, jejichž strukturu znázorňuje následující tabulka i graf.

Struktura členské základy MAS změněna na základě jednání VH MAS 28.6.2012

		Počet zástupců	Procentuální podíl
Členové MAS		31	100%
z toho:	Veřejný sektor	11	35%
	Mikroregion Ostrožsko	4	13%
	Mikroregion Horňácko	6	19%
	Město Kunovice	1	3%
	Soukromý sektor	20	65%
	Právnické osoby	4	13%
	Fyzické osoby	4	13%
	Neziskové organizace	12	39%
	Jiné	0	0%

Úprava stanov MAS Horňácko a Ostrožsko schválena na jednání MAS dne 28.6.2012.

Strategický plán Leader 2007-2013

Valná hromada je nejvyšším orgánem MAS a tvoří ji všichni členové MAS. Valnou hromadu svolává minimálně jedenkrát ročně Manažer, a to písemnými pozvánkami. VH má ve své kompetenci:

- přípravu záměrů a strategií
- schvaluje výběr projektů žadatelů včetně rozsahu jejich financování státní dotací, předložených valné hromadě Programovým výborem
- schvalování stanov MAS, jejích doplňků a změn
- volí orgány sdružení
- jmenuje Manažera a Účetní
- projednává zprávy o hospodaření a činnosti MAS za uplynulý rok, schvaluje rozpočet a plán činnosti na další období
- rozhoduje o vyloučení člena z MAS
- rozhoduje o zrušení MAS a způsobu likvidace jejího majetku
- další rozhodnutí, které stanoví zákon nebo tyto stanovy nebo která se zásadním způsobem týkají činnosti MAS

Statutární zástupci – předseda a místopředseda - každý z nich je oprávněn jednat jménem sdružení samostatně. Předseda je zároveň členem Programového výboru MAS a místopředseda členem Výběrové komise MAS. Statutární zástupci jsou zvoleni valnou hromadou.

Výběrová komise - je orgánem MAS, který tvoří 9 členů MAS. Do působnosti Výběrové komise patří zejména:

- hodnocení a výběr projektů předložených žadatelů
- předkládání vybraných projektů ke schválení Programovému výboru
- provádí další související činnosti

Členové výběrové komise jsou voleni na jednání Valné hromady a jejich jmenování musí být odhlasováno nadpoloviční většinou.

Programový výbor - je orgán MAS, který tvoří 6 osob. Podílí se na přípravě SPL. Mezi další činnosti patří:

- hodnocení kritérií přijatelnosti
- schvalování výběru projektů provedených Výběrovou komisí a schválený výběr předává ke schválení valné hromadě, příp. neschválený výběr předává zpět Výběrové komisi se svými připomínkami k doplnění
- provádí další související činnosti

Hlavní manažer MAS – Je oprávněný jednat za sdružení v rozsahu vymezeném plnou mocí, kterou mu vystaví Statutární zástupci MAS, a to zejména jednat v administrativních záležitostech sdružení. Do jeho náplně práce spadají tyto činnosti:

- jedná za sdružení s partnery sdružení
- koordinuje aktivity směřující k prohloubení spolupráce v regionu
- koordinuje aktivity v oblasti cestovního ruchu v regionu
- zajišťuje poradenství pro partnery sdružení
- zajišťuje vzdělávání pro partnery sdružení
- zastává funkci tiskového mluvčího sdružení
- zajišťuje spolupráci se státní správou a samosprávou

Strategický plán Leader 2007-2013

- zajišťuje lobbying ve prospěch sdružení a regionu Horňácko a Ostrožsko
- koordinuje činnost monitorovacího výboru
- připravuje návrh rozpočtu sdružení
- navrhuje personálním složením sdružení
- přijímá žádosti a provádí administrativní kontrolu těchto žádostí

Je jmenován valnou hromadou.

Projektový manažer MAS:

- řídí chod a činnosti sdružení
- bude ředit realizaci SPL
- koordinuje součinnost jednotlivých orgánů společnosti
- koordinuje činnost partnerů sdružení
- řídí činnost programového a monitorovacího výboru, výběrové komise.
- zajišťuje provoz webových stránek <http://www.leader.ostrozskocz>
- zveřejňuje aktuální informace z činnosti sdružení
- vede přehled o stavu financování, zpracovávání dílčích i závěrečných zpráv
- zajišťuje veškerou administrativní činnost sdružení
- vede komplexní evidenci projektů a výsledky jejich schvalování.
- vede ekonomickou agendu sdružení
- sleduje stav financování projektů a zpracovává ekonomické zprávy v rámci realizace projektů.
- archivuje materiály o činnostech sdružení a projektech.
- pomáhá Hlavnímu manažerovi s administrativní kontrolou žádostí o dotaci

Je jmenován valnou hromadou.

Externí pracovníci: Pomáhají Manažerům MAS s administrativní prací související s realizací SPL.

Účetní – MAS v současné době využívá služeb účetní Mikroregionu Ostrožsko. Do budoucna by se dalo předpokládat zaměstnání na částečný úvazek..

Mezi její činnosti patří např.:

- vedení pokladny;
- vedení podvojného účetnictví včetně účetní závěrky;
- evidence přijatých a odeslaných faktur;
- finanční kontrola spojená s realizací projektů;

Monitorovací výbor – Je orgánem MAS a tvoří jej 3 osoby, které schvaluje Valná hromada. Mezi činnosti vykonávané monitorovacím výborem patří:

- dozor nad realizací SPL
- kontrola dodržování pravidel pro administrativní proces s důrazem na hodnocení a výběr projektů
- pomoc s přípravou žádostí žadatelům
- kontrola plnění podmínek prováděných projektů
- provádění kontrol realizace projektů
- zpracovává podklady pro jednání monitorovacího výboru

Pracovní skupiny - MAS má vytvořeny pracovní skupiny na monitorování jednotlivých oblastí regionu. Pracovní skupina je složena z jednoho člena MAS (popřípadě významné neziskové organizace v regionu) a dvou dobrovolníků:

Pracovní skupina pro podporu dětí a mládeže – vedoucí skupiny Karel Bojko

Strategický plán Leader 2007-2013

Pracovní skupina pro rozvoj cestovního ruchu – vedoucí skupiny Vladimír Švihel

Pracovní skupina pro podporu drobného podnikání – vedoucí skupiny Vladimír Hanák (Cech blatnických vinařů)

Pracovní skupina pro podporu kulturního dědictví – Marie Špirudová (Matice svatoantonínská)

Volba do orgánů MAS se řídí základním pravidlem, že min. 50 % zástupců je ze soukromého sektoru. Členy jednotlivých orgánů volí vždy Valná hromada a po skončení funkčního období následně dochází k rotaci funkcí. Podrobný seznam členů v rámci jednotlivých orgánů je uveden v příloze 6.

MAS má zpracovány interní směrnice pro oblasti: Podpisové vzory a archivace;

Oběh účetních dokladů;

Evidence majetku a zásob;

Cestovní náhrady a stravné;

Inventarizace.

Tyto směrnice byly zpracovány Manažerkou MAS – Janou Bujákovou a následně schváleny Valnou hromadou. Směrnice prochází úpravami na základě potřeby, ovšem na začátku každého roku dochází k jejich opětovnému odsouhlasení at' už v podobě beze změn či se změnami. Jakákoliv změna ve směrnici však musí být odsouhlasena Valnou hromadou.

9.2 V případě zájmu, můžeme je doložit při podpisu Dohody o realizaci SPL: Zdroje MAS pro činnosti spojené s realizací SPL

Lidské zdroje MAS

- Výkonný manažer MAS (projektový manažer Mikroregionu Ostrožsko, manažer SPL) - Jana Bujáková
- Projektový manažer MAS – Ing. Barbora Galliová
- Účetní MAS – Iva Čechová

Odbornost členů místní akční skupiny je uvedena v příloze „Členění MAS“.

MAS má samozřejmě nastaven vnitřní systém vzdělávání (v případě zájmu doložíme u podpisu Dohody), který organizačně zajišťují oba manažeři MAS. Doporučují členům MAS účast na důležitých seminářích zaměřených na oblast rozvoje venkova, průběžně informují členy o možnostech dalších dotačních zdrojů, pomáhají členům v orientaci široké škály nabídky operačních programů v rámci strukturálních fondů, národních dotačních titulů a grantů. Sami manažeři se účastní mnoha školení a seminářů, aby si neustále rozšiřovali znalosti z této oblasti. Manažeři organizují vzájemné setkání okolních partnerských MAS a vzájemně se informují a předávají si zkušenosti. V této oblasti je rovněž velmi důležitá účast v Národní síti MAS ČR.

Technické prostředky MAS

MAS Horňácko a Ostrožsko má velmi dobře zajištěné administrativní a technické zázemí pro její činnost, kterou finančně zajišťuje MěÚ Uherský Ostroh.

Mikroregion Ostrožsko a MAS Horňácko a Ostrožsko sídlí v samostatném objektu (Přízámčí Uherský Ostroh) v samostatné kanceláři a má zajištěnou existenci své působnosti v tomto objektu smlouvou o výpůjčce s městem Uh. Ostroh do roku 2012.

MAS je ke své činnosti velmi dobře vybavena jak z pohledu lidských zdrojů, tak i počítačově a softwarově. Všichni zaměstnanci mají k dispozici běžné kancelářské vybavení, svůj PC s připojením na internet včetně tiskárny, kopírku, telefon, mobilní telefon a fax.

K dispozici je i služební automobil, který umožňuje mobilitu při kontrole realizace projektů, lepší dostupnost na různá jednání, např. valné hromady apod.

Finanční prostředky MAS

Předfinancování činnosti MAS bude zajištěno zejména:

- příspěvky od obcí
- příspěvky od PO a FO
- dotacemi z Jihomoravského či Zlínského kraje
- úvěry od bank atd.

10 ADMINISTRATIVNÍ POSTUPY

Na přípravě, zpracování, realizaci a následném hodnocení SPL se budou podílet všechny orgány MAS, které jsou blíže specifikovány v kapitole 9.1, případně jmenovitý seznam členů těchto orgánů naleznete v příloze 6.

V případě potřeby v jednotlivých fázích přípravy a realizace SPL budou přizváni externí experti a poradci, kteří mají znalost regionu a zkušenosti z místního partnerství.

10.1 Registrace projektů

Propagace SPL bude zajištěna následovně:

- prostřednictvím internetu: Strategie MAS Horňácko a Ostrožsko bude zveřejněna na internetové adrese MAS Horňácko a Ostrožsko. Na těchto stránkách budou taktéž zveřejňovány aktuální informace, stanovy Místní akční skupiny, a další související informace (např. vyhlášení výzev apod.)
- prostřednictvím místních médií: informace o existenci MAS Horňácko a Ostrožsko, o její činnosti a Strategii je zveřejněna v časopise MAS Krajem Svatého Antonína (dvouměsíčník, 40 stran), dále ve všech obecních zpravodajích a také na obecních vývěsních tabulích. MAS
- MAS Horňácko a Ostrožsko má vyhotoven propagační materiál – brožura, bannery, plachty, kalendáře... materiály jsou k dispozici na veletrzích, jednotlivých obcích MAS, na kulturních akcích podpořených z Folklórního fondu MAS
- prostřednictvím seminářů, workshopů a školení

Postup a časový plán při vyhlášení příjmu žádostí

Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko bude průběžně v rámci jednotlivých let vyhlašovat výzvy k předkládání žádostí o poskytnutí podpory. V rámci jednoho roku se předpokládá, že budou vyhlášeny 2 výzvy, a to s ohledem na alokaci a čerpání finančních prostředků v daném roce a v rámci příslušné FICHE. Ve výzvě budou uvedeny následující základní informace:

- číslo výzvy
- datum vyhlášení výzvy
- informace, kterých FICHÍ se výzva týká
- podporované aktivity
- oprávnění žadatelé
- místo a konečný termín pro předkládání žádostí

Strategický plán Leader 2007-2013

- podmínky poskytnutí dotace
- výše dotace a možná struktura financování
- kontakt na manažera MAS
- odkaz na internetové stránky, kde zájemce získá bližší informace (povinné přílohy, uznatelné výdaje, podmínky pro poskytnutí dotace, hodnotící kritéria, popis jednotlivých FICHÍ apod.)
- číslo kola příjmu PRV
- předpokládaná alokace na výzvu

Výzva bude zveřejněna na internetové adrese www.leader.ostrozsko.cz www.ostrozsko.cz, dále v časopise MAS – Krajem Svatého Atnonínka.

Při vyhlášení příjmu žádostí MAS Horňácko a Ostrožsko uspořádá seminář pro předkladatele projektů. Pro zájemce budou také stanoveny konzultační hodiny.

Následující tabulka zobrazuje časový plán jednotlivých činností od vyhlášení výzvy přes evidenci monitorovacích indikátorů až po kontrolu udržitelnosti projektu. Uvedené termíny začínají běžet od termínu vyhlášení výzvy. Uvedený harmonogram vychází ze zkušeností programu Leader+ v rámci Operačního programu venkova a dále z pravidel pro poskytnutí dotace pro MAS v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013.

Termíny	Činnost
1. týden	Vyhlašení výzvy, zveřejnění výzvy na webových stránkách, případně v regionálním tisku.
2. – 6. týden	Příjem žádostí a její kontrola úplnosti – při podání žádosti.
7. týden	Administrativní kontrola na MAS – kontrola obsahové správnosti. V případě nedostatků vyzve MAS žadatele k doplnění nedostatků ve stanovené lhůtě (zpravidla 5 dnů).
8. týden	Následně proběhne kontrola přijatelnosti. Pokud projekt nesplňuje kritéria přijatelnosti, je automaticky z dalšího výběru vyřazen. MAS je povinna o výsledku kontrol informovat končeného žadatele do 5 pracovních dnů od ukončení kontroly.
9. – 11. týden	Výběrová komise na základě preferenčních kritérií stanoví pořadí žadatelů podle počtu získaných bodů a následně vytvoří seznam vybraných Žádostí. Poté Žádosti spolu se seznamem vybraných projektů předá k zaregistrování a kontrole na RO SZIF.
12. – 19. týden	RO SZIF v rámci administrativní kontroly posoudí přijatelnost a výběr projektů, případně vyzve MAS k nápravě.
Upraveno v dané výzvě	V průběhu realizace projektu MAS zprostředkovává komunikaci mezi RO SZIF, pomáhá realizátorům projektu řešit problémy či dotazy.
Dle termínu předkládání Žádostí o proplacení	MAS provádí kontrolu Žádostí o proplacení a následně tento formulář potvrdí.
Dle potřeby	V průběhu realizace projektu, především před proplacením dotace, provádí MAS kontrolu průběhu realizace.
Průběžně při předkládání monitorovacích zpráv	MAS u každého realizovaného projektu eviduje monitorovací indikátory, aby včas dokázala odhalit případné problémy v jejich plnění. Dále bude průběžně provádět hodnocení realizace projektu.

	Při ukončení realizace projektu bude provedena závěrečná kontrola a vystaven závěrečný protokol.
Průběžně po celou dobu udržitelnosti projektu	Provádění kontroly udržitelnosti projektu.

Tab. 9 Časový plán při vyhlášení výzvy

Informování konečných příjemců o možnosti předkládání projektů

Potenciální příjemci dotace budou o možnosti předkládání projektů informováni formou výzev, které budou zveřejněny prostřednictvím místních médií, obecních zpravodajů, na vývěsních tabulích a na internetových stránkách MAS Horňácko a Ostrožsko – www.leader.ostrozsko.cz. Zároveň s výzvou budou zveřejněny veškeré informace pro žadatele potřebné k podání projektu v následujících dokumentech:

- výzva k předkládání projektů
- informace pro žadatele vč. seznamu povinných příloh
- formulář žádosti o poskytnutí podpory.

Administrativní postupy příjmu projektů

Žadatel předloží úplnou Žádost včetně všech povinných příloh na MAS Horňácko a Ostrožsko ve dvou vyhotoveních (1 paré pro SZIF, 1 paré pro MAS) + CD. Podmínky příjmu žádostí budou blíže specifikovány ve výzvě.

Žádosti bude přijímat Manažer MAS. Administrativní kontrola bude probíhat ve dvou fázích:

1. *Kontrola úplnosti* – probíhá při příjmu Žádosti. Bude zde posuzováno, zda jsou vyplněny všechny potřebné údaje na formuláři Žádost a jsou doloženy všechny povinné přílohy. Zjistí-li se, že je žádost neúplná, tuto Žádost manažer nezaeviduje a vyzve předkladatele k jejímu doplnění maximálně však do doby uzávěrky příslušné výzvy. O zjištěných nedostatcích a nezaevidování vystaví protokol (bude předtištěný vzor s prostorem pro doplnění aktuálních informací), který podepsaný předají žadateli. Shledá-li pracovník MAS, že žádost včetně příloh je úplná vyzvou žadatele či jím pověřenou osobu k podpisu žádosti. Pro přijaté a zaevidované žádosti vytvoří sekretariát Složku projektu, vloží do ní kompletní žádost s projektem a potvrzení o zaevidování a postupuje kompletní žádost s projektem k administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti.
2. *Administrativní kontrola (obsahová)* – zde budou kontrolovány všechny údaje vyplněné v žádosti, obsahová stránka projektu a rovněž obsahová kontrola všech příloh. Kontrolovat se bude zejména správnost údajů v žádosti, způsobilost nákladů, na jejichž podporu je žádáno, platnost povinných a nepovinných příloh, a splnění Dalších podmínek FICHE, pokud jsou pro projekt a etapu předkládání projektu relevantní. V případě zjištění nedostatků vyzve manažerka MAS konečného žadatele k doplnění informací do určité lhůty (zpravidla 5 pracovních dnů). Teprve pokud projekt projde administrativní kontrolou, je možné projekt postoupit kontrole přijatelnosti.
3. *Kontrola přijatelnosti* – v rámci ní bude posouzeno, zda žadatel splňuje kritéria přijatelnosti a veškeré podmínky dotace (které budou uvedeny ve výzvě a jsou specifikovány i v rámci dané FICHE). Pokud projekt nesplňuje kritéria přijatelnosti, je bez možnosti opravy z dalšího výběru vyřazen.

Po provedení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti provede Organizační manažerka evidenci projektu a bude písemně informovat žadatele o výsledku kontroly, a to do 5 pracovních dnů od uskutečnění kontroly.

Žadatel, jehož projekt byl vyřazen na základě administrativní kontroly MAS, má možnost do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání doporučené zásilky od MAS podat žádost o přezkoumání postupu MAS na danou MAS. V případě, že při přezkoumání nedospějí MAS a žadatel ke shodnému závěru, je žadatel oprávněn žádat o přezkoumání závěru MAS na příslušné RO SZIF, ale má zároveň povinnost informovat o této skutečnosti MAS.

V rámci organizačního zajištění těchto činností budou využity obě manažerky MAS. Rozdělení činností v rámci této fáze bude následující:

- Příjem žádostí – Manažer MAS
- Kontrola úplnosti – Manažer MAS
- Administrativní kontrola – Manažer MAS a Organizační manažer MAS
- Registrace projektu – Organizační manažer MAS
- Informování žadatelů o výsledku kontroly – Organizační manažer MAS

10.2 Způsob výběru projektů

Výběr projektů, které prošly administrativní kontrolou i kontrolou přijatelnosti, provede Výběrová komise (VK) MAS. Projektové žádosti se rozdělí mezi jednotlivé členy VK a to tak, aby nedošlo ke konfliktu zájmů, a aby každý projekt byl hodnocen třemi členy VK.

Každý člen výběrové komise podepíše čestné prohlášení o nepodplatnosti vůči projektům, které mu byly přiděleny k posouzení. Hlavní manažer a monitorovací výbor řídí rozdělení projektů jednotlivým hodnotitelům a předchází tak případnému střetu zájmu v rámci osobních a profesních vztahů se žadateli v regionu.

Bodové hodnocení projektu bude mít dvě fáze:

- I) přidělení bodů dle projektové žádosti
- II) veřejná obhajoba projektu

Ad. I) Členové výběrové komise na základě individuálního studia projektové žádosti přidělí jednotlivým projektovým žádostem body dle bodovací tabulky platné pro jednotlivé fiche. K dispozici budou mít i manuál pro hodnotitele, kde budou jednotlivá kritéria blíže rozebrány a vysvětleny pojmy, které se v bodovacích kritériích objevují.

Každý hodnotitel bude bodovat samostatně. Své bodování bude zapisovat do bodovacího „Protokolu pro hodnocení v I. fázi“.

Ad. II) Veřejná obhajoba proběhne během 5 dnů od zakončení fáze I. Veřejné obhajoby projektu se zúčastní minimálně dva členové výběrové komise, kteří hodnotili daný projekt. Veřejné slyšení bude jimi zhodnoceno dle kritérií uvedených v bodovací tabulce pro jednotlivé fiche.

V rámci této obhajoby dostane každý žadatel maximálně 15 minutový prostor k představení svého projektu a poté bude následovat rovněž maximálně 15 minutový úsek, kdy bude odpovídat na předem připravené dotazy hodnotitelů. Dotazy i odpovědi musí být zaspány do „Protokolu pro hodnocení v II. fázi“.

Hodnotitelé na základě tohoto slyšení mohou upřesnit bodové hodnocení. Mohou také zhodnotit, pokud se při veřejné obhajobě zjistí významná skutečnost (pozitivní i negativní), která v písemné žádosti a projektu obsažena nebyla.

Strategický plán Leader 2007-2013

Tam kde k tomuto upřesnění dojde napíší do protokolu krátké zdůvodnění na základě jakých informací k upřesnění došlo. Každý hodnotitel ke každému projektu, který hodnotil spočítá výsledný součet bodů získaných v této II. fázi, podepíše protokol a předá jej předsedovi výběrové komise.

V případě potřeby Výběrové komise může být uskutečněno i místní šetření projektu.

Po ukončení této fáze Manažerka MAS seřadí Žádosti se sestupně podle počtu získaných bodů a podle objemu alokovaných prostředků v rámci dané FICHE na příslušné období se vytvoří seznam vybraných Žádostí.

Ty jsou následně zaslány na příslušný RO SZIF, který provede kontrolu projektů dle svých pravidel pro kontroly a výběr projektů a oznámí výsledek kontrol předsedovi MAS, případně manažerce MAS. V případě odlišných výsledků kontrol od těch provedených orgány MAS bude postupováno dle Pravidel.

V případě, že projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z PRV z důvodu nedostatku disponibilních finančních prostředků, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli. Sdělení připraví manažerka MAS a odešle jej doporučeným dopisem s doručenkou.

V případě, že projekt byl vybraný ke spolufinancování z PRV, sdělí tuto skutečnost MAS písemně žadateli s upozorněním, že následně bude vyzván RO SZIF k převzetí a podpisu Dohody o poskytnutí dotace.

Do Složky projektů bude uložen a) Protokol pro hodnocení v I. fázi, b) Protokol pro hodnocení v II. fázi, c) Seznam obodovaných projektů.

Opravné postupy:

Žadatel může proti závěru administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti podat písemné odvolání. Toto odvolání musí být doručeno na MAS do 7 pracovních dnů od data odeslání vyrozumění o výsledku za příslušnou etapu administrace projektů.

Kontrolní komise prozkoumá oprávněnost odvolání a vydá doporučující stanovisko, které následně projedná Programový výbor (PV) MAS. PV MAS pak rozhodne o vyřazení resp. zpětném zařazení projektu do procesu administrace projektů. Nedoje-li mezi PV MAS a žadatel ke shodnému závěru ohledně administrace projektové žádosti, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na příslušné RO SZIF a pokud tak učiní, musí do druhého dne dát tuto skutečnost MAS na vědomí.

Dojde-li RO SZIF k závěru, že byl projekt neoprávněn vyřazen z procesu administrace, bude MAS písemně vyzvána k nápravě.

10.3 Realizační část

Administrace průběhu realizace projektů

Administrace v průběhu realizace projektů je dána Pravidly, která určují součinnost MAS a RO SZIF v této etapě a současně vlastními postupy MAS, která nejsou s Pravidly v rozporu, a která vycházejí ze zkušeností MAS z realizace projektů příjemců v předchozích programech LEADER. Činnost MAS v průběhu realizace projektů se bude skládat z těchto aktivit:

- a) Organizační manažer MAS bude poskytovat konzultace pro konečné příjemce, kde s nimi bude řešit případné dotazy a problémy
- b) Kromě těchto konzultací uspořádá úzce tématicky zaměřené semináře pro příjemce. Logickými tématy jsou Pravidla zadávacích a výběrových řízení dle pravidel MZE a dle zákona 137/2006, Pravidla pro účtování dotace, správnost účetních dokladů a podkladů

Strategický plán Leader 2007-2013

pro účetní doklady, Řízení změn a podávání Hlášení o změnách a Pravidla kontroly včetně práv a povinností kontrolovaného. Dále budou tyto semináře sloužit jako fórum výměny zkušeností a sběr podnětů pro případné úpravy pravidel pro Administrativní procesy MAS, které si MAS stanovuje.

- c) Sběr, evidence a kontrola Hlášení o změnách projektu a následné odeslání tohoto Hlášení na RO SZIF. Kontrolu Hlášení provede manažerka a pokud to bude vyžadovat povaha změny provede i kontrolu na místě realizace projektu. Své stanovisko přiloží k Hlášení o změně a vše pošlu doporučeně či osobně předají na RO SZIF. Do Složky projektů založí kopii Hlášení o změně a Stanovisko Kontrolní skupiny.
- d) Sběr a evidence Monitorovacích zpráv. Na straně příjemce bude stanovena povinnost jednou za 4 měsíce realizace projektu vyhotovit stručnou Monitorovací zprávu a předat ji na MAS. Manažerka tuto zprávu převezme, zkонтroluje, zaeviduje a uloží do Složek projektu. Smysl podávání Monitorovacích zpráv je v tom, že je udržován kontakt s příjemci.
- e) Zpracování plánu kontrol MAS a jeho naplnění. Za zpracování plánu kontrol bude odpovědná Organizační manažerka MAS, která jej pak bude spolu s Monitorovacím výborem naplněvat. Kromě průběžných kontrol, které vzejdou z analýzy rizik projektu bude mít MAS povinnost kontrolovat každou Žádost o proplacení konečného příjemce včetně jejích příloh, tj. především účetních dokladů. Kontrolu provede dle kontrolního listu a po jejím provedení potvrdí formulář Žádosti o proplacení a ten pak příjemce předá na RO SZIF.

MAS si na každý realizovaný projekt zavede složku, aby byly údaje o realizaci jednotlivých projektů snadno a rychle vyhledatelné a především přehledné. Zde se budou shromažďovány veškeré podklady týkající se realizovaného projektu. Součástí složky projektu bude Evidenční list Složky projektu, kde budou vypsány všechny dokumenty a materiály, které byly uloženy do Složky projektu. K nim pak bude uvedeno datum uložení, kdo je uložil, počet jejich stran, jestli se jedná o kopie, originály či ověřené kopie a současně zde bude zaznamenáván pohyb těchto dokumentů, tj. kdo si Složku projektu či jednotlivé dokumenty vypůjčil pro svoji práci, kdy zapůjčené vrátil a v jakém stavu.

Mimo to povede MAS evidenci o realizovaných projektech také v elektronické podobě.

Složky projektů budou uloženy v kanceláři MAS, která je současně označena jako spisovna. Pro jejich uložení bude určena uzamykatelná skříň. Správu Složek projektů bude vykonávat Projektová manažerka MAS.

Obsahem evidence jednotlivých projektů bude:

- ☆ záznam o registraci projektu
- ☆ záznam o administrativní kontrole projektu
- ☆ posouzení přijatelnosti projektu
- ☆ kontroly realizace projektu (plnění finančního i časového plánu)
- ☆ evidence monitorovacích indikátorů
- ☆ hodnocení realizace projekt (průběžné, závěrečné)
- ☆ záznamy o udržitelnosti projektu a další

Evidence souhrnných informace (k dané výzvě):

- ☆ text výzvy
- ☆ celkový přehled předložených projektů
- ☆ tabulka bodování projektů – preferenční kritéria
- ☆ výsledný seznam projektů navržených výběrovou komisí k financování
- ☆ konečný seznam schválených projektů k financování

Během realizace projektů bude evidován průběh jednotlivých etap realizace, zážnam o vzniklých problémech – zpožděních i návrhu jeho náprav. MAS bude mít rovněž na starosti předávání potřebné dokumentace mezi SZIF a konečným příjemcem.

Manažerka MAS Horňácko a Ostrožsko bude dále podrobně evidovat finanční stránku všech projektů, díky čemuž bude možno sledovat průběh celkových i proplacených nákladů projektů. Při předkládání Žádostí o proplacení konečným příjemcem zkонтroluje MAS Žádost i se všechny přílohami a následně tento formulář potvrdí.

Celou administraci průběhu realizace projektů bude mít na starosti Projektový manažer MAS, případně v oblasti evidence financování (proplácení nákladů projektu) bude k dispozici Účetní MAS.

Administrace proplácení nákladů projektů

V rámci fáze administrace proplácení projektů bude MAS provádět tyto činnosti:

- a) Provedení kontroly Žádosti o proplacení konečného příjemce včetně všech příloh této žádosti dle kontrolního listu. Po provedení kontroly potvrdí MAS formulář Žádostí o proplacení a ten je pak příjemcem odnesen na RO SZIF.
- b) MAS bude přítomna při kontrole na místě před proplacením dotace konečnému příjemci, prováděné pracovníky RO SZIF. MAS bude o této kontrole včas informována.
- c) MAS bude evidovat proplacení dotace konečnému příjemci a zaznamená tuto skutečnost do Složky projektu. V tomto okamžiku předá Složku projektu do Archivu MAS.

Ze strany MAS bude provádění činností uvedených v bodu a), b), c) v kompetenci manažera MAS, která pro činnosti a) a b) bude spolupracovat s Účetní MAS. Podpis MAS na formuláři Žádostí o proplacení bude dávat Manažer MAS projektový manažer.

Do Složky projektu bude uložena kopie a) Žádostí o proplacení, b) Protokol o provedené kontrole na místě před proplacením dotace, c) Zpráva o datu proplacení dotace a výši této proplacené dotace.

Metodika plánování a provádění kontrol projektů

Kontrola projektu bude zajištěna především Monitorovacím výborem MAS. Bude prováděna jednak po stránce administrativní, a jednak kontrolou v terénu.

V zásadě lze kontroly projektů rozdělit na:

- a) kontroly naplánované a realizované pouze MAS
- b) kontroly, které bude plánovat a realizovat RO SZIF a Monitorovací výbor MAS při nich bude pouze asistovat. (Tyto kontroly budou probíhat dle kontrolních pravidel SZIF a nejsou v této příručce řešeny.)

Kontroly naplánované a realizované MAS budou organizovány s cílem předcházet možným rizikům při projektové realizační fázi a při projektové fázi následné tedy provozní. Ze zkušeností vyplývá, že MAS nesmí ztratit přehled o realizaci podpořených projektů, protože když jej ztratí nemůže včas reagovat na chyby příjemců.

MAS proto bude při vytvoření a provádění systému svých kontrol projektů postupovat takto:

- a) Na základě harmonogramu realizace jednotlivých projektů vyhotoví Organizační manažer plán kontrol.
- b) Provedení každé kontroly bude realizováno dle tohoto postupu:
  - I. Stanovení předmětu kontroly

- II. Oznámení provedení kontroly kontrolovanému (minimálně 5 pracovních dní předem), případně úprava termínu pokud by se kontrolovaný nemohl z vážných důvodů kontroly zúčastnit
- III. Provedení vlastní kontroly za účasti kontrolovaného a sepsání kontrolního protokolu včetně případného uložení nápravných opatření. Kontrolní protokol podepíšou členové Monitorovacího výboru a kontrolovaný příjemce
- IV. Informování Manažera MAS o provedené kontrole, o uložených opatřeních a založení kontrolního protokolu do Složky projektů
- V. Následná kontrola o realizaci nápravných opatření. V případě, že nedojde k uložené nápravě, předá Manažer MAS tuto informaci na RO SZIF a vyžádá si provedení neplánované kontroly pracovníků RO SZIF

Do Složky projektů bude uložen: plán kontrol projektu, oznámení o provedení kontroly, kontrolní protokol, případně Kontrolní protokol z následné kontroly uložených nápravných opatřeních.

10.4 Kontrola činnosti MAS

Zajištění kontroly činnosti jednotlivých pracovníků MAS

Kontrolní činnost jednotlivých pracovníků MAS chápeme jako nezávislé a objektivní kontrolní a konzultační činnosti uvnitř MAS při hodnocení a přezkoušení pracovních postupů používaných všemi základními složkami MAS při realizaci SPL, přiměřenosti a účinnosti řízení a kontrolních mechanismů, a kvality provádění svěřených úkolů.

V rámci kontroly pracovníků se bude zkoumat a hodnotit dodržování a účinnost těchto metodik a postupů:

- Pravidel pro monitoring a evaluaci SPL
- Pravidel pro administraci projektů, tj. od okamžiku příjmu žádostí a projektů do okamžiku podání žádosti o proplacení
- Školicího plánu pro členy a zaměstnance MAS
- Archivačního, skartačního a spisového řádu

Tuto činnost bude zajišťovat tříčlenná Kontrolní komise, která bude zvolena Valnou hromadou na období tří let.

Postup práce Kontrolní komise bude následující:

- a) Kontrolní komise si nechá představit příslušná pravidla a spolu s jejich autory nebo garanty určí
  - I. cíle jednotlivých dokumentů
  - II. „kontrolní body“ a kdo v nich kdy, co bude poskytovat Kontrolní komisi
  - III. „standardy“ - dotčená (kontrolovaná) pravidla, případně žádoucí/vhodné/přípustné /nutné hodnoty
  - IV. rizikové momenty v jednotlivých procesech a pravidlech a ohodnotí míru těchto rizik
  - V. procento kontrolovaných operací stejného typu, tj. například procento z celkového počtu provedených kontrol přijatelnosti u projektů ve vybrané výzvě. Procento bude určeno na základě zhodnocení rizik příslušných operací, přičemž se předpokládá, že nebude překračována hranice 30% vzorku operací.
- b) Jeden z členů Kontrolní komise podklady (podle bodu a) II) prostuduje a sepíše protokol s identifikací kontrolního bodu, popisem podkladů a hodnocením. Chyby a závady, které případně nalezne, vždy konzultuje s předsedou KK nebo podle jeho rozhodnutí se druhou členkou (pravidlo „čtyř očí“). Za správnost protokolu ručí příslušný člen KK.

- c) Minimálně dva členové Kontrolní komise následně porovnají podklady (pravidla) pro realizaci vybraných činností s vlastním průběhem těchto činností a sepíši o této činnosti zápis. Se zápisem v první řadě seznámí předsedu KK (pokud nebyl členem kontrolní skupiny) a ty zaměstnance či členy MAS, v jejich kompetenci bylo provádění kontrolovaných činností.
- d) O svých „nálezech“ bude předseda KK na nejbližším jednání Programového výboru informovat jeho členy a v případě zjištěných chyb a závad navrhne nápravná opatření. PV MAS potom o těchto nápravných opatření rozhodne a uloží je manažerům MAS k realizaci.
- e) Jednou za rok spolu s výroční revizní zprávou zpracuje souhrnnou zprávu o dodržování a účinnosti výše uvedených pravidel a případně navrhne opatření k nápravě chyb a nedostatků.
- f) Smí namátkově kontrolovat plnění výše uvedených pravidel i mimo stanovené kontrolní body a termíny pokud to není v rozporu s obecně platnými předpisy.

Kontrola činnosti jednotlivých pracovníků MAS bude dále interně zajištěna Hlavním manažerem MAS, a to formou kontroly plnění úkolů. Na začátku každého měsíce vytýče Hlavní manažer činnosti, které by Organizační manažer měl během daného měsíce prioritně vykonat. Organizační manažer má blíže specifikovanou náplň práce v pracovní smlouvě, jedná se o činnosti, jejichž průběh Manažer MAS zjišťuje prostřednictvím konzultace v průběhu měsíce.

Co se týče Účetní MAS, která je momentálně využívána z Mikroregionu Ostrožsko, tak ta má rovněž stanovenou pracovní náplň. Manažer pak formou rozhovoru zjišťuje stav jednotlivých činností.

Hlavní manažer MAS má pro kontrolu činnosti pracovníků MAS k dispozici i pracovní výkaz zaměstnanců, do kterého jsou zaznačovány aktivity v daném měsíci vykonané.

Ke kontrole činností slouží i porady MAS, které se konají na začátku každého týdne, kde každý zaměstnanec sdělí, jaké činnosti má v nadcházejícím týdnu v plánu vykonávat.

Činnost hlavního manažera MAS je kontrolována předsedou MAS. Jeho aktivity jsou dále kontrolovány i prostřednictvím výše zmíněných pracovních výkazů.

Zajištění kontroly účetnictví MAS

Vzhledem k tomu, že MAS bude žádat spolu s prostředky na podporu individuálních projektů podávaných do jednotlivých fichí také na výdaje spojené s realizací celé SPL (20%) bude jednou za čtyři měsíce zpracovávat průběžnou zprávu se žádostí o proplacení způsobilých nákladů vydaných za prošlé čtyřměsíční období. V rámci této procedury bude RO SZIF zkontovalována oprávněnost všech výdajů, bude zkontovalováno jejich zaúčtování a v případě, že zde nebudou shledány nedostatky budou vykazované způsobilé náklady proplaceny.

Kromě těchto kontrol, které budou prováděny RO SZIF, bude vždy nejpozději do 31. ledna následujícího roku provedena kontrola hospodaření MAS. Tuto kontrolu provede Kontrolní komise. Následně o této kontrole sepíše zápis, který předloží k projednání Programovému výboru a následně Valné hromadě MAS. V případě zjištěných nedostatků přijme Valná hromada MAS taková opatření, která zajistí včasnu nápravu a neopakování.

Zpráva Kontrolní komise bude součástí Výroční zprávy MAS, která bude vydávána každým rokem nejpozději do 31. března roku následujícího po roku ve Výroční zprávě hodnoceném.

Postup při sebehodnocení MAS

MAS plánuje k sebehodnocení své činnosti zorganizovat skupinový workshop, který by probíhal podle v následujících krocích:

- 1) Účastníci setkání nejdříve identifikují problémy v dosavadním fungování MAS. Tyto problémy se rozdělí do 4 skupin: Komunikační problémy, Organizační problémy, Etické, postojové problémy, Problémy vnějšího prostředí
- 2) K jednotlivým problémům pak účastníci sestaví problémový strom, ve kterém identifikují vzájemnou kauzalitu popsaných problémů.

- 3) Následně účastníci navrhují postupy řešení těchto problémů.
- 4) Posledním krokem pak bylo sestavení odpovědnostní matice a určení termínů pro realizaci navržených řešení.

10.5 Archivace

V souladu se zákonem č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů zajistí MAS odbornou správu písemných, obrazových, zvukových a jiných záznamů (dále jen „písemnosti“) vzešlých z činnosti MAS .

Pro nakládání s písemnostmi si MAS vytvořila Spisový řád (viz. nepovinná příloha č. V) a Archivační a skartační řád (viz nepovinná příloha č. VI).

Spisový řád je vnitřním předpisem pro výkon spisové služby MAS. Spisový řád stanoví postupy nakládání s písemnostmi, organizaci a působnost spisové služby. Spisový řád řeší především nakládání s písemnostmi se kterými se aktivně pracuje. V okamžiku, kdy práce s některými dokumenty přestává být aktivní (např. Složky projektu po konečném propłacení dotace projektu) je dle důležitosti písemnosti rozhodnuto jestli bude písemnost uložena do archivu či skartována.

Na každé písemnosti musí být proto vyznačen skartační znak: „A“ (archiv) u písemností trvalé dokumentární hodnoty nebo „S“ (skartace) u písemností dokumentárně bezcenných, případně „V“ (výběr) u písemností, u kterých nebylo možno v době uložení určit, zda jsou z hlediska dokumentární hodnoty cenné či nikoliv a skartační lhůta. Skartační lhůta stanoví dobu, po kterou musí být písemnost uložena v archivu, např. „A 5“ znamená, že písemnost má trvalou dokumentární hodnotu a bude v archivu uložena 5 let.

Skartační a archivní řád MAS upravuje postup při třídění, ukládání a vyřazování písemností skartačním řízením podle právních předpisů a podle příslušných ustanovení tohoto řádu a je závazný pro všechny zaměstnance MAS.

Za realizaci a dodržování Spisového řádu, Archivačního a skartačního řádu je odpovědný Asistent Manažera MAS.

Technické zázemí pro archivaci bude zajištěno v rámci prostor městského úřadu Uherský Ostroh, která sídlí ve vedlejší budově než jsou kanceláře MAS.

Archivem bude samostatná místnost s těmito základními technickými podmínkami:

- Vstupní dveře do archivu budou protipožární.
- Nosnost podlah archivu bude činit 1 000 kp/m².
- Relativní vlhkost ovzduší bude 45 – 65 %. Archiv bude vybaven vlhkoměrem. Teplota se bude pohybovat v rozmezí 14 °C – 18 °C.
- V archivu bude zakázáno kouřit a pracovat s otevřeným ohněm.
- Archiv bude vybaven práškovými hasicími přístroji.

10.6 Monitoring

Pod pojmem „monitoring“ chápe MAS řízené a předem plánované sledování toho jak jsou naplněny cíle jednotlivých fichí. Tyto cíle jsou kvantifikovány v tzv. monitorovacích indikátorech a každý žadatel má povinnost si ve svém projektu stanovit takové monitorovací indikátory, které je schopen splnit. Tím přispívá k naplnění cílů příslušné fiche.

Sledování toho, jestli příjemce svůj závazek ve formě monitorovacích indikátorů je schopen plnit či se od něj odchyluje, je proto velmi důležité a je nedílnou součástí činnosti MAS. Z pohledu monitorovacích indikátorů je třeba rozlišovat indikátory výstupů, indikátory výsledků a indikátory dopadů.

Zatímco naplnění indikátorů výstupů je možné sledovat v průběhu realizace projektu a konečný stav známe v okamžiku ukončení projektu, indikátory výsledků a dopadů mohou být

Strategický plán Leader 2007-2013

sledovány až po ukončení projektu a jeho přechodu do provozní fáze. Z toho vyplývá, že MAS si stanovuje postupy monitoringu během realizace a postupy po ukončené realizaci projektů.

a) Postupy během realizace

Příjemce bude mít za povinnost podávat po celou dobu realizace projektu pravidelně jednou za 4 měsíce zprávu o postupu prací při realizaci projektu, tzv. Monitorovací zprávu. Zprávy budou zpracovávány na standardizovaném formuláři a budou obsahovat především tyto informace:

- název projektu a jméno příjemce
- období, za které je zpráva podávána
- monitorovací tabulka
- neplánované situace v průběhu realizace projektu
- datum vyplnění a podpis příjemce

Manažer MAS po obdržení zprávy zaeviduje její přijetí, zkонтroluje soulad skutečného postupu realizace s plánovaným, vyhodnotí stav plnění monitorovacích indikátorů a v případě, že shledá odlišnosti od plánovaného stavu či vyhodnotí stav projektu jako rizikový navrhne provedení neplánované kontroly. Monitorovací zpráva bude uložena do Složky projektu.

Na základě došlých monitorovacích zpráv Organizační manažer připraví souhrnné monitorovací tabulky za všechny realizované projekty a spolu se čtvrtletní zprávou místní akční skupiny je předá příslušnému pracovišti RO SZIF.

Při ukončení projektu sepíše příjemce Závěrečnou monitorovací zprávu (stejný formulář jako u průběžné) a předá ji společně se Žádostí o proplacení dotace. V případě Závěrečné monitorovací zprávy vždy proběhne kontrola na místě. Ta bude součástí závěrečné kontroly před proplacením dotace.

V případě nesplnění monitorovacích indikátorů výstupu bude postupováno v souladu se sankčním systémem nastaveným v PRV.

b) Postupy po skončené realizaci

Příjemce bude podávat udržovací monitorovací zprávy i po skončení projektu a to po dobu 5 let po skončení vždy na konci každého kalendářního roku. Tyto zprávy budou mít stejný formát jako průběžné. Rozdílem bude pouze tabulka s monitorovacími indikátory, které pro toto období budou stanoveny jinak. V tomto období budou sledovány indikátory výsledků projektu. Tyto indikátory budou rovněž vycházet z projektu, který příjemce předkládal.

Ze souhrnu monitorovacích zpráv bude Manažer kontrol připravovat podklady pro výroční zprávu MAS a bude navrhovat případné změny v záměru či ve strategii území. O změnách pak bude rozhodovat PV MAS a následně VH MAS.

Plnění indikátorů dopadů nebude sledovat již příjemce, ale MAS prostřednictvím externí a nezávislé odborné firmy (či firem), které budou zpracovávat hodnotící studie a analýzy dopadů SPL na území MAS.

Způsoby ověřování monitorovacích kritérií

Strategický plán Leader 2007-2013

Ke způsobu ověřování monitorovacích kritérií (indikátorů) je třeba přistupovat dle toho, jestli se jedná o indikátory výstupu, výsledku nebo dopadu. Současně je nutné volit způsoby ověřování i podle toho, jaké povahy bude ten který indikátor.

a) Indikátory výstupu

Vzhledem k tomu, že v převážné většině jde o projekty investiční, jsou indikátory výstupu nejčastěji představovány počtem realizovaných investičních akcí, počtem m³ obestavěného prostoru, který byl rekonstruován, m² rekonstruované plochy, počtem rekonstruovaných budov, počtem revitalizovaných veřejných prostranství, počtem vysazených dřevin apod. Tyto indikátory jsou snadno změřitelné v okamžiku ukončení projektu. Ověřování proběhne na místě realizace projektu pomocí místního šetření spojeného s přeměřením velikosti prostorů či objektů, spočítáním vysazených dřevin či jinou exaktní metodou.

V případě indikátorů výstupu, kterým jsou například počet účastníků vzdělávacího programu či počet hodin dobrovolné práce odvedené při realizaci projektu bude ověřování probíhat na základě průkazné evidence, kterou bude mít za povinnost vést příjemce. Tyto indikátory budou také lépe sledovatelné již v průběhu realizace projektu a ne pouze při jeho zakončení.

Indikátor, který sleduje míru finanční spoluúčasti bude ověřován v rámci podkladů přiložených k Žádosti o proplacení.

b) Indikátory výsledků

Ověřování indikátorů výsledků bude probíhat v závislosti na tom, o jaké indikátory se bude jednat.

Přehled monitorovaných indikátorů v SPL*				
	Parametr - popis	Měřítko (počet, km ap.)	Cílový stav	Plnění k 30. 6. 2012 v %
Fiche 1 – Podpora cestovního ruchu – ubytování a sport				
1	Počet nově vytvořených ubytovacích zařízení	počet	4	0 = 0%
2	Počet nově vytvořených půjčoven sportovních potřeb	počet	3	1 = 33,3%
3	<i>Počet podnikatelských subjektů zapojených do kulturních aktivit</i>	počet	8	3 = 37,5%
4	<i>Počet vytvořených pracovních míst</i>	počet	3	0 = 0%
5	<i>Počet upravených povrchů před objekty = výsadba zeleně</i>	počet	8	2 = 25%
Fiche 2 – Zlepšení technické a dopravní infrastruktury a vzhledu obcí				
1	<i>Počet podpořených projektů na rekonstrukci komunikací</i>	počet	6	6 = 100%
2	<i>Počet projektů na úpravu veřejných prostranství</i>	počet	9	9 = 100%
3	<i>Počet osob z řad veřejnosti, kteří se zapojili do přípravy a realizace projektů</i>	počet	317	317 = 100%
4	<i>Počet zakoupené techniky pro údržbu v souvislosti s projektem</i>	počet	19	19 = 100%
Fiche 3 – Občanské vybavení pro děti a mládež				
1	<i>Počet zrekonstruovaných budov</i>	počet	6	6 = 100%
2	<i>Počet kulturních, společenských a sportovních programů/akcí za rok</i>	počet	60	63 = 105%
3	<i>Počet vybudovaných či obnovených ploch pro děti</i>	počet	4	6=150%

Strategický plán Leader 2007-2013

Fiche 4 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova			
1	Počet studií a koncepcí	počet	3
2	Počet zrekonstruovaných objektů kulturního dědictví venkova	počet	8
3	Počet zrekonstruovaných objektů v havarijném stavu	počet	8
4	Počet návštěvníků za rok	počet	10000
Fiche 5 – Podpora drobných výrobců místních produktů			
1	Počet vytvořených nových pracovních míst	počet	2
2	Počet inovativních technologií	počet	2
3	Zvýšení příjmů příjemce	procenta	10
Fiche 6 – Podpora zemědělských podnikatelů			
1	Počet pořízených strojů, vybavení a nových technologií	počet	2
2	Počet zakoupené mobilní zemědělské techniky	počet	2
Fiche 7 – Podpora drobných podnikatelů - první projekty podpořeny v 15. kole			
1	Počet vytvořených pracovních míst	počet	1
2	Počet nově vzniklých živností, řemesel a služeb	počet	1
3	Počet nových výrobních zařízení, technologií a vybavení	počet	2
4	Počet nově zrekonstruovaných nebo postavených podnikatelských prostor	počet	1

Plánovaná hodnota 100%. Skutečná hodnota 95 %. Zbývající plnění 5%.

- Na základě prováděného monitoringu Průběžnými monitorovacími zprávami je k 30. 6. 2012 naplněno 95% indikátorů a tato skutečnost odpovídá naplňování v souladu s postupnou realizací SPL 2008 - 2013. Zbývajících 5% bude postupně naplněno do konce roku 2013, tak, jak je to naplánováno v SPL.

Lidské zdroje a prostředky uplatňované při monitoringu

Lidské zdroje:

- manažer MAS Horňácko a Ostrožsko, projektový manažer
- monitorovací výbor MAS
- předseda nebo místopředseda MAS Horňácko a Ostrožsko

Prostředky uplatňované při monitoringu

- naplnění stanovených monitorovacích ukazatelů pro jednotlivé FICHE
- průběžné zprávy a závěrečná (poslední) zpráva o realizaci projektu
- fyzické kontroly projektů

Sebehodnocení činnosti MAS Horňácko a Ostrožsko:

Hodnocení bylo prováděno na základě dotazníkového šetření mezi členy MAS k datu 16.6.2011.

Byly hodnoceny tyto oblasti:

A) Kvalita členské základny MAS (hodnoceno na procenta)

Výsledek: Nejvíce odpovídali členové MAS 40%, vlastní aktivita členů vyhodnocena na 40%, vyrovnané zastoupení členů podle sektorů v MAS 93%, členové žadateli dotace 33%, členové

Strategický plán Leader 2007-2013

příjemci dotace 60%, Změna členů v rozhodujících orgánech – Ne 100%, práce členů MAS dobrovolně – Ano 86%

B) Způsob a kvalita práce místní akční skupiny (známkování od 1 - 5)

Výsledek:

Má jasně definované poslání 2, Naplňuje cílevědomě své poslání 1, Porovnává se s dalšími MAS 1, Spolupracuje na projektech 1, obohacuje sortiment služeb 3, má potřebné materiální vybavení 1, pracovníky 1, odborníky 1, prezentuje se na veřejnosti 1, publikuje výroční zprávy 1, má zajištěno financování aktivit více zdrojů 2, realizuje projekty mimo PRV 2, má porozumění ze strany samosprávy, krajů 2.

C) Srovnání fungování MAS v roce 2008 proti 2011 (známkování 1 - 5)

Výsledek: Méně zkušeností než dnes 3, méně otevření než dnes 1, méně majetku 1, menší podíl na rozhodování 1, méně volných fin. prostředků 3,

D) Co by MAS potřebovala pro plnění stanovených cílů? (známkování potřebnosti 1 – 5)

Výsledek: Další konkrétní výsledky 2, dosahovat dlouhodobé cíle 2, více materiálních, personálních, finančních zdrojů 2-3, větší počet aktivitních členů 3, příspěvky na svou činnost mimo PRV 3, rozšířování činností a kvality 3, atmosféru úspěšnosti 2, větší uznání od veřejné správy 3, pozitivní vnímání od podnikatelů, neziskovek a veřejné správy 3,

E) Jak kvalitně zvládá MAS realizaci a administraci projektů? (známkování od 1 - 5)

Výsledek: Má MAS jasná pravidla 1, propaguje své území 1, poskytuje poradenství 1, přistupuje k žadatelům rovnocenně 1, transparentně vybírá projekty 1, má ošetřen střet zájmů o hodnotitelů 1, informuje dostatečně MAS neúspěšné žadatele 1, je schopna pomáhat příjemcům s realizací projektů 1, je MAS schopna účinně kontrolovat realizaci projektů 1

F) Plnění základní funkce MAS (známkování od 1 - 5)

Výsledek: MAS působí ve funkci nadace 1, Mas působí ve funkci rozvojové agentury 2, je motorem pozitivních změn v regionu 2

G) Které oblasti by měla MAS v budoucnu nejvíce podporovat?

Výsledek: Opravy a budování pro volnočasové aktivity, podnikání drobných podnikatelů, kulturní dědictví venkova, zpracování místních zemědělských produktů, opravy komunikací, cestovní ruch, zemědělství, ochrana přírody.

H) Které MAS jsou v okolí nejrozvinutější, nejaktivnější, s výbornými výsledky?

Výsledek: 14 x MAS Horňácko a Ostrožsko, 2 x MAS Strážnicko, 2x MAS Kyjovské Slovácko v pohybu, 1x MAS Hornolidečsko, 1 x MAS Východní Slovácko, 1 x MAS Bojkovsko, 1 x MAS Buchlov

10.7 Vyhodnocení SPL (evaluace)

Vyhodnocování SPL MAS je proces, v rámci kterého MAS vyhodnocuje plnění cílů SPL. Vzhledem k tomu, že cíle SPL jsou komplexní a jsou plněny prostřednictvím velkého souboru aktivit, je nutné i toto vyhodnocování strukturovat do několika oblastí. Tyto oblasti jsou následující:

- a) Vyhodnocování dat získaných na základě monitorovacích zpráv příjemců. Tato data představují informace o plnění monitorovacích indikátorů výstupů, výsledků a dopadů a při porovnání s sumou vynaložených nákladů lze v rámci této oblasti vyhodnocovat efektivitu realizovaných projektů
- b) Vyhodnocování průběhu všech administrativních procesů, které MAS provádí v rámci příjmu, výběru a kontroly realizace individuálních projektů z pohledu dodržování stanovených pravidel, efektivity provádění jednotlivých činností
- c) Vyhodnocení podpůrných činností MAS tj. především činností stanovených v Komunikační strategii a Školícím plánu
- d) Vyhodnocení aplikace metody LEADER, tj. zapojení veřejného a soukromého sektoru do realizace a aktualizace SPL.

Z hlediska času je pak možné hodnotící proces rozdělit do několika základních milníků, ve kterých může být provedena evaluace všech či jen vybraných z výše uvedených oblastí. Základní rozdělení evaluace z hlediska času je učiněno z pohledu toho v jaké etapě se nachází vlastní realizace SPL. Hodnocení tak může být provedeno před začátkem vlastní realizace (ex-ante), v průběhu realizace (on-going či interim) a po skončení realizaci SPL (ex-post). Hodnotící proces SPL by tak měl proběhnout minimálně třikrát, ale vzhledem k tomu, že realizační etapa bude trvat 6 let, průběžná evaluace proběhne několikrát, respektive šestkrát. Časový harmonogram je znázorněn v následující tabulce:

Evaluace	10/2007	01/2008	01/2009	01/2010	01/2011	01/2012	01/2013	01/2014	01/2015	2016 a dále
Ex-ante	X									
On-going		-	X	X	X	X	X	X	X	
Ex-post										X

Tab. 10 Časový harmonogram evaluace [vlastní zpracování]

Z tabulky vyplývá, že hodnocení ex-ante proběhlo jednou, a že frekvence průběžné evaluace bude jednorocní, vždy v lednu následujícího roku po sledovaném období. Frekvence hodnocení ex-post již nebude tak vysoká. Předpokládá se že toto hodnocení bude provedeno v první polovině roku 2016, tj. v okamžiku kdy by měla být dokončena realizace posledních projektů podpořených v rámci SPL.

Součástí každého hodnocení SPL bude i hodnocení účinnosti Fondu malých projektů.

Provedení evaluace bude v kompetenci Programového výboru.

Postupy vyhodnocování SPL

Postupy vyhodnocování se budou lišit dle toho, jestli se jedná o ex-ante, on-going nebo ex-post vyhodnocování a pak dle hodnocených oblastí.

a) Postupy v ex-ante hodnocení:

Z důvodů zajištění objektivního nezávislého posouzení bylo hodnocení ex-ante zadáno externímu pracovníkovi. Pozornost byla soustředěna především na:

- hodnocení realizovatelnosti SPL ve vztahu ke kapacitě území, tj. včetně vyhodnocení nastavení úměrnosti monitorovacích indikátorů ve vztahu k předpokládané finanční alokaci na jednotlivé fiche.
- míru transparentnosti hodnotícího procesu při výběru projektů

Obecně zde platí, že hodnocení bylo provedeno prostřednictvím porovnání plánovaných hodnot a procesů uvedených v SPL s obecně platnými metodikami stanovenými pro příslušné procesy v rámci například jiných grantových programů a operačních programů a porovnáním cen v místě a čase obvyklými s předpokládanými jednotkovými finančními hodnotami vázajícími se k jednotlivým typům monitorovacích indikátorů.

Na základě výsledku tohoto hodnocení byly provedeny ještě nějaké úpravy v příslušných částech SPL.

b) Postupy on-going hodnocení

Místní akční skupina nebude omezovat průběžné hodnocení pouze na hodnocení realizovaných projektů a jejich dopadů v území, ale rovněž na hodnocení celé činnosti MAS a odrazu této činnosti na rozvoji aktivního občanského přístupu k rozvojovým aktivitám v mikroregionu.

Základním prostředkem pro hodnocení bude porovnání cílů stanovených:

- v jednotlivých realizovaných projektech
- v SPL v rámci jednotlivých fichí
- v plánu činnosti MAS na příslušný kalendářní rok
- se skutečným stavem, který nastane po ukončení období, na které byly cíle stanoveny.

Informační zdroje pro hodnocení

Informačními zdroji pro hodnocení projektů a činnosti MAS budou:

- průběžné a následné monitorovací zprávy příjemců
- statistické údaje zjišťující hodnotící kritéria
- ohlasy veřejnosti na realizované projekty a na činnost MAS

Organizace hodnotící činnosti

Sběr dat pro hodnotící činnost bude provádět Organizační manažer MAS, Programový výbor bude následně tyto data zpracovávat. Na základě porovnání plánovaných výsledků a výsledku ve skutečnosti dosažených bude formulovat hodnocení jak projektů, tak i činnosti MAS. Hodnotící zpráva bude stěžejní součástí Výroční zprávy MAS. V případě, že nebude v určitých směrech dosaženo deklarovaných výsledků, bude součástí hodnotící zprávy návrh na opatření, která by měla uvést vše do souladu.

Hodnotící činnost se bude skládat z:

- vytvoření nástrojů pro sběr dat (dotazníky, otázky pro řízené rozhovory, formuláře pro záznam) a jejich distribuce. Monitorovací zpráva je již vytvořena.
- zpracování získaných dat a jejich porovnání s deklarovanými výsledky
- zpracování hodnotící zprávy

Hodnotící činnost bude řídit předseda Programového výboru, který jednotlivé činnosti při hodnocení bude delegovat na další členy PV.

Metody

Kromě monitorovacích zpráv předkládaných jednotlivými příjemci bude MAS používat takové metody, které na jedné straně dovolí získat potřebná data, ale které na straně druhé neporuší ustanovení české legislativy o ochraně osobních údajů. Zvolené metody budou tyto:

- místní šetření
- řízené rozhovory
- dotazníková metoda na předem určené cílové skupiny
- anketní šetření mezi veřejností
- monitoring ohlasů např. z tisku, webových stránek MASky apod.
- sběr veřejně přístupných statistických údajů

c) Postupy ex-post hodnocení

Postupy ex-post hodnocení se v zásadě nebudou lišit od těch popsaných u on-going hodnocení. Hodnotící proces však bude více soustředen na hodnocení výsledků a dopadů jednotlivých projektů, fichí jako oblastí podpory a celého SPL. Tomu budou odpovídat i metody, které však budou podle tohoto zaměření modifikované.

Rozdíl rovněž bude ve struktuře hodnotící zprávy, kdy především opatření navržená na základě výsledku hodnocení budou konfrontovány s možnostmi a podmínkami plánovacího období EU po roce 2013.

Zveřejňování výsledků

Dosažené výsledky SPL a výsledky průběžného vyhodnocování budou předmětem každoročně vydávané Výroční zprávy. Tato zpráva bude vydávána nejpozději do 31. března roku následujícího.

Výroční zpráva bude vydána v tištěné podobě a bude distribuována do všech obcí v území MAS tak aby byla v dostatečném množství na obecních úřadech, všem členům a partnerům MAS, příjemcům jednotlivých projektů a dalším významným neziskovým a podnikatelským subjektům. Dále bude Výroční zpráva uveřejněna na webových stránkách MAS i na stránkách jednotlivých mikroregionů a v časopise Krajem Svatého Antonínka.

- **Střednědobé hodnocení SPL:** provedeno k 30.6.2011. Představitelé MAS Horňácko a Ostrožsko zvolili pro vyhlašování jednotlivých dotačních opatření strategii postupného vyhlašování, podle jednotlivých dotačních opatření a postupného naplňování monitorovacích kritérií. Takto bylo postupná realizace dle Fichí plánovaná v původním SPL. Nejprve se vyhlašovala dotační opatření zaměřená na obce a neziskové organizace a to z důvodu existence dostatečné kapacity projektových záměrů a zkušeností žadatelů s realizací projektů podpořených z Evropských fondů. Projektový manažer a hlavní manažer MAS postupně získával zkušenosti s administrací a realizací projektů v rámci různých dotačních opatření. Při realizaci SPL a administraci projektů bylo upřednostněno kritérium kvality nad kvantitou, jelikož nám to časový harmonogram do roku 2013 dovoluje. Chceme tímto dosáhnout zpřesnění a zjednodušení celého procesu realizace a administrace SPL. Postupné vyhlašování dotačních opatření má výhodu také v tom, že potenciální žadatelé z podnikatelského sektoru doposud využívali čerpání dotací na své projektové záměry s PRV ČR 2007 -2013, kde byl doposud dostatek alokovaných finančních prostředků. Posečkání na otevření některých dotačních opatření (Fichí) pro podnikatele v období 2011 -2013, kdy je většina dotačních programů v ČR ve větší míře vyčerpána a kdy byla provedena výrazná změna pravidel PRV ČR 2007 -2013 pro větší možnosti čerpání dotací, je velmi pozitivní.

Použité monitorovací indikátory v SPL jsou zvoleny vhodně a reálně a mají dostatečnou vypovídající hodnotu. K vyhodnocení jsme využily výstupy pravidelného monitoringu projektu v průběhu realizace a monitoringu, který provádíme v době udržitelnosti projektu (5 let od ukončení projektu)

Finanční plnění SPL:

Plánovaná hodnota 81% (projekty IV.1.2, zbylých 19% jsou režijní výdaje MAS).

Skutečná hodnota 69%. Zbývající plnění 12%.

Na základě provedené aktualizace SPL finanční plnění je naplňováno v souladu s postupnou realizací SPL 2008 -2013. Zbývajících 12% by mělo být naplněno jen na základě splnění předběžného plánu alokace, která by měla být přidělena na základě výpočtu základu, bonusu a hodnocení na MAS do konce roku 2013.

Plnění monitorovacích indikátorů v SPL:

Plánovaná hodnota 100%. **Skutečná hodnota 95%.** Zbývající plnění 5%.

Na základě prováděného monitoringu Průběžnými monitorovacími zprávami je k 30. 6. 2012 naplněno 95% indikátorů a odpovídá naplňování v souladu s postupnou realizací SPL 2008 - 2013. Zbývajících 5% bude postupně naplněno do konce roku 2013.

10.8 Propagace MAS

MAS Horňácko a Ostrožsko věnuje propagaci velkou pozornost. Považujeme za nesmírně důležité, aby lidé věděli o čem metoda Leader vlastně je, aby věděli, že je to příležitost pro jejich nápady a projekty.

O své činnosti informujeme veřejnost i své členy zejména prostřednictvím:

- **Časopis Horňácko a Ostrožsko**, tento časopis považujeme za ojedinělý, protože velmi srozumitelným způsobem informuje občany ve všech obcích a regionů o projektech ze strukturálních fondů EU. V časopise se snažíme, abychom podporovali dobré sousedské vztahy v rámci regionu a napomáhali lidem najít cestu ke společné spolupráci. Rovněž zde budou zveřejňovány jednotlivé výzvy v rámci realizace našeho grantového programu či výzvy z jiných dotačních titulů.
- Dalších místních médií – důležité informace o činnosti MAS jsou dále zveřejněny ve všech obecních zpravodajích, na obecních vývěsních tabulích a v případě vyhlášení výzev k podáváním projektů v rámci určitého dotačního titulu také prostřednictvím obecního, příp. městského rozhlasu.
- Propagačních materiálů – bannery, brožury, propagační plachty..., k dispozici jsou jednak na obecních úřadech členských obcí, jednak v informačních centrech v okolí, na veletrzích, akcích podporovaných z Folklórního fondu MAS, akcích v rámci projektů Spolupráce...
- Internetu – na webových stránkách Místní akční skupiny www.leader.ostrozsko.cz jsou zveřejňovány veškeré aktivity MAS, pozvánky na Valné hromady a následně i Zápisu z těchto jednání, informace o vyhlášených výzvách v rámci různých dotačních titulů apod. Dále by zde byly zveřejňovány informace o výzvách v rámci realizace SPL, včetně všech potřebných dokumentů, informace ke školení v rámci podávání projektů atd.
- Seminářů, workshopů a školení – MAS v případě vyhlášení výzvy nabízí potenciálním žadatelům komplexní poradenství v oblasti čerpání finančních prostředků z EU, stejně tak bude pořádat v průběhu vyhlášení výzvy semináře pro žadatele, kde bude dopodrobna řešena problematika konkrétní výzvy.

11 ZAPOJENÍ ŽEN, MLADÝCH LIDÍ A ZEMĚDĚLCŮ

Mluvit o zapojení žen, mladých lidí či zemědělců tady v našem regionu je tařka zbytečné. O aktivitě každého z nich by šlo popsat dlouhé archy papíru, případně se podívat na výsledky jejich činnosti.

Na Ostrožsku a Horňácku je takřka v každé vesnici skupina maminek, které se pravidelně scházejí a vymýšlejí mnohé akce. Například maminky z Ostrožské Lhoty, které jsou členkami MAS, se scházejí pravidelně v Pastoračním domě, jezdí s dětmi na výlety, pořádají v obci divadelní představení, a pouští se do dalších projektů. Stejně jako další maminky v regionu by potřebovaly pomoci především finančně, protože sami a za pomocí sponzorů nedokáží některé plány uskutečnit. Mezi takové plány například patří výstavba dětských hřišť, kde by se jejich děti mohly hrát.

Velmi aktivní nejsou ale jen ženy na mateřské dovolené. Za mnohými akcemi stojí ženy různého věku a postavení, bohatý kulturní i duchovní život na Ostrožsku a Horňácku si nelze bez nich představit. Řada žen patří k „elitě“ v místní samosprávě, další ženy například podnikají ve vinařství, kde přicházejí s celou řadou nápadů. Opět, některé tyto ženy jsou také členkami místní akční skupiny.

Stejná slova by šla napsat také o mladých lidech, i když jich nemálo z ekonomických důvodů utíká, mnohé další například pomáhají s udržováním lidových tradic. V regionu je také síť sportovní či spolkových organizací, které vedou mladí lidé, často právě mladí jsou těmi pravými „tahouny“.

Pokud jde o zemědělce, dává jím náš úrodný kraj velký prostor pro jejich aktivitu. V každé vesnici by šlo narazit na několik zemědělců, kteří vlastně veškerý čas věnují své práci. Ostrožsko a Horňácko bylo vždycky místem, kde žili pracovití lidé, a i dnešní generace dává naději, že tomu tak bude i nadále.